መበል 25 ዓመት ቁ.98 ረቡዕ 23 ታሕሳስ 2015 ገጻት 12 ዋጋ 2.00 ናቕፋ

ገጽ 8
ጋዜጣታት ኤውሮጳ ብዛዕባ
ምብራር ሞሪኖ

ገጽ 3
ዓውደ-ዘተ ውጽኢት
መጽናዕታዊ ወረቓቕቲ ኣብ
ሃኮሰኤ

ገጽ 4
‘ካልእ ሓርነት የለን’

ገጽ 7
ገጽ 5 ኣገዳስነት ብጕጅለ ምጽናዕ
ዓርከ-ምሕዝነት

ማእከላይ ባይቶ ሃገራዊ ማሕበር
ደቂ-ኣንስትዮ ኤርትራ፡ ትግባረ ኣብ
2015 ክዕመሙ ዝተወጠኑ መደባት
ስራሕ ንምግምጋም፡ ብ17ን 18ን
ታሕሳስ ኣብ ኣደራሽ ማእከል ትካላዊ
ብቕዓት ኤርትራ - እምባትካላ ኣኼባ
ኣካዪዱ።
ፕረዚደንት ሃማደኤ ወይዘሮ ተኽኣ

ገምጋም ስራሕ 2015 ማእከላይ ባይቶ ሃማደኤ

ተስፋሚካኤል ኣብ ዘስመዓቶ ቃል፡
ሓያልን ድኹምን ጎንታትካ ምልላይ፡
ብልጫታትካ ብምዕቃብ ዝበረኸ
ውጽኢት ንምምዝጋብ ከም መንጠሪ
ባይታ ዘገልግል ምዃኑ ጠቒሳ፡
ማሕበር ኣብ 2015 ማዕርነታዊ ሱታፌ
ኤርትራዊት ጓል-ኣንስተይቲ ኣብ ኩሉ
መዳያት ንምርግጋጽ፣ ንዕብየትን

ምዕባለን ዝዕንቅጹ ጎዳእቲ ባህሊታትን
ልምዲታትን ንምውጋድ፡ ከምኡ’ውን
ተጻብኦታት ንምምካት ዝተሰላሰሉ
ስርሓት ኣተባባዕቲ ምዃኖም ኣብሪሃ።
ወይዘሮ ተኽኣ ኣስዒባ፡ ኣንጻር ኩሉ
ዓይነት ኣድልዎ ዛጊት ዝተኻየደ ጎስጓሳት
ኣድማዒ ምንባሩ ብምጥቃስ፣ እቲ
ጻዕሪ ኣብ’ዚ ከይተደረተ ብዝተወሃሃደ

ኣገባብ ክቕጽል ከምዝግባእ፡ ስለ’ዚ
ድማ ንጥፈታት ኣባላት ዝያዳ ክሕይል
ኣዘኻኺራ።
ኣባላት ባይቶ፡ ኣብ ዝቐረበ ጸብጻብን
ገስጋስ ትግባረ መደባትን ብሰፊሑ
ድሕሪ ምዝታይን ኣገደስቲ ለበዋታትን
ርእይቶታትን ብምሕላፍን፡ መደባት
ስራሕ 2016 ኣጽዲቐን።

ስ/ ዮናታን የዕብዮ

ብምኽንያት ዕረፍቲ ብጹእ ወቅዱስ
ኣቡነ ዲዮስቆሮስ ራብዓይ ፓትሪያርክ
ወርእሰ ሊቃነ ጳጳሳት ኦርቶዶክስ
ተዋህዶ ቤተ-ክርስትያን ኤርትራ፡
ትማሊ 22 ታሕሳስ ኣብ ሰዓታት
aቅድሚ-ቐትሪ፡ ኣብ ቤት-ጽሕፈት
መንበረ ፓትርያርክ መግለጺ ሓዘን
መዝገብ ተኸፊቱ።
ኣብ’ዚ ክሳብ ዓርቢ 25 ታሕሳስ
ካብ ሰዓት 9፡00 ቅድሚ-ቐትሪ
ክሳብ ፍርቂ መዓልቲ ተኸፊቱ
ዝቕኒ መዝገብ፡ ሚኒስተራትን
ካልኦት ሰበ-ስልጣን መንግስትን
ግንባርን፡ መራሕቲ ሃይማኖት፡
ሓለፍቲ ኣድባራትን ኣብ ኤርትራ
ዝመደበሮም ዲፕሎማሰኛታትን፡
ብዕረፍቲ ብጹእ ወቅዱስ ኣቡነ
ዲዮስቆሮስ ዝተሰመዖም ሓዘን ዝገልጽ
መልእኽቲ የስፍሩ’ለዉ።
ብጹእ ኣቡነ ዲዮስቆሮስ
ብዝሓደሮም ሕማም፡ ኣብ ውሽጢን
ወጻኢን ክሕከሙ ድሕሪ ምጽናሕ፡
ብ21 ታሕሳስ ኣብ መበል 81 ዓመት
ዕድመኦም ከም ዝዓረፉ ይፍለጥ።
ስነ-ስርዓት ቀብሮም ድማ፡ ዝመጽእ
ቀዳም 26 ታሕሳስ ንግሆ ኣብ ርእሰ-
ኣድባራት ደብረ ጽዮን ቅድስቲ
ማርያም ኣስመራ ጸሎተ-ፍትሓት

መግለጺ ሓዘን ብምኽንያት ዕረፍቲ

ብጹእ ወቅዱስ ኣቡነ ዲዮስቆሮስ

ድሕሪ ምብጽሑ፡ ኣብ ገዳም ኣቡነ
ኣብራንዮስ ደብረ ጥሉል - ንኡስ
ዞባ መንደፈራ ልክዕ ፍርቂ መዓልቲ

ከም ዝፍጸም፡ ካብ ቤት ጽሕፈት
መንበረ ፓትርያርክ ዝወጸ መርሓ
ሓቢሩ’ሎ።

ባንክ ኤርትራ 13 ሕዳር 2015 ኣብ ዘወጽኦ ምልክታ፡ ኩለን ናይ ብሕቲ ትካላት ኣረጊት ባጤራ ናቕፋ ብባንክ ሕሳበን ክልተ ግዜ፡ ሓንሳብ ካብ 18 ሕዳር ክሳብ 1 ታሕሳስ 2015፡ ካልኣይ ድማ ካብ 28 ክሳብ 30 ታሕሳስ 2015 ከእትዋ ከምዝኽእላ ሓቢሩ ነይሩ።
ንብዝሒ ብሕታዊ ትካላት ኣብ ግምት ብምእታው፡ ኣብ’ቲ ተሪፉ ዘሎ ካልኣይ እብረ ምምሕዳራት ኣብ ምስላጥ’ቲ ዕማም ብኸም’ዚ ዝስዕብ ኣገባብ ክሳተፋ ተወሲኑ ኣሎ፦

1. ኩለን ብሕታዊ ትካላት (ከምኡ’ውን ናይ እምነት ትካላት) ናብ ዝርከባሉ ምምሕዳር ንኡስ ዞባ ወይ ዝተመደበለን መቐየሪ ነቑጣ ቀሪበን፡ ነቲ ናይ ባንክ መእተዊ ቅጥዒ ወሲደን ይመልኣ። እቲ ዝምላእ፡ ኣብ ኢደን ዝርከብ ክሳብ 26 ታሕሳስ 2015 ዝኣከባኦ ኣረጊት ባጤራ፡ ኣብ ባንክ ክኣቱ ዘለዎ ገንዘብ’ዩ። ንሓደ ትካል ሓደ እዋን ጥራይ’ዩ ዝፍቀድ።
2. ነቲ ዝተመልአ ቅጥዒ ሒዘን ናብ ምምሕዳር ንኡስ ዞባ ወይ ዝተመደበለን መቐየሪ ነቑጣ የረክባ። ኣብ እዋን ምርካብ፡ እቲ ነዚ ዕላማ ዝተዳለወ “ፎርም መረኻኸቢ” ብግቡእ ይምላእ። ገንዘብ ግና ኣይርከብን።
3. እዚ መስርሕ ምዝገባ (declaration) ካብ ዕለት 27 ክሳብ 30 ታሕሳስ 2015 ኣብ ዘለዋ ኣርባዕተ መዓልታት ይፍጸም። መዓልቲ ምንዋሕ ፈጺሙ ኣይፍቀድን።
4. ምምሕዳራት ወይ መቐየሪ ነቑጣታት ንዝተመልአ ፎርም ነቲ ናብ ባንክ መእተዊ ቅጥዒ ብምትሕሓዝ ካብ 31 ታሕሳስ 2015 ጀሚረን ናብ ዝተመደበለን ወይ ቀረብአን ዘሎ ጨንፈር ባንክ የረክብኦ።
5. ባንክታት በቲ ዝተረከብኦ ፎርምን ቅጥዕን መሰረት፡ መደብ ሰሪዐን ነተን ትካላት እቲ ዘመዝገብኦ ገንዘብ ሒዘን ክቐርባን፡ ኣብ ባንክ ኣታዊ ኪገብራን ይሕብራ። ባንክታት ካብ’ቲ ኣብ ንባንክ መእተዊ ቅጥዒን መረኻኸቢ ፎርምን ዝተመልአ መጠን ገንዘብ ንላዕሊ ክቕበላ ፈጺሙ ክልኩል ኢዩ።

ምቕያር ባጤራ ብሕታዊ ትካላት - ካልኣይ እብረ

ስ/ ብርሃነ ዓንደመስቀል

ሓዳስ ኤርትራ 23 ታሕሳስ 2015 - ገጽ 2

\\\\\\\\\\\\\

ኣሰናዳኢ
ሳምሶን ሃይለ
ቍ.ስ 116266/201820(2220)
ም/ኣሰናዳኢ
ብንያም ፍስሃጽዮን
ቍ.ስ 201820(2217)
ፋክስ። 127749 - ቍ.ሳ.ጶ. 247
ምዝርጋሕ ጋዜጣ
ቍ.ስ. 200454-07121322
ምልክታ
ቍ.ስ. 125013 - ቍ.ሳ.ጶ. 1284

ብዘይካ ሰኑይ መዓልታዊ እትሕተም ጋዜጣ

ምስጋና ተዓ1ገስ
ኣስቴር ካሕሳይ

ኤደን ሃብተኣብ
ሳምራዊት መለስ

ለይ-ኣውት

ማሕበር ሓካይም ኤርትራ፡
ኣባላት ማሕበርን ዕዱማትን ኣብ
ዝተረኽቡሉ፡ መበል 21 ስሩዕ
ዓመታዊ ጉባኤኡ ብ19 ታሕሳስ ኣብ
ሆቴል ኣስማራ ፓላስ ኣቃኒዑ።
ኣብ ሚኒስትሪ ጥዕና ዋና
ዳይረክተር ክፍሊ ሓፈሻዊ
ሕክምና ኣቶ ብርሃነ ገብረትንሳኤ
ኣብ ዘስመዖ ቃል፡ መንግስቲ -
ኣገልግሎታት ሕክምና ብቐረብን
ዓይነትን ንምርግጋጽ ሓያል ጻዕሪ
የካይድ ከምዘሎን ዝምስገን ዓወታት
ይምዝገብ ምህላዉን ገሊጹ።
መንእሰያት ሓካይም ብቐጻሊ
ምፍራይ፡ ሓደ ካብ’ቲ ወፍሪ

ምዃኑ ኣቶ ብርሃነ ጠቒሱ፡ ኣብ
ቊጽሪ ማሕበር ሓካይም ኤርትራ
ዝርአ ዘሎ ዕቤት፡ ናይ’ዚ መርኣያ
ከምዝኾነ ብምጥቃስ፡ ማሕበር
- ሞያዊ ኣበርክቶኡ ብዓይነትን
መጠንን ንምዕባይ ኣብ ዝገብሮ ጻዕሪ፡
ደገፍ ሚኒስትሪ ጥዕና ከምዘይፍለዮ
ኣረጋጊጹ።
ፕረዚደንት ማሕበር ሓካይም
ኤርትራ ዶክተር ጎይትኦም
ሓጎስ ብግደኡ፡ ኣብ’ዚ ዓመት
ንዝተጸንበሩዎም ሓደስቲ ተመረቕቲ
“እንቋዕ ኣብ’ዚ ኣብቅዓኩም”
ድሕሪ ምባል፡ ማሕበር ሓካይም
ኤርትራ ካብኦም ዝጽበዮ ኣበርክቶን

ጉባኤ ማሕበር ሓካይም

ተሳትፎን ልዑል ምዃኑ፣ እዚ
ድማ ረዚን ሓላፍነት ከምዘሰክሞም
ክግንዘቡ ኣዘኻኺሩ።
ኣብ’ቲ ጉባኤ፡ ንመንከስቲ
ተመንን ጂኦግራፊያዊ ዝርግሐ
ኣትማንን ኣብ ኤርትራ፡ መንከስቲ
ንህቢን ኣገዳስነት መበርበሪ ዕጥቅን፣
ኣብ መወከሲ ሆስፒታል ዝካየዱ
ህጹጻት መጥባሕትታት፣ ተርእዮ
መኻንነት፣ ተምላስ ዘስዕቡን ብኣፍ
ዝወጹን ዓይነታት ሓቢ፣ ከምኡ’ውን
ዘይፈልሐ ጸባን ሳዕቤናቱን ዝድህስሱ
ጸብጻባትን መጽናዕታዊ ወረቓቕትን
በብዝምልከቶም ክኢላታት
ቀሪቦም።

መንእሰያት ዞባ ጋሽ-ባርካ፡
ንቕሓቶምን ውዳቤኦን በሪኹ ኣብ
ሃገራዊ መደባት ልምዓት ሱታፈኦም
ንምሕያል ዝተወሃሃደ ጻዕርታት ይካየድ
ከምዘሎ፡ ሓላፊ ሃማመተኤ ኣብ’ቲ ዞባ
መንእሰይ ግደይ ሰቛር ገሊጹ።
ንኤሪና ኣብ ዝሃቦ ሓበሬታ መንእሰይ
ግደይ፡ ኣብ 14 ንኡሳን ዞባታት ናይ
ምንቕቓሕ ንጥፈታት፡ ኣብ ኣብያተ-
ትምህርቲ ካልኣይ ደረጃ ድማ
ሰሚናራት ከምእተኻየዱ ብምንጻር፡
ሞያዊ ብቕዓት ዘጥርዩሉ ባይታ
ንምፍጣር፡ ኣብ ጽገና ኤለክትሮኒክስ፡
ኮምፕዩተር፡ ምቕራጽ ተንቀሳቓሲ
ስእልን ካልእን ዘጠቓለለ ስልጠናታት

ጋሽ-ባርካ፡ ሱታፈ

መንእሰያት ንምዕዛዝ

ጻዕሪታት ይካየድ

ከምእተዋህበ ኣብሪሁ።
ኣብ መንእሰያት ባህሊ ንባብ
ንኽዕምብብን ኣድህቦ ተማሃሮ
ኣብ ትምህርቲ ንኽሕይን ከኣ፡
ምስ ምምሕዳራት ኣብያተ-
ትምህርቲ ብምትሕብባር ናይ
ንባብ ክለባት ንምምስራት
ኣተኲሮ ተዋሂቡ ይስራሓሉ
ከምዘሎ ሓቢሩ።
መንእሰያት ዞባ ጋሽ-ባርካ
ምስ መንእሰያት ዞባ ከሰላ ናይ
ሱዳን ዘለዎም ርክባት ንምሕያል፡
ሓባራዊ ባህላዊ መደባት ከምእተኻየደ
መንእሰይ ግደይ ጠቒሱ፡ ኣብ ንኡስ
ዞባ ሃይኮታ ዝተቓንዐ ቅነ ውዳበ
መንእሰያት፡ መርኣያ ናይ’ቲ ዝካየድ
ዘሎ ንጥፈታት ምዃኑ ሓቢሩ።
ኣብ መወዳእታ፡ ማእከላት
መንእሰያት ንዕቚር ስፖርታዊን ስነ-
ጥበባዊን ክእለት መንእሰያት ኣብ
ምፍታሽን ምምዕባልን ዕዙዝ ኣበርክቶ
ከምዘለወን ብምግላጽ፡ ኣብ’ቲ ዞባ
ዛጊት 6 ማእከላት ከምዘለዋ፡ ነዚአን
ንምስፍሐንን ብቑዕ ዕጥቂ ንምዕጣቐንን
ተራ ምምሕዳር ዞባን ንኡሳን ዞባታትን
ክብ ክብል ተላብዩ።

መንግስቲ ዝገብረሎም ምድግጋፍ
ንዝያዳ ስራሕ ከምዘተባብዖም፡
ገፈፍቲ ዓሳ ዞባ ደቡባዊ ቀይሕ
ባሕሪ ገሊጾም።
ኣቦ-መንበር ማሕበር ተራድኦ
ገፈፍቲ ዓሳ’ቲ ዞባ ኣቶ እድሪስ
መሓመድ ንኤሪና ኣብ ዝሃቦ
ሓበሬታ፡ ጸጋታት ባሕሪ ኣብ
ረብሓ ህዝቢን ሃገርን ንኽውዕል፡
ውሕስነት መግቢ ንምርግጋጽ፡
ናይ ሰኪዔት፣ ጀላቡን ሞተረን
ክግበረሎም መደብ ከምዘሎ፡ እዚ
ድማ ንስርሖም ዘማዕብል ምዃኑ
ኣብሪሁ።
ንሱ ብተወሳኺ፡ ምስ ዘመናዊ
ምግፋፍ ዓሳን ረብሓታቱን ዘላሊ፡
ኣብ ምጽጋን ሞተረን ጀላቡን
ዘተኰረ፡ ከምኡ’ውን ኣብ ብከላ
ባሕሪን ኣተዓቓቕባ ዓሳን ዝጸንሖም
ኣፍልጦ ዘስፍሕ ስልጠናታት
ከምዝወሃቦም ሓቢሩ።
ኣብ ዕዳጋታት ብብዝሒን
ብርትዓዊ ዋጋን ዝቐርብ ዘሎ ዓሳ፡
ውጽኢት ጻዕሪ ገፈፍቲ ዓሳን ደገፍ
መንግስቲን ምዃኑ ብምሕባር
ድማ፣ ንሰደድ ዝዓለመ ዓይነትን
ብዝሒን ንምቕራብ ኣብ ዘኽእል
ደረጃ ከምዝበጽሑ ገሊጹ።
ገፈፍቲ ዓሳ ድማ፡ ኣብ’ዚ ግዜ’ዚ

ገፈፍቲ ዓሳ ደ/ቀ/ባሕሪ፡ ንዝያዳ

ስራሕ ይተባብዑ

ዝያዳ ኣርባሒ ዝኾነ ኣገባብ
ምግፋፍ ይኽተሉ ከምዘለዉ
ብምግላጽ፣ ናብ ኮርፖረሽን ዓሳ

ኣብ ዝሰዱዎ ዓሳ ዝተገብረ ወሰኽ
ዋጋ ድማ ኣተባቢዑዎም ከምዘሎ
ኣብሪሁ።

ሎሚ ኣብ ERI-TV

ሰዓት መደብ

12፡00 መደብ ዋሪ
12፡30 ዜና ትግርኛ
12፡50 መርሓባ
13፡30 ዜና ዓረብ
13፡45 ዕላል ጥበባት
14፡20 ህድግ

15፡05 sport highlights
15፡55 ምኽሪ ሞያውያን
16፡10 ዳረት ቃና
17፡20 ጉዳይ ኣብ ዘተ
17፡55 ስፖርት
18፡20 ኣልመጀላ
19፡00 ዜና ትግረ
19፡20 THE DOCTOR E-19
20፡00 ዜና ዓረብ
20፡20 ሽዕበት
21፡00 ዜና ትግርኛ
21፡30 ኖሪት ብቐጥታ
22፡15 ዜና እንግሊዝ
22፡30 THE DOCTOR E-18
23፡00 FILM

ሓዳስ ኤርትራ 23 ታሕሳስ 2015 - ገጽ 3

ሃገራዊ ኮምሽን ላዕለዋይ ትምህርቲ፡
ንውጽኢት መጽናዕታዊ ወረቓቕቲ ናይቶም
ኣቐዲሞም ክካየዱ ዝጸንሑ ምርምራት ዘላሊ
ዓውደ-ዘተ ከምዘካየደ ብዜና ተገሊጹ’ዩ።
ኣብቲ ካብ 17-18 ታሕሳስ 2015፡ ኣብ
ኣደራሽ ሃገራዊ ኮንፈደረሽን ሰራሕተኛታት
ኤርትራ (ሃኮሰኤ) ዝተኻየደ ዓውደ-ዘተ፡
ብጠቕላላ 16 መጽናዕታዊ ወረቓቕቲ’ዮም
ቀሪቦም። ብመሰረት ዝወጸ መደብ ከኣ፡
ትሽዓተ ኣብ ቀዳማይ መዓልቲ፡ ሸውዓተ

ድማ ኣብ መበል ካልኣይ መዓልቲ ናይቲ
ዓውደ-ዘተ ቀሪቦም።
ኣብ መኽፈቲ ናይቲ ዓውደ-ዘተ፡
ሚኒስተር ትምህርቲ ኣቶ ሰመረ ርእሶም፡
ሚኒስተር ጥዕና ኣምና ኑርሑሴን
ዝርከብዎም ላዕለዎት ሓለፍቲ መንግስቲ፡
ግንባር፡ ሓለፍቲ ሃገራዊ ኮምሽን ላዕለዋይ
ትምህርቲን ካብ ዞባታት ዝመጹ ዕዱማት
ኣጋይሽን ተረኺቦም ነይሮም። ናይ መኽፈቲ
ቃል ዘስምዐ ኣቶ ሰመረ ርእሶም ኰይኑ፡ እቲ
ብምሁራት ደቂ ሃገር ኣብ ደቂቕ ምርምራዊ
መጽናዕቲ ተመርኲሱ ኣብ ዝተፈላለየ
ጽላታት ዝሰላሰል ዘሎ ስራሓት፡ ብዘመናዊ
ስርዓተ ቊጠባ ተመሪሐን መነባብሮ ህዝቢ
ንምምዕርራይ ንዝነጥፋ ሃገራት ሓጋዚ
ምዃኑ ብምሕባር፡ መንግስቲ ኤርትራ
ንኸምዚ ዝበለ ዕዮ ምሉእ ምትሕግጋዝን
ምትብባዕን ከምዘገብረሉ ገሊጹ።
ቀጺሉ፡ ፈጻሚ ዳይረክተር ሃገራዊ ኮምሽን
ላዕለዋይ ትምህርቲ ኤርትራ፡ ፕሮፌሰር
ታደሰ መሓሪ ኣብ ዘስምዖ ቃል፡ ሓደ
ካብ ሜላታት ሓበርቲ ብቕዓት፡ መስርሕ
ምምሃርን ምስትምሃርን ከምዝዀነ ጠቒሱ፡
ተመራመርቲ ናጻ ኰይኖም ንዝረኣዩ ሃጓፋት
ኣብ ምእራምን ምምላእን ዝዓበየ ተራ
ከምዘለዎም ሓቢሩ። ዝካየድ መጽናዕታዊ
ምርምራት፡ ኣብ ሃገራዊ ፖሊሲ ምርኲስ
ብምግባር ውሽጣዊ ጸገማት ኣብ ምፍታሕ፡
ዝድለ ማሕበራዊ፡ ቊጠባዊ፡ ከባቢያዊን
ካልኦት ጠለባት ምዕባለን ኣብ ምምላእ
ኣተኲሩ ከምዝሰርሕ ብምግላጽ ከኣ፡ ማዕከን
ምርምር ኤርትራ፡ ንሃገር ብዘልምዕ መገዲ
ባህሊ ምርምር ኣብ ምዕባይ ኣበርቲዑ
ይሰርሕ ከምዘሎ ኣብሪሁ።
ኣብ ሃገራዊ ኮምሽን ላዕለዋይ ትምህርቲ
ዳይረክተር ኣህጉራዊ ርክባትን ምሕደራ
ላዕለዋይ ትምህርቲን ከምኡ ድማ ኣቦ-

ዮሴፍ ሃይለማርያም

መንበር ማዕከን ምርምር ኤርትራ፡ ፕሮፌሰር
ዘመንፈስ ጽገ ብወገኑ፡ ኣብ 2013 ዝቖመ
ማዕከን ምርምር ኤርትራ፡ ምስ ህሉው
ኩነታት ሃገር ብምዝማድ መጽናዕቲታት
ንዘካይዱ ምሁራት ንምትብባዕ ፋይናንሲያዊ
ሓገዛት እናገበረ ክሰርሕ ከምዝጸንሐ ጠቒሱ፡
ቀሪቦም ካብ ዘለዉ 80 ፕሮጀክትታት፡
ድሕሪ ዝተገብረ ግቡእ ምምማይ፡ እቶም 45
ቅቡላት ኰይኖም ስለዝተረኽቡ ተመዊሎም
ኣብ መስርሕ ትግባረ ከምዘለዉ ሓቢሩ።
ዕላማ ናይ’ቲ ፈላሚ ዓውደ-ዘተ ድማ፡
ውጽኢት መጽናዕቲ ናይቶም ክሳብ ሕጂ
ተዛዚሞም ብመልክዕ ጆርናል ተሓቲሞም
ዘለዉ 16 መጽናዕታዊ ወረቓቕቲ እንታይ
ከም ዝመስል ንምልላይ ምዃኑ ኣረዲኡ።
ብዛዕባ ንጥፈታት ማዕከን ምርምር ኤርትራን

ዕላማኡን ዝምልከት (ምስ ፕሮፌሰር
ዘመንፈስ ጽገ ዝገበርናዮ ቃለ መጠይቕ
ብዝሰፍሐ ኣብ ዝቕጽል ክቐርብ’ዩ።)
ዝምልከቶም ሓለፍቲ፡ ነቲ ዓውደ-ዘተ
ዝምልከት ሓሳባቶም ምስ ኣፈሰሱ፡ መድረኽ
ነቶም ንዝሓለፈ ኣስታት ክልተ ዓመታት
መጽናዕቲ ከካይዱ ዝጸንሑ ኣብ ዝተፈላለየ
ጽፍሒታት ንዝርከቡ ተመራመርቲ’ዩ
ተረኪቡ። ንሳቶም፡ ከካይድዎ ዝጸንሑ
መጽናዕታዊ ወረቓቕቲ፡ ማዕከን ምርምር
ኤርትራ ብዘውጽኦ ጻውዒት መሰረት
ከምዝዀነ ጠቒሶም፡ ንመጽናዕቲ ዝመረጽዎ
ኣርእስቲ ብማዕከን ምርምር ኤርትራ ዝግባእ

ምመያ ተኻዪዱሉ ምስ ተፈቒዱሎም በቲ
ማዕከን ብዝተገብረሎም ምወላ ንመጽናዕቲ
ከምዝተበገሱን ድሕሪ ሓያል ጻዕሪ ኣብ’ዚ
ደረጃ’ዚ ክበጽሑ ከምዝበቕዑን ገሊጾም።
ፈለማ ውጽእቲ መጽናዕቱ ዘቕረበ ኣብ
ኮለጅ ቢዝነስን ስነ-ቊጠባን ሓልሓለ መምህር
ስነ-ቊጠባ ዶ/ር ጊዮርግርስ ተኽለ’ዩ።
ዶ/ር ጊዮርግስ፡ ብዛዕባ ‘መንእሰያት
ኣንተረፕረነርስ’ (youth Entrepreneur)
ንምምዕባል ዝዓለመ ወረቐት ዘቕረበ ኰይኑ፡
ምስ ብጾቱ ብምዃን ከምዘዳለዎ ገሊጹ።
ኣብቲ ዘቕረቦ መግለጺ ከኣ፡ መንእሰያት
ንዘለዎም ተውህቦን ክእለትን መዝሚዞም፡
ብኸመይ ክእለቶም ከዕብዩን ኣብ ጽቡቕ
ፕሮጀክትታት ክሳተፉን ይኽእሉ? ብኸመይ
ደገፋት ክግበረሎም ይኽእል? ወዘተ ኣብ
ዝብሉ ሓሳባት፡ ናይ ዘካየድዎ መጽናዕቲ
ውጽኢት እንታይ ከምዝመስል ኣብነታት
እናሰነየ’ዩ ኣቕሪቡ። “ኣንተረፕረነር ናይ
ለውጢ ሃዋርያ’ዩ’’ ዝበለ ዶ/ር ጊዮርጊስ፡
ምምዕባል መንእሰያት ኣንተርፕረነርስ፡ ነተን
ኣብ ዝተፈላለያ ጽላታት ዝርከባ ትካላት
ዓቕሚ መንእሰያት ተጠቒምካ ብቚጠባ፡
ቴክኖሎጂን ካልእን ንቕድሚ ንኽስጒማ
ዝኽእል ሓዲድ ምዕባለ ስለዝዀነ፡ ብፍላይ
ነቶም ፍሉይ ተውህቦን ክእለትን ዘለዎም
መንእሰያት ንምሕያል፡ ሕብረተሰብ ተራኡ
ከዕዝዝ ኣዘኻኺሩ።
ብዛዕባ ኣብ ዞባ ጋሽ ባርካ ዝርከቡ

ኣግራብን ኩነታቶምን መጽናዕታዊ ወረቐት
ዘቕረበ ፕሮፌሰር ገብሪሂወት መድሃኔ
ድማ፡ ብኣባታዊ ኣታኽልቲ ሃብታም
ዞባ ጋሽ ባርካ፡ ብሰንኪ ብርሰት ኣግራብ
ካብ ገማግም ሩባታትን ፍግረ መሬትን፡
ኣታኽልታዊ ስነ-ሂወታዊ ብዙሕነት
እናንቈልቆለ ይመጽእ ከምዘሎ ኣረዲኡ።
ዞባ ጋሽ ባርካ፡ ብሕርሻ፡ ብዕደና፡ ትሕተ
ቅርጺን ካልእን እናማዕበለ ይመጽእ ስለ
ዘሎ ከኣ፡ ንፈሓምን ካልእን ተባሂሉ ዝግበር
ምብራስ ኣግራብን ቆጣቚጢን ዓቐኑ
ዝሓለፎ ምግሃጽ መሬትን ንምውጋድ
ህጹጽ ስጒምቲ እንተዘይተወሲዱ፡ ሳዕቤኑ
ቀሊል ከምዘይከውን ኣጠንቂቑ።
ቀጺሎም ሓቢሮም ክልተ መጽናዕታዊ
ወረቓቕቲ ዘቕረቡ፡ ዶ/ር ዘካርያ
ዓብደልከሪም፡ ኣቶ ኣቢሰሎም ግርማይን
ኣቶ ተመስገን ገብረመስቀልን ካልኦት ክልተ
ብጾቶምን’ዮም። ንሳቶም ካብ ኮለጅ ስነ-
ፍልጠትን ቴክኖሎጂን ባሕሪ ኰይኖም፡ እታ
ቀዳመይቲ ዘጽንዕዋ ኣርእስቲ መሰረታዊ
መጽናዕቲ ብዛዕባ ነዊሕ ዕላማ ዘለዎ
ምዕቃብ ዕምባባ ባሕሪ ኣብ ከባቢ ባጽዕ’ዩ
ነይሩ። ኣብ ሓሙሽተ ቦታታት ማለት፡ ኣብ
ጥዋለት፡ ርእሲ ምድሪ፡ ጐርጒሱም፡ ደሴት
ሸኽ ስዒድን ደሴት ድርጌላን ብምንቅስቓስ
ከኣ ንኩነታት ዕምባባ ባሕሪ ኣጽኒዖሞ።
“ምብራስ ዕምባባ ባሕሪ ምብራስ ዓሳታት’ዩ’’

ዝብሉ እቶም ምሁራት፡
ህዝብና ኣብ ምዕቃብ
ዕምባባ ባሕሪ ኣፍልጦኡ
ዓብዩ ልዑል ክንክን
ክገብርን ንዕምባባ ባሕሪ
ዘብርሱ ዝተፈላለዩ
ቀማማት፡ ካልእን
ምጥቃም ከወግድን
ኣዘኻኺሮም። ኣብታ
ካልኣይቲ መጽናዕቶም
ድማ ብዛዕባ መጠን
ግፍሑ ሰኪዔት መግፈፊ
ዓሳ ክንደይ ክኸውን
ከምዘለዎን ዝብል ኰይኑ
ኣብ ገምገም ባሕሪ
ሕርጊጎ’ዮም ኣጽኒዖም።
ብእግሮም ናብ ባሕሪ
ኣትዮም ዓሳ ዝገፉ ሰባት፡
ኣብ ክንዲ ብጸቢብ ሰኪዔት እናገፈፉ ነቶም
ናእሽቱ ዓሳ ካብ ምፍራይ ዝዀልፍዎም፡
ውሕስነትን ቀጻልነትን ትውልዲ ዓሳ
ንኽረጋገጽ ነቲ ብዓለም ደረጃ ዝስርሓሉ
ንቡር ዓቐን ግፍሒ ዘለዎ መግፈፊ ሰኪዔት
(2.5 ኢንች) ክጥቀሙ ከምዘለዎም እቶም
ምሁራት ኣፍሊጦም። ብድሕሪ’ዚ ድማ
ነቶም ዝቐረቡ ወረቓቕቲ ብተሳተፍቲ
ሰፊሕን ሃናጺን ክትዓት ተኻዪዱሎም።
ኣብ ናይ ድሕሪ ቀትሪ መደብ ድማ፡
ሓሙሽተ መጽናታዊ ወረቓቕቲ’የን

ቀሪበን። ንሳተን ድማ፡ ካብ ሰበባ ባሕሪን
ቀልቀል ጥሪትን ዝርከብ ድዂዕን ካብኡ
ዝምንጩ ባዮጋዝን ብዶ/ር ጎይታኦም

ኣስጐዶምን ኣቶ ብርሃነ ተኽለሃይማኖትን፣
ገምጋም ፍግረ-መሬት ኣብ ላዕላይ መረብ -
ብሩልስን ጂ.ኣይ.ሲን ሞዴል ብኣቶ ተስፋስላሰ
ተስፋሚካኤል፣ ምህናጽ ትሕተ ቅርጺ
ምርምር ኣብ ኮለጅ ሕርሻ ሓመልማሎ
ብፕሮፌሰር ወልደሚካኤል ኣርኣያ፣ ተራ
ልምዲን ባህሊን ኣብ ምቁጽጻር ባህሪ
ሕብረተሰብ ብኣቶ ዒሳ ኣደም ዝብላ’የን
ነይረን። ብተሳተፍቲ ድማ ሕቶን ርእይቶን
ድሙቕ ክትዓትን ተኻዩዱለን።
ኣብ ካልኣይ መዓልቲ ናይቲ

ዎርክሾም’ውን ሸውዓተ መጽናዕታዊ
ወረቓቕቲ’የን ቀሪበን። ንሳተን ድማ
ብዛዕባ ድሕሪ መጥባሕቲ ዘጋጥም ተርእዮ
መቚሰልቲ ኣብ ሆስፒታል ኦሮታ ብኣቶ
ግርማይ ገብረእግዚኣብሄር፣ ብመጥባሕቲ
ኣብ ዝሓርሳ ኣደታት ዘሎ ቃንዛ ንምጉዳል

ዝገምገመ መጽናዕቲ ብኣቶ ደሳለ ተወልደ፣

ብዛዕባ ‘እስኪዞፍርኒያ’ (ዓይነት ሕማም
ኣእምሮ) ብኣቶ ጳውሎስ ዘካርያስ፣ ኣብ
መንጐ ምርምርን ግብራዊ ትምህርቲን ዘሎ
ጋግ ብመገዲ መማህራን ዝገብርዎ ምርምር
ንምጽባቡ ዝዓለመ ብዶ/ር ዮናስ መስፍንን
ኣቶ ካልድ መሓመድ ኢድሪስን፣ ምምሕያሽ
ዓይነታዊ ትምህርቲ ኣብ ማእከላይ ደረጃ
ብኣቶ ክፍለ መኰነን፣ ተማሃሮ ኣብ ክፍሊ
ሓተቲ ክዀኑ ዘድሃበ ኣገባብ ኣማሃህራ
ብወ/ሮ ፍረወይኒ ገብረኣብ፣ ጽልዋ ምብካን
ግዜ ኣብ ተማሃሮ ኮለጅ ጥበባትን ማሕበራዊ
ስነ-ፍልጠትን ዓዲ ቀይሕ ብረቨረንድ
ኢሳይያስ ሓይለብን ብጾቱን እየን ነይረን።
ተሳተፍቲ ድማ፡ ሕቶን ርእይቶን እናሃቡ
ብዕምቈት ዘትየሙለን።
ኩሎም ዝቐረቡ መጽናዕታዊ ወረቓቕቲ፡
ብዘይካ’ቲ ኣብ ዝተፈላለየ ኣርእሲታት
ዘተኰሩ ምዃኖም፡ ጸገማትን ብድሆታት
ሕብረተሰብ ብግቡእ ኣለሊኻ ብኣጋኡ
ንምውጋድ ሓገዝቲ ርኽበታን ለበዋታትን
ዘመሓላልፉ፣ ንኹሎም ተሳተፍቲ’ቲ ዓውደ-
ዘተ ድማ ዝመሰጡን’ዮም ነይሮም። ስለዚ፡
እቲ ዓውደ-ዘተ ዕውት ነይሩ ጥራይ ዘይኰነስ፡
ኩሎም ዝቐረቡ መጽናዕታዊ ወረቓቕቲ፡
ነቲ ብህዝቢን መንግስቲን ኣብ መደባት
ልምዓትን ህንጸትን ሃገር ዝካየድ ዘሎ ወፍሪ
እጃም ዘለዎም ብምዃኖም፡ ንመጻኢ ከምኡ
ዓይነት መጽናዕታዊ ወረቓቕቲ ብዝሓየለ
ክቕጽል ከምዘለዎ ዘዘካኸሩ’ዮም ነይሮም።
ነቶም መጽናዕቲ ዘካይዱ ምሁራት ብገንዘብ
እናመወለ ዘንቀሳቕስ ዘሎ ማዕከን ምርምር
ኤርትራ ድማ፡ መጽናዕታዊ ምርምራት ኣብ
ዕብየት ሃገር ዘለዎም ግደ ቀሊል ስለዘይኰነ፡
ባህሊ ምርምርን መጽናዕቲን ኣብ ምስፋሕን
ከም ባህሪ ኣብ ምስራጽን ብዝለዓለ ክሰርሓሉ
እዋኑ ዝጠልቦ’ዩ።

ዓውደ-ዘተ ውጽኢት መጽናዕታዊ

ወረቓቕቲ ኣብ ሃኮሰኤ

መንእሰይ ኣቢሰሎም ግርማይ

መንእሰይ ተመስገን ገብረመስቀል

ዶር ዘካርያ ዓብደልከሪም

ፕሮፌሰር ታደሰ መሓሪ

ዶክተር ጊዮርጊስ ተኽለ

ሓዳስ ኤርትራ 23 ታሕሳስ 2015 - ገጽ 4

እዋኑ ክበጽሕ ብእዋኑ ክብግስ ኣለኒ ዝብል
ስነ-ሓሳብ ተቐኒተ፡ ንግሆ 11 ታሕሳስ 2015
ናብ በለዛ ክገይሽ ኣብ ኣውቶቡስ ተሰቐልኩ።
ኣብ ከባቢ ማይ ሑጻ ብጽሕ ክንብል ከለና፡
ብሄኖክ ታደሰ ዝተገጠመት፡ “ካልእ ሓርነት
የለን’ ዘርእስታ ግጥሚ ዘኪረያ እናስተማቐርክዋ
እንከለኹ ምምሕዳር ሚኒስትሪ ምኽልኻል
በጻሓኹ።
ገና ውርድ ክብል፡ ኣብ ኣፍደገ ዝጸንሑ
ተቐበልቲ ኣጋይሽ ንመንነት ወረቐትና
ብጭውነት፡ ተቐቢሎሙና። ናብ ነፍስ ወከፍ
ኣብያተ ጽሕፈት ምምሕዳር ሚኒስትሪ
ምኽልኻል እናኣተኹ ንዘምጻኣኒ ጕዳይ
ብስልጡንን ግዜ ዘየባኽንን ኣሰራርሓን
ኣቀባብላን ኣጋይሽ ምስ ረኣኹ፡ ብስልጡን
ኣሰራርሓ ሚኒስትሪ ምኽልኻል ተደኒቐ።
እዚ ውጽኢት ምውህሃድ ናይ ኣስራሕቲን
ሰራሕቲን ምዃኑ ብኣጋ ተገንዚበዮ። ብፍላይ
እቶም ኣብ ስራሕ ተጸሚዶም ብስነ-ስርዓት
ዕማሞም ዘሳልጡ፡ ዝነበሩ ኣወዳትን ኣዋልድን
ኣባላት ሃገራዊ ኣገልግሎት ብሉጽ ብቕዓት
ዝውንኑ ምዃኖም ገምጊመ።
በቲ ኩነታት ተደሪኸ፡ ሃገራዊ ኣገልግሎት
ኣብ ዝፈጸምኩሉ እዋን ዝረኸብኩዎ
ተመክሮታት ክጽብጽብ ጀመርኩ። ካብ’ቲ
ኣብ ዩኒቨርሲቲ ዝተመረቕሉ ዓውድታት
ብዝተፈለየ፡ ማእልያ ዘይብሉ ባህሪያት ሰባት
ኣብ ምንባብ ዝረኸብኩዎ ፍልጠት ባሕሪ
ምዃኑ ክጋሃደለይ ጀመረ። ሳላ ኣብ ሃገራዊ
ኣገልግሎት ምንባረይ ቦታታት ሃገረይ ርእየን
ኣንቢበን። ሕብረተሰብበይ ፈሊጠ። በቲ
ንዓለምና ከዲኑዋ ዘሎ ድሕረት፡ ውግእ
ብሃይማኖት፡ ዓሌትነት፡ መግዛእቲ፡ ምድንጋር፡
ዕሱብነትን ካልኦት ሕማማትን ክቓላዕ
ዘይምኽኣለይ ምሒር ኣሐጐሰኒ።
ቸ ጐቤራ፡ “ኣድላዪ እንተ ዀይኑ ምእንቲ
ሃገርካ ክትስዋእ ኣለካ። እቲ ዝበለጸ ድማ
ምእንታኣ ኢልካ ክትነብር እንከለኻ እዩ!”
ዝበሎ፡ ኣብ ማእከል ናይ’ቲ ዘኽብረኒ ህዝቢ
ክነብር ምኽኣለይ ብዙሕ ሓጐስ ኣሎኒ።
ኣብ’ቲ ጽንኩር ናይ መግዛእቲ እዋን፡ ቅድመይ
ሓሊፎም ንዝተኸላኸሉለይ ስውኣትን
ስንኩላንን ከምኡ’ውን ሓይልታት ምኽልኻል
መመሊሰ ዘኪረዮም። ሳላኦም ነቢረ፡ ሳላኦም
እጽሕፍ ኣለኹ፡ ሳላኦም ኤርትራዊ ኰይነ።
ኣቐድም ኣቢለ “ተዘካሪ ጥቕስታት
ጋዜጣታት ኤርትራ 1942-1962’ እትብል
መጽሓፍ ኣንቢበ ብምንባረይ፡ ሎሚ ብደለይቲ
ሕማቕና ዝንፋሕ ዘሎ ዲስኩር፡ ንህዝቢ
ኤርትራ ከም ዘየሀምል ተስፋ ኣንቢረ። ኣብ
ኣርብዓታትን ሓምሳታትን ዝነበሩ ኣቦታትና፡
ኣደታትና፡ ኣሕዋትናን ኣሓትናን ንጸለመን
ክፍኣትን ጸላእትና ብኸመይ ይገልጽዎ ከም
ዝነበሩ ኣደኒቑኒ። ክብርታቶም ኣብ ምዕቃብ
ዝነበሮም ሓይሊን ጥበብን እውን ሃንደራእ
ኢልካ እትግንዘቦ ኣይኰነን። ኣብ ክንዳና
ኰይኑ ዝማጐተልና ናይ ወጻኢ ሓይሊ
ዘየድልየና ህዝቢ ምዃንና ብጥበብ ኢሎሞ
እዮም። “ካልእ ሓርነት የለን” እንብል፡ ንሕና
እንተዘይኰይንና መን? ሎሚ እንተዘይኰይኑ
መዓስ?
ኣብ’ቲ ፈለማ ገጽ መጽሓፍ “ተዘካሪ
ጥቕስታት ጋዜጣታት ኤርትራ 1942-
1962” - ብገብረመሰቀል ወልዱ ኣብ
1942፡ “ወኻርያን ካልኦት እንስሳስን፡ ካብ’ቲ
ዝነብሩሉ ጉድጓዶም፡ ካብ’ቲ በዓቶም፡ ካብ’ቲ

ጥዑምዝጊ ተስፋይ

‘ካልእ ሓርነት የለን’

ፍጹም እምሃ

ካልእ ንብረቶም፡ ‘ንሕና ዝሰራሕናዮ፡ ንሕና
ዘሰናደናዮ ቤት ይሕሸኩም’ ዝብሎም
እንተረኸቡ እሺ ኣይብሉን…ስለ’ዚ፡ ንኣናን
ንህዝብናን ዝጠቕም ብጋዜጣና ዝወጸ ቃላት
ምኽሪ እዩ። ብኻልእ ቋንቋ ዝወጸ ንግግር ግን
መፈራረዲ እኳ እንተዀነ መማሰዪ ክዀነና
ዝኽእል ኣይመስለንን።” ዝብል ምስ ኣንበብኩ፡
ልክዕ ምስመትከል ኤርትራውያውያ ዝሳነ
ኰይኑ ጸኒሑኒ።
“ዕዮ ምፍታው ኣብ ክብ ዝበለ መዓርግ
ስልጣነ የብጽሕ። ምእንቲ ንድሕሪት
ከይንዛሓጥ፡ ናብ ጸርፍን ምንሻውን ምጭ
ኣብ ምባልኒ ኣይንጕዬ። ብዕዮ ኣይንሕነኽ፡
ኣይንፍራሕ፡ ንዓያዪ ድማ ንደግፎ፡ ንንኣዶን
ነጸናንዓዮን እምበር ብጸርፊ ኣይነጉድሞ።
ድንቁርና ይጥፋእ፡ ስልጣነ ይስፋሕ” ካብ ዝብል
ጥቕሲ መምህር ይስሓቕ ተወለደመድህን፡
ልቦና ቀሲመ። “ብገዛእ ቋንቋኡ ዘይዛረብ
ህዝቢን ክንፊ ዘይብሉ ዑፍን ልክዕ ማዕረ
እዮም” ወሲኸ ምስ ኣንበብኩ ክብሪ ቋንቋይ
መዚነዮ። ብቋንቋና ንሰማማዕ ካብ ኰና
ንምንታይ ቋንቋኦም ሒዞም መጺኦም በዚ
ተሰማምዑ ይብሉና?
ከበዶም ሓደራ፣ “መንገዲ ስልጣነ ፍቕሪ
እያ። ብጀኻ ብፍቕሪ ሓደ’ኳ ናብ’ቲ ናይ
ሓቂ ስልጣነ ክበጽሕ ዝኽእል የልቦን።
ክሽየም፡ ክምዕርግ፡ ክህብትም፡ ልዕሊ ኵሉ
ክሓድር ማለት ክጉይትት ቢልካ’ዉን ብዙሕ
ይድከምን ይጻዓርን እዩ። ኣብ’ቲ ፍቕሪ
ዘለዎ፡ ኣብኡ ኩርዓት የልቦን፡ ቅንኢ የልቦን፡
ምክሳስን ምውቃስን የልቦን፡ ምንዓቕ የልቦን።
ግናኸ ኣብ ክንዲ’ዚስ፡ እቲ ሃብታም ነቲ ድኻ
ይረድኦ፡ እቲ ጠቢብ ነቲ ደንቆሮ ይምዕዶን
የስተምህሮን፡ እቲ ጥዑይ ነቲ ሕሙምን ነቲ
ምግዱርን ይኣልዮን ይከናኸኖን። እምበኣርከስ፡
እታ ናይ ሓቂ ስልጣነ ንሳ እያ። ንኣኣ ድማ
መሰረታ ፍቕሪ እያ፡” ናብ እትብል ምሉእ
ሓሳብ ሕልፍ ክብል ከለኹ፡ “ዝዀነ ሰውራዊ
ሰብ ስምዒት ፍቕሪ ዘይብሉ እንተዀይኑ
ሰውራዊ ኣይኰነን” ዝብል ናይ ቸ ዘረባ
ተዘከረኒ።
ምእንቲ ህዝቢ ምጥማይ፡ ምድካይ ሓላል
እዩ። ሃብታም ኣብ ዕግርግርን ናይ ከተማ
ውግእን ካብ ዝዋፈር፡ ንዘይብሉ ምሕጋዝ
ሰላም ይወልድ። ማማ ከድጃ ሸኽ ኣልኣሚን፡
“ንሕና ሰላም ዘለና፡ ንዘይብሎም ዜጋታትና

ስለ እንሕግዝ ኢና፡” ዝበለቶ ዘኪረ።
ኣብ ተዘከርቲ ጥቕስታት ጋዜጣ ኤርትራ
“ሽጋራ ምትካኽ፡ ባርኔጣ ወዲኻ ምኻድ፡
ቅጥን ዝበለት በትሪ ሒዝካ ምዝዋር፡ ናይ
ኣቦኻን ኣደኻን ቋንቋ ሓዲግኻ፡ ብቛንቛ
ወጻእተኛ ምዝራብ፡ ስልጣነ መሲሉካትኩም
ተጠቢርኩም ከይትወድቑ ተጠንቐቑ”
ዝብል ሓሳብ ስለ ዝረኸብኩ፡ “ርግጽ እዩ ገና
ምምራሕ ዘድልየና ንኣሽቱ ኢና። ከብቲ ግን
ኣይኰናን፣” ንሃገሩ ጽቡቕ ዝምነየላ ኤርትራዊ
ዝጻሓፎ ድግም ኣቢለ፡ ወ/ሮ ክብራ ዘርኡ፡
“ሰብነትካ ክጸሮ ዘይኽእል ጋቢ ተኸዲንካ፡
ወርቂ ሰንሰለት ክሳብ ብርክኻ ኣዘውቲርካ፡
መግፈፍ ዓሳ ዘይበቕዕ ክዳን ተኸዲንካ’ ዒላም
ኣቒሕኻ ምሕባን ከንቱ እዩ” ዝበለኦ ወሲኸ፡
ትሕትና ንላዕሊ እተደይብ ዝበለጸት ግርማ
ምዃና፡ ትሕት ምባልና፡ ሰላም ምፍታውና፡
ናብ ምዕባለ ምቁማትና ድንቁርና ከም ዘይኰነ
ብውሽጠይ ደጊመዮ።
ደግያት ኣብራሃ ተሰማ፡ “ኣሳእንካን ይመስላ፡
ኣብ እግርኻን ዘይኣትዋ” እትብል ጥቕሲ፡
እቲ ሓቂ ንኽመስል ተቐናጅዩ ዝቐርብ ኩነኔ
ሰብ ረብሓ፡ ንዓና ዝግባእን ዘይግባእን ከነለልዮ
ከም ዘለና ኣንፊታትለይ።
“ኣቦ ዘይብሉ ዘጋፍ፡ ዓዲ ዘይብሉ ሃርጋፍ፡
ሱር ዘይብሉ ጨንጋፍ….ዓንዲን ዓድን ዘይብሉ
ተጠንቂቑ ዘይሕሉ፡ ዋይ ዋይ ይብል ይህሉ”
ግርሙ ዘበራቒት’ዉን፡ ገላጺ ትርጉም ሃገር
ዝሃቡና ይመስለኒ። ዮውሃንስ ሙሳ፡ “ሕቝፊ
ወላዲት እንድሕር ረኺብካ፡ ጥሜትኒ ዕርቃንኒ
ጸርፍኒ ይሓልፈልካ እዩ” ትእዛዝ ሓይልኣብ
ብወገኑ፣ “ንቘልዓ ኣየዕብዮን ምስዓም እምበለ
ምጥዓም” በርሃ ገብረኪዳን፡ “ዓለም ስለ ናጽነት
ህዝባ እናጸዓረት ከላ ባዕሉ ኣርዑት ዝደሊ፡
ቀራቕሮ ጸሪቡ ኣብ ክሳዱ ሰቒሉ ብቑርብዓት
ሕነቑኒ ዝብል ፍጡር መወዳእታኡ ባዕሉ
ክጸግባ እዩ!” ይብል። ልቦና ኣቦታትና ገሪሙኒ፡
ካብ’ዚ ዝበለጸ ትምህርቲ ኣብ ወጻኢ ይህሉ’ዶ?
ኢለ ሓቲተ መልሲ ኣይረኸብኩን።
“ገዛኻ’ዩ ሓጐስካ፡ ገዛኻ’ያ ማማኻ”

መጽሓፍ ኤልያስ ዘኪረ፡ ናብ ኣርባዓታት
እንደገና ተመልስኩ።
ዓብደልቃድር ከቢረ ኣብ 1947፡ “ናይ’ዚ
ሃገር’ዚ ህዝቢ መብዛሕቶኦም ተኣኪቦም
ሕላወኦም ንዓለም ብመላእ ዝፍለጡላ መዓልቲ
እዚኣ እያ! ንሳቶም ድማ ‘ናጽነትን ሓርነትን’
ብዝበሃላ ክልተ ቃላት ገይሮም ድላዮም
ገሊጾም ኣለዉ” ዝበሉዎ ምርኩስ ብምግባር፡
ነቲ ብሚያዝያ 1993 ረፈረንደም ኣካዪዱ
ምሉእ ናጽነት ዝበለ ህዝቢ ኤርትራ፣ “ንፈረስ
ኣየናይ ይሕሾ፡ ሓለንጊዶ ወይስ ልጓም”
ዝብል ዕጹው ሕቶ ምሕታት ነውሪ እዩ። በዚ
ኣጋጣሚ’ዚ፡ “ዘይሓንኽ ሰብ፡ መርገም ሃገሩ
ዘይፈርሕ ሰብ፡ ዕድመ ንኢጣሊያ ይኹን
ቢሉ ዝጽሕፍ ብዘይካኹም እኳ ተረእዩን
ተሰሚዑን ኣይፈልጥን እሞ ቀልጡፍኩም
ናብ ንስሓ ክኣትው እማሕጽነኩም ኣለኹ፣”
ትበርህ ትርፈ ዝበለኦ፡ ክብሪን ትርጉምን ሃገር
ዘገንዝብ እዩ።
ሎሚ ናጻ ምዃንና ብዙሕ ከሲብና ኢና።
ሰቑራጦስ፡ ቅኑዕ ከሎ መርዚ ሰትዩ ሞይቱ።
ህዝቢ ኤርትራ ቅኑዕ ስለ ዝዀነ፡ ከም
ሰቑራጦስ መርዚ ይሰቲ ስለ ዘሎ፡ ብክቡር
መስዋእቲ ንሰላም ዓለም ይውፈ ኣሎ።
ንሓሳባት ስልጡን ሕብረተሰብ ብጸለመን
ሓሶትን ክትድብድቦ ኣይከኣልን እዩ።
እንታይ ድኣ፡ ኣብ ዘተ። ኣብ ዘተ ድልየት
ሓፋሽ ህዝቢ ኣይድብደብን እዩ።
“ህዝብን መንግስቲን ምቛምን ምምሕዳርን
ማለት፡ ቤት ምስራሕ፡ መሬት ምምቓል፡
ገዛኢን ተገዛኢን ዄንካ ምንባር ጥራይ ማለት
ኣይኰነን። ጽቡቕ ዕላማን ትርጉምን ዘለዎም
ኣቦታት ዝተኸሉልካን ዘጽንሑልካን ጽቡቕ
ልማዳትን ያታታትን ክህልወካ የድሊ” ኣቦና
ወልደኣብ ወልደማሪያም ንዝበልዎ ቍምነገር
ምኽታል፡ ንሰብኣዊ መሰላት ምጽራር
ኣይኰነን። “ብዝዀነ ይኹን፡ ናጽነት ርእሱ
ዝጸልእ ሰብ፡ መስሓቕ ዓለምን መሕፈር
ህዝቡን እዩ ኰይኑ ዝርከብ” ገብረመስቀል
ብርሃነ ዝበልዎ’ዉን ዝስማዕ ሰነድ እዩ።

ኣብ 1950 ራእሲ ተሰማ ኣስመሮም፣
“ነዚ ዝቓወም ዘሎ ሓይሊ ዝቓወም መደብ
ክንገብር ምኸኣልና ነይርና። ግንከ ንሕናስ ነዚ
ናጽነት ንምርካብ እንገብሮ ገድልና፡ ብሕጊ
ዓደቦናን ብሕጊ ሕቡራት መንግስታትን
ብሕጊ እግዚኣብሄርን ክንፍጽሞ እንደሊ
እምበር፡ ኣብ’ዛ እነፍቕራ ሃገርና ህውከት
ከነእቱ ኣይንደልይን ኢና” ኢሎም ነይሮም።
“ተንኮለኛን ቅጥፈትን ንዝዀነ ዕላል ጸላኢ
ኣይትስምዑ፡ ወግዱዎ ንዮው በሉዎ። ንናጽነት
ንጋደል ኣሎና። እዚ ቃል’ዚ ንድሕሪት ክምለስ
ዘይኽእል፡ ዘይሕባእ፡ ዘይሕሰን ዘይጥበርን
እዩ። ስለ’ዚ’ዉን እቶም ጸላእቲ ብዛዕባኡ
ዝበሉ እንተበሉ ኣይትስምዕዎም፡ ዕላሎም
መባኾሪን ዓንቃፊን እዩ። ብስም ናጽነት
ኤርትራ እዕድመኩምን እላበወኩምን። ናጻ፡
ሓራን ደሞክራሲያዊትን ኤርትራ ንዘልኣለም
ትንበር!” ኣቦና ኢብራሂም ሱልጣን ዝበሉና
ኢና ሕጂ’ዉን ንኽተል። “እናርኣኹዎ
ዝሰረቐንስ ክመልሰለይ ነይኣምኖ!….
ብጐራሕ ኣይትመራሕ” ከም ዝበሃል፡ ቅድሚ
ሕጂ ዝወረደና በደል ረሲዕና ሕጂኸ ናበይ
ከነብል ይብሉና ኣለዉ? ንድሕሪት?
“ንሓድሕዳ እተፈላለየት ቤት ትንዓቕ፡
ንሓድሕዳ እተፈላለየት መንግስቲ ትወድቕ”
ንዅሉ ዓለም ዝኸውን ቋንቋና ዝፈጠሮ
ብሁል ኣሎና። “ካብ ዓውዲ ኣልዕል
ኣቢልካ ኣብ ላዕሊ ኣድጊ እትጽዕኖ ጽዕነት፣
ከይተዘናበለ ኣብ ዓዲ ክኣቱ ኣይኽእልን እዩ።
ብየማን ብጸጋምን ሸጥ እናበልካ ኢኻ ኣብ
መንገዲ እናዐረኻዮ እትኸይድ። ናይ ሓደ
ህዝብን መንግስቲን ጕዳይ ከኣ ልክዕ ከምኡ
እዩ ክንብል ንኽእል” ኣብ 1951 ዝተባሃለ
ጽሑፍ ኣድቅቕ ኣቢለ ሓሰብኩሉ።
ደሓር ከኣ፡ “ባዕላ ሰቂላቶ ርሓቐ፡
ባዕላ ሰንኪታቶ ብሓቝ፡ ቀደም ከይትሕዞ
ብጥንቃቐ’ ኣብ ሃገርና ዘሎ ናይ ሃብቲን
በረኸትን ምስትብሃልና እንተገበርና ሎሚ
ዋይ ዋይ ኢልና ክንመልሶ ዘይንኽእል
ምዃና ሓቂዶ ኣይኰነን? “እቲ እተገበረ
እንተጸሓፍናስ ኣይተገበረንዶ ኢኹም
ትብሉና? ወይስ ዛንታ ይቐበር ኢኻትኩም
እትብሉ ዘሎኻትኩም?” ኤልያስ ተኽሉ
ስምዑ ይብለና ኣሎ። ንመን ክንሰምዕ?
ንናጽነት ዝሃበናዶ ወይስ ናጽነት ዘይሃበና?
ምስ ዓጽምና ከለና ክሓስመና? ዝጽገቦ
መኣዲ ተሰሪዑልና ከሎስ ለማኒ ምዃን
ብኸመይ ክንምርጾ?
ኣብ መወዳእታ፣ “ንዝፈለሐ በራድ ካብ
ምዕፋን ነቲ መኽደኒ ፈቒቕካ ሃፋ ከም
ዝወጽእ ምግባር ይሓይሽ!” ኣብ 1958
ቆንስል ኣመሪካ ዝነበረ ሪቺ ከም ዝበሎ፡
ጠንቂ ናይ’ዚ ህሉው መርግጺ ኤርትራውያን
መሰረታውያን ናጽነታት ምህላው ክብረት
ምዃኑ ስለንኣምን ኣብ ክንዲ ከም ናይ
ኣብራሃም ማስሎው፡ ሕግታት ብታሕቲ ማለት
ብመግቢ፡ መንበሪ፡ ክዳን ንጅምር፡ ብላዕሊ
ማለት ብነብሰ ፍልጠት፡ ናጽነት፡ ክብረት
ኣቢልና ዝደለናዮ መግቢ፡ መስተ፡ ክዳን ገዛ
ንምኽዳን ዝመረጽናዮ ውሳነ እዩ።

ሓዳስ ኤርትራ 23 ታሕሳስ 2015 - ገጽ 5

“መግለጺ ኣይትሃብ። ከመይሲ፡
ኣዕሩኽትኻ ድሮ ፈሊጦምዎ ኣለዉ፥
ጸላእትኻ ድማ ከቶ ኣይኣምኑኻን
እዮም።” - ኣልበርት ሁባርድ
“ምስ ዓበኹ’የ፡ ነቶም ቅኑዓት
ኣዕሩኽተይ ከለልዮም ዝኸኣልኩ።” -
ቶማስ ጀፈርሰን
“ምስ ዓርክኻ ምዕላል፡ ብዓውታ
ምሕሳብ’ዩ።” - ጆሴፍ ኤዲሰን

ሓንቲ መሓዛይ ምስ መሓዛኣ ተባኢሳ።
“ጠንቂ ባእስና፡ ኣልማዝ እትበሃል
መሓዛና’ያ።” ከተዕልለኒ ጀሚራ። ነዚ
ኣበጊሰዮ ዘለኹ ኣርእስቲ ክጠቕመኒ ስለ
ዝኽእል ብጽሞና ተኸታቲለያ።
“መጣቘሲት ድያ ኾይና?” ግምተይ
ገሊጸላ።
“ከምኡ ዓይነት ሕማቕ ጠባይሲ
የብላን። ጠባያ ደኣ እንታይ ክወጽኦ
ወደይ!”
“እሞ እንታይ ደኣ ክብል’የ?”
“ኣልማዝ ምስኪን ስለ ዝኾነት፡ እዛ
ኤደን እትበሃል መሓዛና ቀጻሊ’ያ
እትድንድና። ኣነ ኸኣ ብተፈጥሮይ
ደንዳኒ ሰብ ኣይፈቱን’የ።”
“ዋላ ኣነ።”
“ኣልማዝ ብኤደን ክትብደል እንከላ፡
ሕርቃና ንዓይ ብምክፋል’ያ ተንፍሶ።”
“ንስኺኸ ከተታዓርቕየን ትፍትኒዶ?”
ኣፋ ጐማጺጻትለይ። “ንኣልማዝ ደኣ
እንታይ ዓራቒ ከድልያ ወደይ! ኣይ
ንጽባሒቱ እንድያ ባዕላ ናብ ኤደን
ቶስቶስ ትብል።”
“ጽቡቕ እምበር።” ርእይቶይ ገሊጸላ።
“እንታይ ክጽብቕ ወደይ! መሊሳ
ከተዋርዳ’ኮ ግዜ ኣይወስደላን’ዩ።
ብፍላይ መርዓኣ ምስ ኣኸለ ኤደን፡
ንኣልማዝ ጨርቂ ከም ዘይተውጽእ’ያ
ኣሕሲራታ። ንሳ ኸኣ ከም ኣመላ ናባይ
መጺኣ ትጠርዕ። ኩሉ እቲ ጽልኢ ኣብ
ልበይ ስለ ዝዓቘረ፡ ኣብ መርዓ ኤደን
ኣይወዓልኩን።”
“ኣልማዝከ?”
“ድፋጫኣ ክሳብ እትሰቲ ሓጊዛታ።
ኣነ ተጸላኢት ኮይነ ተሪፈ።”
“በቃ ተባኢስክን?!”
“ኤደን ካባይ ስለ እትልብም፡ ኣብ
መርዓይ ተዓጢቓትለይ ውዒላ።”
ክንዮ ውሽጣውያን ወጥርታት
ንዓርከ-ምሕዝነት ካብ ግዳማውያን
ማሕለኻታት’ውን፡ ጸቕጢ ክመጽኦ
ይኽእል’ዩ። ንሰለስተ ካብኣቶም ክንርኢ
ኢና።

* ተቓጸጽቲ ጠለባት (Competing
Demands)፡- ንዓርከ-ምሕዝነት ዝቃጸጹ
ማእለያ ዘይብሎም ማሕበራዊ ህይወት
ኣለዉ። ህይወትና ከም ዓለባ ሳሬት
እተጠናነገ’ዩ። ግዜናን ጸዓትናን እተወሰኑ

ስለ ዝኾኑ፡ ሚዛናዊ ብዝኾነ ኣገባብ
ንኽንጥቀመሎም ምሒር ንሃልኽ።
ዓርከ-ምሕዝነት ወለንታዊ ስለ ዝኾነ፡
ብዕላውያን ሕጋጋት ኣይመሓደርን’ዩ።
ማዕረ መርዓን ስራሕን ብዕቱብ ዝርአ
ኣይኮነን። ንዕዮናን ፍቕራዊ ዝምድናናን
ምስ ኩሉ ዕለታዊ ህይወትና ቀራቒርና
ኢና እንሕዞም። መዓልታዊ ኣቓልቦ
ክንህቦም’ውን ንግደድ።
የግዳስ ንንዓርከ-መሓዛና እንስልዖ
ግዴታዊ ግዜ የለን። ኣብ ናብራና
ብዝተኻእለ መጠን ንትርፊ ግዜና ብግቡእ
ክንጥቀመሉ ኣለና። ብውጥን ክንምራሕ
ምስ እንፍትን፡ ጸቕጥና ይዘልቀልና።
ምስ ዓርከ-መሓዛና እንራኸበሉ እኹል
ግዜ’ውን ንረክብ።
ንኹሉ ብሓንሳእ ክዓምም ዝብገስ ሰብ፡
ዋላ ሓንቲ ብጽፈት ዘማልኦ ኣይህልዎን።
ቈጸራታት ምስ እተደራረቡኻ፡ ናብ
እትምቀሎ ይጠፍኣካ። ንኹሉ ከተሐጕስ
ዝሓሰብካዮ፡ ምስ ኩሉ ተጻሊእካ ኣጕል
ትተርፍ።
ብሰሪ ካልኦት ዝምድናታት፡ ንዓርከ-
መሓዛ ዕሽሽ ክንብሎም ንኽእል ኢና።
ኣብ ፍቕሪ ሓደ ሰብ ምሉእ ብምሉእ
ምስ እንጥሕል፡ ንዓርከ-መሓዛና ሸለል
ክንእዝዘሎም ንቕሰብ። ገለ ኣፍቀርቲ
ምሉእ ግዜኻን ኣድህቦኻን ክትህቦም’ዮም
ዝጠልቡ።
ኣብ ገለ ካልኦት ኣገደስቲ ዝምድናታትና
ኣብ ቅልውላው ክንሽመም እንከለና፡
ንዓርከ-ምሕዝነትና ኣብ ሓደጋ ከነውድቖ
ንኽእል። ሓደ ካብ ወለድና ምስ
ዝሓምም ወይ ሓደ ካብ ዓርከ-መሓዛና
ኣብ ጸገም ምስ ዝወድቕ፡ ነቲ ጸገም
ክንገጥም ክንብል፡ ነቶም ካልኦት ዓርከ-
መሓዛና ሸለል እንብለሉ እዋን ዉሑድ
ኣይኮነን።
ምስ ገለ ዓርከ-መሓዛና ኣብ ፈንጠዝያ
ምስ እንጽመድ፡ ጥዑም ጥዒሙና ነዊሕ
ግዜ ምስኦም ነሕልፍ። ንኻልኦት ዓርከ-
መሓዛና እኹል ግዜ ከም ዘይንህቦም
ዘለና ኣይስቈረናን።
ካልኦት ዓርከ-መሓዛና መታን
ከይቅየሙልና፡ ስለምንታይ እኹል ግዜ
ከም ዘይሃብናዮም ኣቐዲምና ክንገልጸሎም
ይግባእ። ከምኡ እንተ ዘይገይርና፡ ከም
ዝጠለምናዮም ኣሚኖም ክጕድኡን
ዳግማይ ምስ ካልኦት ሰባት ምሕዝነት
ከይምስርቱ ክምሕሉን ይኽእሉ።

* ዉልቃውያን ለውጥታት (Personal
Changes)፡- ህይወትና ክልወጥ እንከሎ፡
ኩነታት ዓርከ-መሓዛና ይልወጥ። ሽሕ’ኳ
ገለ ዓርከ-ምሕዝነት ንንውሕ ዝበለ እዋን
ዝቕጽሉ እንተ ሃለዉ፡ መብዛሕትኦም
ዕምሮም ሓጺር’ዩ።
ነፍሲ ወከፍና ንተመኵሮ ዓርከ-
ምሕዝነትና ተመሊስና ንዘክሮ። ኣብ

ህይወትና ዓቢ ለውጢ ክንገብር እንከለና፡
እንምስርቶ ዓርከ-ምሕዝነት’ውን ብእኡ
መጠን ይልወጥ።
ካብ መባእታ ክሳብ ናይ ዩኒቨርሲቲ
ትምህርተይ፡ ክንደይ ዓርከ-መሓዛ ከም
ዝለዋወጥኩ ክሓስቦ እንከለኹ ምሒር
ይድንጽወኒ። ብሰሪ ወይ ብሳላ ምቅይያር
ገዛውቲ ዘጥረኽዎም ዓርከ-መሓዛ ማእለያ
የብሎምን።
ትምህርትና ወዲእና ናብ ስራሕ
ዓለም ክንዋፈር እንከለና’ውን፡ ሓደስቲ
ዓርከ-መሓዛ ይገጥሙና። ብሳላ ሃገራዊ
ኣገልግሎት ካብ መደበር ታዕሊም ሳዋ
ክሳብ ሓይልታት ምክልኻል ዘጥረኽዎም
ዓርከ-መሓዛ ብልክዕ ቁጽሮም ክፈልጦም
ይኸብደኒ።
ሩት እተባህለት ሰበይቲ፡ “ኣነን ሳንዲን
ናይ ነዊሕ ዓመታት መሓዙት ኢና። ኣነ
ቘልዓ ምስ ወለድኩ፡ እቲ እንራኸበሉ
ዝነበርና ግዜ እናወሓደ መጺኡ።
ዕላልና’ውን ብእኡ መጠን መቐረቱ
ነክዩ።
“ንሳ ከምቲ ኣነ ቅድሚ ምምርዓወይ
ዝነበረኒ ኣተሓሳስባን ግዜን እያ ዘላ። ኣነ
ግና፡ ብናይ ኣደ ሓላፍነት ተጻዒነ ኣለኹ።
ከም ውጽኢቱ፡ ምስተን ጐረባብተይ ዘለዋ
ኣዴታት ክመሓዞ ጀሚረ።
“ዓሚ ሳንዲ ምስ ሓረሰት ምሕዝነትና
መሊሱ ተበራቢሩ። ብሓባር ከነዕልል
እንከለና፡ ዝያዳ ሩፍታ ይስመዓና’ሎ።”
ብምባል ተመኵሮኣ ኣካፊላ።
ዋላ ተገዳስነትና እንተ ዘይነከየ፡ ብሰሪ
ግዜ ምስኣን ዝተመናንሀ ዓርከ-ምሕዝነት
ማእለያ የብሉን። ካብ ኣባላት ስድራ
ቤትና ጥዕና ምስ ዝስእኑ፡ ንዓርከ-
መሓዛና ሓዚእናዮ ዝነበርና ግዜ ክንስዕሮ
ንግደድ።
ኣብ ሓደ ስራሕ ክንቍጸር እንከለና፡
ነቲ ስራሕ ክሳብ እንመልኮ፡ ነዊሕ ግዜን
ሓያል ጸዓትን ይሓትተና። ከም ሳዕቤኑ፡
ንዓርከ-መሓዛና እንህቦ ዝነበርና ግዜ
ክንንክዮ ንግደድ። ኣብ ስራሕና ካልኦት
ዓርከ-መሓዛ ስለ እንፈጥር፡ ነቶም ገዳይም
ዓርከ-መሓዛና በብቝሩብ ንፍንተቶም።
ምስ ዓበና ስራሕን ስድራ ቤታዊ
ሓላፍነትን ስለ ዝውጥጡና፡ ንዓርከ-
መሓዛና እንምድቦ ዝነበርና እኹል ግዜ
ንቑርምሞ። ገዛውትና ኣብ ማእከል
ከተማ እንከሎ፡ ክሳብ ድላይና ሰዓት ምስ
ዓርከ-መሓዛና ነዕልል ነይርና ንኸውን።
ናብ ወሰን ከተማ ምስ እንቕይር ግና፡
ኣውቶቡስ ከተማ ኣገልግሎተን ሰዓት
ትሸዓት ቅድሚ ምውድአን ገዛና
ክንሰፍር ስለ ዘለና፡ ንዓርከ-መሓዛና
ዝመደብናዮ ግዜ ክንንክዮ ንውስን።

ምስቶም ቀጻሊ እንረኽቦም ሰባት
ኢና ዝያዳ ዓርከ-ምሕዝነት እንምስርት።
ምእንቲ’ዚ፡ እንነብረሉን እንሰርሓሉን ቦታ
ንምርጫ ዓርከ-ምሕዝነትና ይድርቶ።

ዘለና ደረጃ እቶት (መሃያ) እውን፡
ንዝምድናና ይውስኖ’ዩ። እኹል መሃያ
እንተ ዘይብልካ፡ ከመይ ኣቢልካ ምስ
ዓርከ-መሓዛኻ ቀጻሊ ኣብ እንዳ ሻሂ
ክትራኸብ ትኽእል? ቈርበት እንተ
ዘይኣርጕድካ፡ ቀጻሊ ንሳቶም ናይ ሻሂ
ክኸፍሉልካ ኣይወሓጠልካን’ዩ። ከም
ሳዕቤኑ፡ እናፈተኻዮም ክትርሕቆም
ትቕሰብ።
ንሕና ተገዳስነትና ቀጻሊ ስለ
እንቐያይር፡ ዓርከ-መሓዛና ብእኡ መጠን
ይቀያየሩ። እዚ ንቡር ክስተት ስለ ዝኾነ፡
ብዙሕ ከሸቝርረና ኣይግባእን።

* ርሕቀት ቦታ (Geographic
Distance)፡- ናይ ቀረባ ዓርከ-መሓዛኻ
በዓል መን እዮም? ኣብ ክንደይ ግዜ
ትራኸቡ? ናብ ካልእ ዓዲ ምስ እትገሹ፡
ኣብ ዝምድናኹም እንታይ ዓይነት
ጽልዋ ይስዕብ?
ብዙሓት ዓርከ-መሓዛ ብሰሪ ምቕያር
ቦታ ወይ መገሻ ዓቢ ብድሆ የጋጥሞም።
ገለ ድማ፡ ብእኡ ኣቢሎም ንዝምድናም
ዝርስዑ ኣለዉ። ኣብዚ መዋእል’ዚ፡
ብዙሓት ሰባት ብዝተፈላለየ ምኽንያት
ዝነብርሉ ወይ ዝቕመጥሉ ዓዲ/ከተማ
ይቐያይሩ ስለ ዘለዉ፡ ብእኡ መጠን ኣብ
ዓርከ-ምሕዝነቶም ዓቢ ሃጓፍ ይፍጠር
ኣሎ።
ምርሕሓቕ ቦታ ንዓርከ-ምሕዝነትና
ክጸሉን ዘይክጸሉን ዝውስኑ ሓያሎ
ረቛሒታት ኣለዉ። እቶም ዓርከ-መሓዛ
ክሳብ ክንደይ ንዝምድናኦም ክቕጽሉ
ዉፉያት ምዃኖም፡ ሓደ ካብቶም
ወሰንቲ ረቛሒታት’ዩ። ተወፋይነቶም
ልዑል ምስ ዝኸውን፡ ዋላ ብቦታ እንተ
ተረሓሓቑ ዝምድናኦም ክቕጽል ልዑል
ተኽእሎ ኣሎ።
ተማሃሮ ካልኣይ ደረጃ ትምህርቶም
ዛዚሞም ናብ ኣብ ዝተፈላለዩ ከተማታት
ዝተደኮና ኮሌጃት ክምደቡ እንከለዉ፡
ዓርከ-ምሕዝነቶም ከም ዘቋርጹ ዝተፈላለዩ
መጽናዕትታት የረጋግጹ። ማሕበረ
ቁጠባዊ ኩነታትን ጕዳይ ጀንደርን
እውን፡ ኣብ ነዊሕ ርሕቀት ዓርከ-

ምሕዝነት (long distance friendships)
ወሳኒ’ዩ።
ማሕበረ ቍጠባዊ ኵነታትና
ንእንታይነትናን ብኸመይ ንነብርን
ይውስኖ። ከም ውጽኢቱ፡ ንነዊሕ
ርሕቀት ዓርከ-ምሕዝነት ብቐሊሉ
ይጸልዎ። እቲ ምኽንያት ርዱእ’ዩ። እወ

ገንዘብ’ዩ። ምስ ዓርከ-መሓዛኻ ብራሕቂ
ቦታ ምስ እትፈላለ፣ ብመንገዲ ቴለፎን፡
ደብዳበን ብኣካል ብምብጽጻሕን ኢኻ
ነቲ ዝምድና እትቕጽሎ።
ገንዘብ እንተ ዘይብልካ ቀጻሊ ብቴለፎን
ክትራኸብን ብመጓዓዝያ ክትመላለስን
ኣይትኽእልን ኢኻ። ምእንቲ’ዚ፡ እቶም
ብቝጠባ ርቡሓት ዝኾኑ ዓርከ-መሓዛ
ካብቶም ድኻታት ንላዕሊ ንነዊሕ
ርሕቀት ዓርከ-ምሕዝነት ክቕጽልዎ
ርሒብ ዕድል ኣለዎም።
ኣብ ርእሲ’ዚ፡ ማሕበረ ቍጠባዊ
ኩነታት ኣብ ምሕደራ ስራሕን ስድራን
ልዑል ግደ ስለ ዘለዎ፡ ብእኡ መጠን
ንነዊሕ ርሕቀት ዓርከ-ምሕዝነት ይጸልዎ።
ብቝጠባ ርቡሓት ዝኾኑ ሰባት ዝበዝሐ
ናይ ዙረት (vacation) ግዜ ኣለዎም።
ኣብ መደብ ስራሖም እውን፡
ተዓጻጸፍቲ ንክኾኑ ብዙሕ ኣይጽገሙን።
ከም ውጽኢቱ፡ ናብ ዓርከ-መሓዛኦም
ክገሹ እንተ ደልዮም ዝሕንኩሎም
የብሎምን። እቶም ርቡሓት ሰራሕተኛ
ገዛ ክቘጽሩ ዓቕሚ ስለ ዘለዎም፡ ንደቈም
ኣብ ገዛ ገዲፎም ናብ ዓርከ-መሓዛኦም
ክገሹ ኣይጽገሙን።
ኣብ ርሑቕ ቦታ ዝቕመጡ
ዓርከ-መሓዛ ኣለዉኹምዶ? እሞ
ዝምድናኹም ንምቕጻል ካብዞም ዝስዕቡ
ነየናይ ስትራተጂ ትስዕቡ?
• እንተ ወሓደ ኣብ ሰሙን ሓንሳእ
ትድውል?
• እንተ ወሓደ ኣብ ወርሒ ሓንሳእ
ትድውል?
• ብመንገዲ ኤለክትሮኒካዊ
መልእኽቲ እንተ ወሓደ ኣብ ሰሙን
ሓንሳእ ትበሃሃል?
• እንተ ወሓደ ሓንሳእ ወይ ክልተ
ሳዕ ኣብ ዓመት ትድውል?
• ደብዳበ ትጽሕፍ?
• ሰሙናዊ ትበጽሖ?
• ወርሓዊ ትበጽሖ?
• ሳሕቲ ትበጽሖ?
• ብሓሳብካ ምስ ዓርክኻ ተዕልል።
ካብዞም ኣብ ላዕሊ እተጠቕሱ
ነጥብታት፡ ንዓርከ-ምሕዝነትካ ዘደልድሉ
ሰለስተ ነጥብታት ክትመርጽ ግርም’ዩ።

“ምቁር ዕርክነት ንመንፈስካ የሐድሶ።”
- ማርክ ትወይን
“ፍቕሪ እናሓንሳእ ይሃስየካ’ዩ። ዕርክነት
ግና ወትሩ የርብሓካ።” - ሰነካ
“መንገዲ እንዳ ዓርክኻ፡ ከቶ ርሑቕ
ኣይኮነን።” - ምስላ ዴንማርክ

ይቕጽል

ታሽዓይ ክፋል

ልቦናን ፍልስፍናን

ምሉእብርሃን ሃብተገብርኤል

ዓርከ-ምሕዝነት

ሓዳስ ኤርትራ 23 ታሕሳስ 2015 - ገጽ 6

ያዕቆብ ካብ ገዝኡ ክወጽእ እንከሎ
ከም ኣመል መስትያት ከይረኣየ
ኣይነቅልን’ዩ። ናብ’ቲ ዓቢ መስትያት
ቀሪቡ ብድቃስ ተጸቒጡ ዝጸንሐ ጸጉሩ
ብኢዱ በተኖ። ጎተንኡ ምስ’ቲ ቆርጫጭ
ምዃኑ ልዕሊ ዓቐን’ዩ ኸይዱ። ንዕኡ ግን
ጸጉሩ ከምኡ ምባሉ ርእሰ-ተኣማንነቱ’ዩ
ዝውስኸሉ። እቲ ኣብ መስትያት ቀሪቡ
ዝገብሮ ዝነበረ ምንቅስቓስ ምስ ዕድሚኡ
ዝኸይድ ኣይነበረን። ከም ቈልዓ ኣዕይንቱ
ኣፍጢጡ መልሓሱ ሓንሳብ እናውጸአ
ሓንሳብ ኣፉ እናነፍሐ ንገለ ደቓይቕ
ተላገጸ።
ሃንደበት ላግጺ ኣቋሪጹ ካብ ተመዛዝ
ሻርባ ፍሊስጤም ኣውጺኡ ኣብ ክሳዱ
ጠምጠማ። ሞባይሉ ወሊዑ ብመስምዒ
እዝኒ ክሰምዕ ድምጻ ዓጸዎ። ኣብ ርእሱ
ጌሩ ከኣ ምስዕሳዕ ጀመረ። ብሄድ ፎን፡
ጸጉሪ ርእሱ ናብ ቅድሚትን ድሕሪትን
ኣብ ክልተ ተመቕለ። ዝገብሮ ዝነበረ
ምንቅስቓስ ዕቡድ ዘየብሎ ኣይኮነን።
ኣካላቱ ከም ላስቲክ ዕጽፍጽፍ እናበለ
ተዛነይ። ዝወልዓ ሙዚቃ ምስ ወድአት
ጃኬቱ ደረበ። ዝለበሶ ጃኬት ንጁባ ስሪኡ
ከይተረፈ’ዩ ሸፊንዎ። ኣብ ርእሲ ምግጃፉ
ብጡጥ ዝተሰርሐ ብምዃኑ ክብደት
ኣለዎ።
ትሕቲ ብርኪ ስረ፡ ቫንስ ጫማን ጸሊም
መነጸርን ለቢሱ፡ ኣብ ኢዱ ማይ ዝመልአት
ቆራዕራዕ ሒዙ ካብ ገዝኡ ወጸ። ብጊንጢ
ባህርያቱ ኩሉ ፈላጢኡ’ዩ ዝስካሓሉ።
ቃል ዓለም ኣይፈልጣን’ዩ። ዝተሰምዖ
ካብ ምዝራብ’ውን ድሕር ኣይብልን።
ምልምላም ዝባሃል የለን፡ ኩሉ ብደረቕ
‘ሕራይ ወይ እምቢ’። ምስ’ዚ ኩሉ ጊንጢ
ባህርያቱ ግን ሰባት ኣይጸልእዎን’ዮም።
ኣመና ግርህነት ኣላቶ፡ ሰባት ተንኮል
ይሓስቡለይ’ዮም ኣይብልን’ዩ። እምነት
መን ተዓዲልዎ ክንድኡ፡ ኩሉ ሰብ ከምኡ
ሓቂ ዝዛረብ’ዩ ዝመስሎ።
እዝኑ በቲ ዝማሓላለፍ ዝነበረ ድምጺ
ተዓብሊሉ ናይ ከባቢኡ ኩነታት የስተባህል
ኣይነበረን። ቈልዑ ገዛውቲ ጸሪፈሞ
ክነሶም ፈጺሙ ኣይሰምዖምን፡ በንጻሩ
ሰላም ዝብልዎ ዘለዉ መሲልዎ ኢዱ
ኣውዛወዘሎም። ቀስ ኢሉ ዝደርፍ ዘሎ
መሲልዎ ሓላፊ መንገዲ ክሳብ ዝስካሓሉ
‘ሰብ ዝበለ ይበል እዝኒ ኣይህቦን እየ፡ እዝኒ.
..’ እናበለ ዓው ኢሉ ገዓረ። ዝፈትዋ

ደርፊ’ያ። ንፈለጥቱ ግን ዘገርም ነገር
ኣይነበረን ለሚዶሞ’ዮም።
ያዕቆብ ማእከላይ ቁመት ዝውንን
ኮይኑ ስቕሱቕ ጸጉሩ ብዝነውሐ ጸጉሩ
ተሸፊኑ ንግንባሩ ንእሽቶይ ኣምሲልዋ
ነበረ። ብቕርጺ ኣልቦ ዝበቖለ ጭሕሙ
ንከናፍሩ ረቀቕቲ ንኣፉ ጸባብ’ዩ ዘምስሎ።
ቀጢን ተኽለ ሰብነቱ ብዝደራርቦ
ክዳውንቲ ዝፍለጥ ኣይኮነን። ኣብ ሓንቲ
ድኳን ኣላጊሱ ግልኮስ ብሽኮቲ ዓዲጉ
መንገዱ ቀጸለ። ብህዉኽ ኣካይድኡ
ኣብ ከባቢ’ቲ ምስ ኣዕርኽቱ ዘማስየሉ
ካፈ በጽሐ። ሰለስቲኦም ኣዕሩኽቱ ኣብ
ግዳም ከቢቦም’ዮም ጸኒሖሞ። ዝነበርዋ
ጣውላ ክልተ ጥርሙዝ ማይጋዝ፡ ሰለስተ
ፈፍርቂ ዝተቕድሓ ቢኬርታት፡ ምስ
ክልተ ሞባይል መሊኣ ነበረት። ብጎኖም
ብዙሓት ዓማዊል’ኳ እንተነበሩ ክንርብሽ
ኢና ከይበሉ ብሰሓቕ ተፋሕሱ። “ነቲ
ዓንቶቦይ ኣብ ዕዳጋ ሓሙስ ዝረኸብናዮ
ወዲ ምሽ ይመስል።” ሜሮን ዝበሃል
ምስ ተዛረበ ምስሉ ተዘኪርዎም ሰሓቖም
ኣድመቕዎ።
“እንታይ ደኣ ኴንኩም ንዓይ
እናረኣኹም ትስሕቁ። እንታይ ዘስሕቕ
ነገር ኣለኒ ድዩ?” ያዕቆብ ቀልጢፉ ሓሪቑ
ኣብ ርእሱ ዝነበረት መስምዒት ካብ እዝኑ
ኣልዩ ከም ሰንሰለት ኣብ ክሳዱ ኣእተዋ።
“ቅድም እሞ ብርክኻ ስበር ያቆባ
ዓርከይ። ዳሕራይ ቆየቛ ተርክበሉ። ኣማን
ናይ’ቲ ብደዉ ናብ ኩሎም እናጠመተ
ዝሓተተ ዓርኩ ተግባር ኣገሪምዎ ክምስ
በለ።
“ኮፍ ደኣ ክብል’የ እምበር፡ ኮፍ ክብል
እንድየ መጺአ።” ሰድያ ኣመዓራርዩ ኮፍ
እናበለ መለሰ።
“እሞ ኮፍ ከይበልካ እንዲኻ ዘረባ
ጀሚርካ።” ኤቨን ህድእ ኢሉ መለሰሉ።
“ዘዛርብ ተግባር ቀሪብኩም እናጸናሓኩም
ከመይ ዘይንዛረብ። ኣነ ዝገርመኒ እኮ
ተዛሪብኩም ተዛርቡኒ ተመሊስኩም
ድማ ተዛራቢ ትብሉኒ። ብማዕዶ ርእይ
ምስ ኣበልኩምኒ እንዲኹም ክትሓምዩኒ
ዝጀመርኩም።” ኣዒንቱ ናብ ሰለስቲኦም
ኣፍጠጠ።
“እንታይ ትሕመየሉ ዘሰክፍ ጉዳይ
ኣለካ ኢኻ’ሞ ክንድ’ዚ ትዛረብ። ቅድሚ
ሰላምታስ ክንድ’ዚ ዘረባ።” ሜሮን ዳርጋ
ዝሓረቐ መሰለ።
“ሰላም ጌርኩም ዘተቐበልኩሙኒስ ካባይ
ሰላምታ ትጽበዩ!? እንታይ ስለዝረኣኹምለይ
ግን ስሒቕኩምኒ?” ንሓንቲ ጉዳይ ኣጸቢቑ
ከየረጋገጻ ነታ ኣርእስቲ ኣይዓጽዋን’ዩ።
“ሓቂዶ ክንነግረካ? ኣከዳድናኻ’ዩ።
ንስኻስ እንታይ ስለዝሰኣንካ ኢኻ ብሓንቲ
ክዳን ዓመት ዝኸድካ።” ኣማን ትርር ኢሉ
ተወከሶ።
“ኣየ ንስኹም! እዚ’ዩ ኣስሒቕኩም። ሰብ
ክዳኑ ከይቀይረ ነዊሕ ዓመታት እንተቑጸረ
ዘስሕቕ ኣይኮነን። ዘስሕቕ ሰብ እቲ
በተሓሳስብኡ ፈጺሙ ዘይቅየር’ዩ። ስለ’ዚ
ንሱ እንተኾይኑ ምኽንያት መስሓቒኹም
ብውሽጠይ ኣመና ስሒቐኩም ኣለኹ።”
ተራጋጊኡ ኣኽመስመሰ። ኣሳሳይት ምስ
መጻቶ ክሓስብ ግዜ ከይወሰደ፡ “ቀጠፍ
ዝበዝሓታ ሻሂ ኣምጽእለይ፡” ብምባል

ብትሕትና ኣዘዛ።
“ሓንቲ ሕቶ’ዶ ክሓተካ ያቆብ ዓርከይ።”
ኤቨን ብትሕትና ተወክሶ።
“ሕጂ ውን እኮ ትሓተኒ ኢኻ ዘለኻ።
ካብ ክሓተካ’ዶ ኢልካ ትሓተኒ፡ ትኽ
ኢልካ ናብ ሕቶኻ እንተትኣቱ ዝበለጸ
ኔሩ።” ኣእዳዉ እናኣንቀሳቐሰ ብስምዒት
ተዛረበ።
“ሕራይ ጽቡቕ በል ጽን ኢልካ ስምዓኒ።
ዘለካ ባህሪ ንዘይፈልጠካ ሰብ፡ ማለት ንሓዲሽ
ዝላለየካ ሰብ ከመይ ይስምዖ ኢልካ ሓሲብካ
ትፈልጥዶ?” መልሲ ኽሰምዕ ዓይኒ ዓይኑ
ጠመቶ። ያቆብ ‘እንታይ ማለትካ ኢኻ?’
ብዝዓይነቱ ስምዒት መንከቡ ሰቐጥ ኣቢሉ
ተጸዊጉ ጠመቶ። “ኣይተረዳእካንን ዲኻ?
ስሚዒትካ እምበር ስምዒት ናይ ሰባት
ኣይትርዳእን ኢኻ። ሰብ እንታይ ይብለኒ
ከይበልካ ብዝመስለካ ጥራይ ኢኻ ትጉዓዝ።
ንሕናስ ደሓን ለሚድናካ ኢና፡ እቲ ሓዲሽ
ዝላልየካ ዘሎ ሰብ እንታይ ከም ዝስምዖ
ትሓስብዶ?” ኣስፊሑ ሓተቶ።
“ሓቂ ክዛረብ ባህረይ ኣብ ዝኾነ
ቦታ ምስ ዝኾነ ሰብ ዝቕየር ኣይኮነን።
ስለ’ዚ ንሓዲሽ ሰብ የገርሞ ይኸውን’ዩ።
ደሓር ግን ቀልጢፉ’ዩ ዝለምደኒ። ከም’ዚ
እናኾነ እንታይ ኮይነ’የ እሞ ክሓስብ?”
ብዘይተገዳስነት መለሰሉ።
“ተሳናቢዶም እንተሃደሙኻኸ። ዝዓበየ
ጌጋ ከኣ ደላይኻ ምኽሳር’ዩ።” ሜሮን ዘረባ
ያቆብ ደስ ኣይበሎን። ስለ ዝዀነ ቀልጢፉ
ተቓወመ።
“ንስኹም ዝርዳኣኩም ኣይኮነን።”
ሽጋራ ካብ ጃኬቱ ኣውጺኡ ወልዐ።
ክሳብ ኣዕሚቑ ስሒቡ ዘስተንፍስ ድማ
ኣዕሩኽቱ ብጸጥታ ተጸበይዎ። “ስምዑ፡ ኣነ
ኣነ ምዃነይ ብምንታየይ ድየ ዝፍለጥ?. .
. ብባህረይዶ ኣይኮነን። ስለምንታይ ኣብ
ፈለማ ሌላ ንሰብ ለመጭመጭ ኢለ ቀሪበዮ
ደሓር ካልእ ባህሪ ዘርእዮ። ኣብ ፈለማ
እታ ሓቀኛ ባህረይ የርእዮ። እቲ ዝደልየኒ
ንሓቀኛ ባህርያተይ ርእዩ ይስዕበኒ። እቲ
ደስ ዘይበሎ ከኣ ክንዮ ሓጹር ይተዓዘር።
ክገርመኩም ግን ዝኾነ ዝተላለየኒ ሰብ
ቀልጢፉ’ዩ ንባህረይ ዝለምዶ።” ምስ
ዘረብኡ ትኪ እናውጸአ መደረ።
“ንሱስ ሓቅኻ፡ እምኒ ወዲቕካዮ ይፈግኣካ
ወዲቚካ ይፈግኣካ፡ ኩሉ ሓደ’ዩ።” ኣማን
ብጭርቃን ዝስምዖ ኣንፈሰሉ።
“ኣነ’ኮ እዚ’የ ዝጸልእ ዘለኹ። ስለምንታይ
ንዝስምዓኩም ዋዛ ኣምሲልኩም
ተውጽእዎ። ሓቀኛ ስምዒቱ ዝሓብእ ሰብ
መንነቱ’ዩ ዝሓብእ። ሓደ ሓቂ ክነግረኩም፡
ኣብ’ዚ ዘመን ዘሎ ሰብ ብምስሊ ውሑዳት
ሰባት’ዩ ዝነብር ዘሎ። ኣነ ከም ሰበይ
ምስ ዝመጸ ፋሽን ክዳን እናኣጋየጽኩ
ክኸይድ ጸገም የብለይን። ግን ህቡባት
ሰባት ስለ ዝገበርዎ ንምንታይ ብናቶም
ሞዴል ይኸይድ። ንምንታይ ባህ ዝብለኒ
ክዳን ግዚኡ ስለ ዝሓለፈ ደርብየ ሓዲሽ
ክዳን ክገዝእ ገንዘበይ ይኸስር? ዓንቶቦ
ብምንታይ ከም ዝሰሓቕኩምኒ እፈልጥ’የ።
እዛ ክዳን ፋሽን ኣብ ዝነበረትሉ ግዜ ግን
ካብ ሰለስቴኹም እንተወሓደ ከክልተ ግዜ
ዘይጠዓማ የለን። ኢሂ ሓቀይ እንድየ?”
ዝመለሰሉ ኣይነበረን። ንገለ ካልኢት ኣብ
መንጎኦም ስቕታ ምስ ሰፈነ ኣሳሳይት
መጺኣ ኣበራበረቶም።
“ንሱስ ሓቅኻ ኣለኻ። ናይ ጸጉርኻ
ጉዳይ’ከ እንታይ ክንብሎ ኢና።” ሜሮን

ኣሳሳይት ዘቐመጠታ ሻሂ እናተዓዘበ ያቆብ
ክምልሰሉ ተሃንጥዩ ተጸበየ።
ያዕቆብ ቅድሚ ምምላሱ ክናፍሩ
ረምጠጦ። ሓሳባት ከዋህልል ዝደለየ
ክመስል ድማ ብዘይ ዘረባ ንገለ ካልኢት
ዝኣዘዛ ሻሂ ፊት ፊት እናበለ ንኹሎም
ጠመቶ። “ፍሪዝ፡ ኣፍሮ ስለዝገበርክዎ ጸጉረይ
ኣገሪምኩም ማለት ድዩ?” ክምስ ኢሉ
ጠመቶም። “ከም ሓቂ ጸጉሪ ርእሰይ እምብዛ
ከም ዝነውሕ ክኽሕዶ ዘይክእል ሓቂ’ዩ።
ግን ኣፍሮ ምዃኑ ኣይተረፎን። ንድሕሪት
እንተተመሊስና ኣፍሮ ፋሽን ኣብ ዝነበረሉ
ግዜ ጸጉሩ ዘይጉትን ወደ’ስመራ ኣይነበረን።
ስለ’ዚ ካብ ሰብ ዝገብሮ ነገር ፍልይ ዝበለ ነገር
ከም ዘይገበርኩ ካብ’ዚ ክትርድኡ ትኽእሉ
ኢኹም መስለኒ።” ዘረብኡ ወዲኡ ሽጋርኡ
ሓንሳብ ስሒቡ ኣውዲቑ ረገጻ።
“እዛ ሓጻር ስሬኻ ከኣ ከም መካይድቲ
ኣፍሮ እስታይል ኢኻ ትኽደና። ማራ
ኬፍ ዘለዋ።” ኣማን ምሕጫጭ ኮነ
ኢሉ ቀጸሎ። “ግን ሓቂ ክንዛረብ ያቆባ
ንስኻ’ውን ንነብስኻ ትመስል የለኻን።
ካብ’ዚ ዘመን ኣምጽኦ ኣከዳድና ክትሃድም
ክትብል ኣብ’ቲ ናይ ቀደም ኢኻ ትበሊ
ዘለኻ።”
“ኣብ ባህ ዝበለኒ ክበሊ መሰለይ’ዩ።
ኣካዳድናይ ንኣተሓሳስባይ ዝጸሉ ክሳብ
ዘይኮነ ብዘለኒ ክዳን ዓጊበ’የ ዝኸይድ”
ብዂርዓት ናብ ኩሎም ጠመተ። “ሓደ
ካባኹም ግን ከም’ዚ ናተይ ክዳን ለቢሱ
ንኸተማ ዝወጽእ የለን። ምኽንያቱ
እምነትኩም ኣብ ደጋዊ ትርኢትኩም’ዩ።
ዕግበትኩም ብዋጋ ትለብስዎ ክዳን’ዩ።
ሓቀይዶ ተጋግየ?” መልሲ ክሰምዕ
ንኹሎም ጠሚቱ ቢኬሪ ኣልዒሉ ሻሂ
ጎርዳዕ ኣበለ። ኣዕሩኽቱ’ውን ኣብ ክንዲ
ዝምልሱሉ ማይ ጋዞም ሓንፈፍዎ።
“መሉስለይ እባ!”
“ሓሙሳ ሚኢታዊት ሓቅኻ ኣለኻ።
ከም’ዚ ናትካ ኣከዳድና ለቢስና ክንከይድ
ስክፍታ ይፈጥረልና’ዩ። እዚ ግን ካብ
ዘይምልማድ’ዩ ዝብገስ። ክትፈልጥ ግና
ካባና ንላዕሊ ርእሰ ተኣማንነት ስለ ዘለካ
ኣይኮንካን ነዚ ተኸዲንካ ትኸይድ ዘለኻ።”
ኤቨን ናይ ኣዕሩኽቱ ስቕታ ተጠቒሙ
ወኪልዎም ተዛረበ።
“እንታይ ደኣ?” ያዕቆብ ብዝተጸወገ
ገጽ ሕርቃኑ ኣርኣየ።
“ኣንጻር ሰብ ኢኻ ትጓዓዝ ዘለኻ። ስለ’ዚ
ንነብስኻ ዘይኮንካ ትመስል ዘለኻ ንሰባት
ክትቃወም ክትብል ንድሌትካ ኢኻ
ትመስል ዘለኻ። ንኣተሓሳስባኻ ተመሰልካ
ይሓይሽ መስለኒ።” ኤቨን ናይ ኢዱ
ምንቅስቓስ ሓዊሱ ንዘረብኡ ቀጸሎ።
“ድሌተይ ንመን ክመስል’ዩ?” ያዕቆብ
ዘልዓላ ቢኬሪ ከይጠዓመላ ናብ ጣውላ
መሊሱ ኣመዓራርዩ ኮፍ ኣበላ።
“ነቲ ናይ ዓንቶቦይ ኣብ ዕዳጋ ሓሙስ
ዝረኣናዮ።” ኣማን ሰሓቕ ሓዊሱ ተዛረበ።
“ቅምጥ ኢሉ ንዕኡ ይመስል።”
ሜሮን’ውን ደገፎ። ኣዕሩኽቱ ነቲ ዘረባ
ተኸቲሎም ብሓባር ሰሓቑ።
“መን’ዩ እዚ ትብልዎ ዘለኹም?”
ናይ ሓባር ሰሓቖም ኣሕሪቕዎ ኣዒንቱ
ኣፍጠጠ።
“ዕዳጋ ሓሙስ ኬድካ ጃዕፉ ኢልካ
ሕተት። ኣቐዲምካ’ውን ምስልኻ ምስ
ረኣኻ ባዕልኻ ተለልዮ ትኸውን ኢኻ።”
ኣማን ሰሓቕ ኣቋሪጹ መለሰሉ። ሰሓቖም

መመሊሱ ምስ ደመቐ ብሕርቃን
ገዲፍዎም ተበገሰ።
“እንታይ ኴንካ ደኣ ሓሪቕካ?” ኤቨን
ብምግራም ሓተቶ። ያዕቆብ ግን ንድሕሪት
ቁሊሕ ከይበለ መንገዱ ቀጸለ። በቲ
ዝሕበነሉን ናይ በይነይ ኢሉ ዝኣምነሉን
ባህሪኡ’ዮም መጺኦሞ። ምስ ውሽጡ
እናዘተየ ብፍጥነት ካብ’ቲ ቦታ ተሰወረ።

***

ጸሓይ ንስሊኡ እምበር ተፈጥሮኣ
ኮይንዋ ዝበረቐት ኣይመሰሎን። ዘረባ
ኣዕሩኽቱ ኣብ ኣእዛኑ እናመጸ ድቃስ
ከሊእዎ’ዩ ሓዲሩ። ክሳብ ዝቐትረሉ
ሓሳባቱ እናሰላሰለ ተጸመመ። ካብ ገዘኡ
ቅድሚ ምውጽኡ ከምቲ ወትሩ ዝገብሮ
ኣመት ጎቶንኡን ጃኬቱን ገበረ። ነቲ
ዝደልዮ ያዕቆብ ይመስል ምህላዉ ምስ
ኣረጋገጸ ክምስ በለ። ኣብ ናይ ማይ ሰሓ
ቈራዕራዕ ማይ መሊኡ ነቐለ። ኣካይድኡ
ኩሉ ግዜ ፍጡን እዩ።
‘ንሳቶም ንኻልኦት ምምሳሎም
እናሕረቐንስ ‘ንስኻ ንኻልእ ኢኻ ትመስል’
ክብሉኒ’ ኣስተንተነ። ‘ዘይንስኻ ምምሳል’
ትብል ቴማ ኣብ ርእሱ ሓለፋ ኣለዋ። ‘ሰብ
ብዝስምዖን ባህታ ብዝፈጥረሉን መገዲ
ክጓዓዝ ኣለዎ፡’ ብውሽጡ ጨርሐ።
‘ኣነ በካዳድናይ ድዩ፡ ብኣተሓሳስባይ ካብ
ሰለስቲኦም ፍልይ ዝበልኩ ምዃነይ ኩሉ
ዝፈልጦ ሓቂ’ዩ። ሰለስቲኦም ካብ ንነብሶም
ክመስሉ ንህቡባት ሰባት ኽመስሉ’ዮም
ዝቃለሱ። ኣነ ግን ንኻልኦት ኸይመስል
ምእንቲ ዘመናዊ ክዳን ኣይለብስ፡ ዘመናዊ
ዝበሃል ቀንጠመንጢ ኣይለብስ። ንመንነዲኦም
ደኣ’ዮም መሲልካ ዝብሉኒ ዘለዉ?’ ብነድሪ
ሕርቃኑ ገለጸ።
ያዕቆብ ካብ ምሕንሓን ከይተገላገለ
ከይተፈለጦ ዕዳጋ ሓሙስ ተራእየ። ገያሾ
ተብተብ ኢሎም ክሓልፉ እንከለዉ ንሱ
ከም ጋሻ ነቲ ኸባቢ ተደኒቑ ተዓዘቦ። ንዕኡ
ዝመስል ሰብ ግን ኣይተጓነፎን። ‘እንቋዕ እኳ
ከምኦም ንህቡባት ሰባት ክመስል ገንዘበይ
ዝውድእ ኣይኮንኩ። እዚ ጃዕፉ ዝባሃል
ሰብ’ውን ምናልባት ከም ናተይ ባህርን
ኣተሓሳስባን ዘለዎ ክኸውን ይኽእል’ዩ።
እንተረኺበዮ ናይ ግድን ክላለዮ ኣለኒ፡’ ምስ
በለ ሓደ ቴብ ዓው ኣቢሉ ዝስዕስዕ ዝነበረ
ሰብኣይ ኣቓልቦኡ ስሂብዎ ሰሰሪቑ ጠመቶ።
‘ሰብ ብባህ ዝበሎ ጥራይ እንተዝኸይድ
እዛ ዓለምና ኣዝያ ምመቀረት። ናይ ኣእምሮ
ሕሙም ኣኳ ክዳነይ ኣሪጉኒ ኣይብል፡ ፋሽን
ኣይሓስብ፡ በቃ በታ ዘላቶ ይንቃሳቐስ።’ ካብ
ሓሳቡ ከይተገላገለ ናብተን ውዑይ ባኒ፡
ባናና፡ ኣራንሺ፡ ዘይቱን ዝብላ ዝነበራ ሽቃጦ
ቀረበ።
“ዓምና ክመዝነልካ ባናና ውሰድ።”
ዝቐረባ ሸቃጢት ሚዛና እናመዓራረየት
ተወከሰቶ። ያዕቆብ ግን መስምዒኡ ካብ
እዝኑ ዘይኣለያ ብምንባሩ ምንቅስቓስ ኣፋ
እምበር እንታይ ከም ዝበለት ኣይሰምዓን።
“እዛ ሓፍተይ ኣብ’ዚ ከባቢ ዝውዕል ጃዕፉ
ዝባሃል ሰብ ትፈልጥዮዶ?” መስምዒቱ ኣብ
ክሳዱ ኣዉሪዱ ተወከሳ።
“ጃዕፉ!” ብምግራም ጠመተቶ። “ኣብ’ቲ
እነሀልካ።” ናብ ዝሓበረቶ ኣንፈት ምስ
ጠመተ፡ ብርሃን ከም ዝወግኦ ንኣዒንቱ
ኣጨምተለን። ሞባይሉ ካብ ጁባኡ
ብፍጥነት ኣውጺኡ ድማ ንእለት ቁጽርታት
ጠዋወቐ።
“ሄለው ኣማን፡ እቲ ትማሊ ንዓኻ ዝመስል
ዝበልኩምኒ ሰብ መን ድዩ ስሙ?” ብቑጥዐ
ሓተቶ። “ጃዕፉ ዲኻ ዝበልካ? እቲ ናይ
ኣእምሮ ሕሙም!” መልሲ ናይ ኣማን
ሰሓቕ፡ መፈጸምታ ናይታ ብምግራም
ትጥምቶ ዝነበረት ሸቃጢት’ውን ሰሓቕ
ኮነ።

ምስሊ
ብሚልዮን መዓሾ

ሓዳስ ኤርትራ 23 ታሕሳስ 2015 - ገጽ 7

ስ ት ሪ ም ግድል

ኮ

ኣገባብ ኣጸዋውታኡ፥ ኣብዛ ትርእዩዋ ሰደቓ። 4ተ ብ4ተ ዝተሰርዓ
ዓንኬላት ኣለዋ፣ እዘን ዓንኬላ ቍጽሪታት እየን ዝሕዛ፣ ካብ 1 ክሳብ
4 ድማ ይምልኣ፣ ካብ 1 ክሳብ 4 ዘለዉ ቝጽሪታት ንትኹልን
ንጋድምን ልክዕ ከም ሰዱኮ ክድገሙ የብሎምን፣ ኣብቶም ብመስመር ተራኺቦም ዘለዉ ዓንኬላት’ውን ኽድገም የብሉን፣

(መልሲ። ካብ 1 ክሳብ 4 ዘለው ቝጽሪታት ንትኹል። ንጋድምን
ብሕንጻጽ ተታሒዞምን ኣብ ዝርከቡ ዓንኬላት ክድገሙ የብሎምን፣)

ቀ

ሊ

ል

! “ካብ ካልኦት ሰብ ንላዕሊ ኣርሒቐ ዝርኢ እንተ ዀይነ። ኣብ ልዕሊ
ደርማሳት ደይበ ደው ኢለ ስለ ዘለኹ’የ፣”

- ሰር ኣይዛክ ኒውቶን

FunNY
JOKES!

ጥቕሲ እዚ ሰሙን!

ክልሰ-ሓሳብ ዓቢ ነትጕ

ኵርናዕ
ተ
ማ
ሃ
ሮ

ሱራፌል ተስፋብሩኽ

ኣምራት ስነ-ፍልጠት

7

መምህር፡ ናይ ፈተና ወረቐቱ እናረኣየት። “ስምካ
‘Hayle’ ኢልካ ኣይትጽሓፋ፣ ‘Haile’ ኢልካ ጸሓፋዶ
ኣይበልኩኻን?”

ሃይለ፡ “ኣይ! መምህር ከኣ፤ yን iን ዘይጐረባብቲ’የን።”
***

ሜሪ - ሓዲዳ

ኣገዳስነት ብጕጅለ ምጽናዕ

ኣድማስ ከመይ ኢሉ ኸም ዝተፈጥረን ክሳዕ እዚ ዘለዎ ደረጃ ዝበጽሓሉን ንምፍላጥ ሓደ መሰረታዊ ኽልሰ-ሓሳብ ምርኣይ ወይ ምፍላጥ የድሊ፤ ክልሰ-ሓሳብ ዓቢ ነትጕ (the big bang theory)፣ ኣብ መጽናዕቲታት ዝተፈላለዩ ስነ-ፍልጠተኛታት - ኤድዊን ሃብል። ጆርጅ ላማይተር። ኣልበርት ኣይነሽታይንን ካልኦትን - ምርኵስ ብምግባር። ካብዚ ኽለሰ-ሓሳብ ዓቢ ነትጕ ናይ ኣድማስ ሓደ ሓቂ ኽንፈልጥ ንኽእል፣ ቅድሚ 14 ሚልዮን ዓመታት፡ ኣድማስ ካብ ሓደ ኣካል ብሓያል ብምንታጕ ተዘርጊሑ ወይ ተበቲኑ፣ ቅድሚ’ዚ ኣድማስ ከም ሓደ ዓቢ ነጥቢ፡ ናህሪ ወይ ኣካል ንዅሉ ኣብ ኣድማስ ዝርከብ ነገራት ዝሓዘ ግዛዕ’ዩ ነይሩ፣ ካብቲ ዓቢ ነትጕ ዝነበረሉ ግዜ ድማ ተበታቲኑ ኸስፋሕፍሕ ጸኒሑ፣ እዚ ናይ ኣድማስ ምዝርጋሕ
ገና ይቕጽል ከም ዘሎ ስነ-
ፍልጠተኛታት ይገልጹ፣

ክልሰ-ሓሳብ ዓቢ ነትጕ
ከም ሓሳብ ዝተሰምዓሉ ኣብ
1965 ብኣርኖ ፐንዚያስን
ሮቤርቶ ዊልሶንን እዩ፣ እዞም
ክልተ ፈላጣት ስነ-ኮኾብ
ራድዮ ተለስኮፕ ብምጥቃም።
ኣብ ህዋ ምስ ግዜ ዘይሃስስ
ወይ ዘይጠፍእ ረበሻ ኸለልዩ
ኸኣሉ፣

***

ኣብ ክፍሊና ምርዳእ ዝኣበየና
ትምህርቲ ንመምህርና ሓቲትና
ኽንፈልጥ ንፍትንዶ? ካብ ነቲ
ፍልጠት ዘምጽኣልና መምህርና
ምሕታት። ነቲ ኣብ ጥቓና
ምሳና ዘሎ ተማሃራይ ክንሓትት
ዝቐለና ብዙሓት ኢና፣ ምስ
መዛኑኻ ምጽናዕ ነዚ ዝተገልጸ
ሽግራት ፈቲሑ ዝሓሸ ዉጽኢት
ከነመዝግብ ክሕግዝ ይኽእል እዩ፣
ዝበዝሐ እዋን ብጕጅለ ዘጽንዑ
ተማሃሮ ኣብ ትምህርቲ ዘሎዎም
ተገዳስነት ከዕብዩ ይረኣዩ እዮም፣
ኣብ ጕጅለ ዀይኖም ዘጽንዑ
ንዅሉ ዓይነታት ትምህርቲ
ብመደብ ክረዳድእሉ እንከለው፥

- ፍልጠቶም ካብን ናብን
የመሓላልፉ፤

- ሓድሽ ሜላ ኣጸናንዓ
ይፈልጡ፤

- ኣብ ትምህርቲ ዘሎም
ተገዳስነቶም ይዓቢ፤

- ዓቢ ፍልጠት ኣየናይ ምዃኑ
ይፈልጡ፤

- ጽቡቕ ዉጽኢት ድማ
የመዝቡ፣

ኣብ ጕጅለ ዝህሉዉ ተማሃሮ
ናይ ምርዳእ ዓቕሞም። ኣንቢብካ
ናይ ምርዳእ ክእለቶም። ናይ
ምስማዕን ምግላጽን ዝተፈላለየ

ዓቕሚ ኽህሉዎም ይኽእል፣ እዚ
ዝተፈላለየ ዓቕሚን ተሞኵሮን
ኣብ እትገብሮ ናይ ሓባር
መጽናዕቲን ዕዮታትን ክትረኽቦ
ትኽእል፣ ንዓና ኸኣ ክሕግዘና
ዝኽእል በበይኑ ዓይነት ሓበሬታ
ኽንረክብ ንኽእል፣ ብተወሳኺ
ናይ ምዝካር ክእለትና’ውን
ብዝበለጸ ሓገዝ ይረክብ፣

ኣብ ሓደ ጕጅለ ዝቘሙ
ተማሃሮ። ዝበዝሐ እዋን ተመሳሳሊ
ዕላማ ዘሎዎም እዮም፣ ሓደ
ኣብ ትምህርቲ ዘይግደስ።
ተማሃራይ፡ ብትምህርቲ ግዱሳት
ዝዀኑ ተማሃሮ ዘሎዎ ጕጅለ
ዘይኰነ። እቶም ዕንደራን ጸወታን
ዘዘዉትሩ’ዮም ክብርሁዎ
ዝኽእሉ፣ ኣብ ካልኣይ ደረጃ
እንርከብ ተማሃሮ ዝበዝሐ እዋን
ኣብ ሓደ ደረጃ እንርከብ ደቂ-
ገዛዉቲ ወይ ደቂ-ክፍሊ ነቝሞ
ጕጅለ’ዩ ዝህሉወና፣

ኣብ ኣካይዳ ጕጅለና ዝተፈላለየ
ኣገባብ ንኽተል ኢና፣ ገለ
ጕጅለታት መጽናዕቶምን
ዕዮታቶም ወዲኦም ንሓድሕዶም
ክተሓታተቱ ይራኸቡ፤ በዚ
ኣገባብ ክሳብ ክንደይ መጽናዕቶም
ዉጽኢታዊ ምንባሩ ኽመዝኑ
ይኽእሉ፣ ገለ ኸኣ ብሓባር
ኰይኖም ከንብቡ ዝመርጹ ኣለዉ፣
ነዚ ክልተኡ ኣገባብ ኣጣቓሊሎም
ዝኸዱ ኸኣ ኣይሰኣኑን፣
መጽናዕቲታት ከም ዘረጋግጽዎ።
እቲ ዝበለጸ ትምሃረሉ ኣገባብ
ክትምህር እንከለኻ እዩ፣ ኣብ
ጕጅለኹም ክትምህሩ ኽትጽዕሩ
እንከለኹም ዝያዳ ትፈልጡ
ኣለኹም፣ እቲ እትምህሮ ኸኣ
ብቐሊሉ ከም እትዝክር ክገብረካ
ይኽእል፣

ብተወሳኺ፥

- ናይ ካልእ ክፍሊ። መምህርን
ተማሃራይን ኖት ክንፈልጥ ክሕግዘና
እዩ፣ ኣብ ክፍሊ ኖት ምሓዝ ኣገዳሲ
ዝዀነሉ እዋን ብዙሕ’ዩ፣ ኣብ ኣተሓሕዛ
ኖት’ዉን መንፋዓት የድልዮ’ዩ፣ ኣብ
ጕጅለና ዝርከቡ መዛኑና ዝሓሸ ኖት
ዝሕዙ ክዀኑ ስለ ዝኽእሉ። ኖት ክንከስብ
ንኽእል ኢና፣ ንሕና ዘይነስትዉዕለሎም
ኣገደስቲ ነጥቢታትን ሓሳባትን ኣብኡ
ኽንረክብ ንኽእል፣

- ዝበዝሐ እንምሃሮ ብቕሉጥፍን
ብዝቐለለን ከነጽነዖ ይሕገዘና፣ ኣብ
እነጽነዓሉ እዋን ብዙሕ ግዜ ንወስድ
እንተ ነይርና ብጕጅለ ምጽናዕ ካብ
እንጅምር ንናይ ምቝላብን ምርዳእን
ዓቕሚና ኸዕብዮ ስለ ዝኽእል። ንጸገምና
ኸቃልሎ ይኽእል እዩ፣

- ዝተዋህበና ዕዮን ፕሮጀክትን
ብቕልጡፍን ብዝቐለለን ክንሰርሖ
ንኽእል፣

- ኣብ ቤት ትምህርትና ኻብ
ትምህርቲ ወጻኢ ንምሃሮ ንህይወትና
ኽሕግዝ ዝኽእል ነገራት ኣሎ፣
ጕጅለ መስሪትና ኽንራኸብ እንከለና።
ሓደስቲ መሓዙት ንፈጥር ኣለና፣ ምስ
ካልኦት ሰባት’ዉን ዝምድና ኽንፈጥር
የኽእለና፣

- ኣብ ህይወትና ኣብ ጕጅለ
ተጠርኒፍና ንሰርሓሉ ኣጋጣሚታት
ክህሉ ይኽእል እዩ፣ ኣብዚ እዋን
ኣብ ናይ መጽናዕቲና ጕጅለ። ናይ
ሓደ ጋንታ ክፋል ኴንካ ምስራሕ
ክንለማመድ ከኽእለና እዩ፣

ኣብ ትምህርትና ኢሂን ምሂን ዘብለና
መዘና ኽንሕዝ ንፍትን ኢና፣ ምስ
ድሌትና ዝኸዱ ወይ ዝሰማምዑ ክዀኑ
ይኽእሉ እዮም፣ ናይ መጽናዕቲ ጕጅለ
ብኣጋጣሚን ተላዚብካ’ዉን ዝምስረት
ኣሎ፣ ንዅልኻ ዘገድስ ምዃኑ ምስ
ፈለጥካ ጕጅለ ኽትምስርት ይምረጽ፣
እዞም ዝስዕቡ ነጥቢታት ከኣ ናይ
መጽናዕቲ ጕጅለ ኽንምስርት ሓገዝቲ
ክዀኑ ይኽእሉ እዮም፥

1. ጽቡቕ ኣቃዉማ ዘሎዎም ናይ
መጽናዕቲ ጉጅለ ንጸቕጢ ፈተና።
ዕዮ-ገዛን ፕሮጀክትን ከጕድልዎ
ይኽእሉ፣ ብኣንጻሩ ዝቘመት ጉጅለ
ግን መሰልከይትን መጥፍኢ ግዜን
ክትከዉን ትኽእል፣

2. ቊጽሪ ኣባላት ጕጅለኹም
ክበዝሕ የብሉን፣

3. ናብ ጕጅለኹም ዝጽንበር
ተማሃራይ ክትመርጹ ፈትኑ፣
ንህኩያት ዝኸዉን ቦታ
ኣይሃልኹም፣

4. ኣብ ጕጅለኹም ማዕረ
ተሳትፎ ምህላዉ ኣረጋግጹ፣
ነናትኩም ምዕራፍ ወይ ዓይነት
ትምህርቲ እናተማቐልኩም።
ዝዀነ ኣባል ከም ዝሳተፍን
ተራ ኸም ዝህሉዎን ግበሩ፣
ነዚ ዝቈጻጸር ሓደ ኣቦ መንበር
ክህልወኩም ይኽእል እዩ፣

5. ንዅሉኹም ዝጥዕም
ግዜ ምረጹ፣ ሎሚ ሓደ
ይመጽእ ጽባሕ እቲ ካልእ
ስለ ዘይጠዓሞን ዝተርፍ እንተ
ዀይኑ። ዉጽኢታዊ ክኸዉን ስለ
ዘይክእል ንዅላትኩም ዝጥዕም
ግዜ ምረጹ፣

6. እ ት ጅ ም ር ሉ ን
እትዉድእሉን ግዜ ፍሉጥ
ይኹን፣ ንኽንደይ ሰዓት ብሓደ
ክትጸንሑ ኸም እትኽእሉ
ብሓባር ወስኑ፣

7. ኣብ ትራኸብሉ ኣጋጣሚ
ኣበየናይ ኣርእስቲ ኸም
እትሰርሑ ተመያየጡ፣ ፍሉጥ
መጀመሪን መወድኢን ኣርእስቲ
ዘሎዎ እንተ ዀይኑ። ብኣድህቦ
ንኽትረዳድኡ ኽሕግዝ
ይኽእል፣

8. እትራኸብሉ ግዜን
ኸተጽንዑዎ እትምድቡዎ
ምዕራፋትን ተመጣጣኒ ክኸዉን
ይምረጽ፣ ኣብ ዉሽጢ እታ
ዝመደብኩማ ግዜ ድማ ኽዉዳእ
ዝኽእል ክኸዉን ኣለዎ፣

9. ንሓድሕድኩም እኹል
ሓበሬታ ኽትለዋወጥሉ
እትኽእሉ መገዲ ፍጠሩ፣ ናይ
ሓድሕድኩም እኹል ሓበሬታ
ምህላዉ፡ ኣብ ሞንጐኹም
ንዝፍጠር ዝምድና ብእወታ
ኽጸልዎ ይኽእል፣

10. ናብ ጕጅለኹም ኣብ
ትኸድሉ እዋን ብዘይ ሕቶ
ኣይትኺዱ፣

ስነ-ፍልጠኛታት ኣድማስ ወይ ተፈጥሮ ኸመይ ኢሉ ኸም ዝሰርሕ ንኽገልጹ ኽፍትኑ እንከለው። ዝጥቀሙሉ ዝተፈላለየ መሳርሒን ኣገባብን ኣሎዎም፣ ዝበዝሐ ግዜ ኸኣ ናብ ሕጊን ደምዳሚ ኽልሰ-ሓሳብን ይበጽሑ፣ ስነ-ፍልጠታዊ ሕጊታትን ስነ-ፍልጠታዊ ኽልሰ-ሓሳባትን ብምንታይ’ዮም ዝፈላለዩ?

ስነ-ፍልጠታዊ ሕጊ (scientific law)። ዝበዝሐ ግዜ ብቝጽራዊ መግለጺ ክቃለል ዝኽእል እዩ፣ ንኣብነት። E=mc2

፣ እዚ ኣብ ግብራዊ ፈተነ ብዝተኣከበ ሓበሬታ።
ኣብ ፍሉጥ ኵነታት ዝውሰድ ልክዕ ቅማረ እዩ፣ E=mc2

። ንፍጥነት ብርሃን ኣብ
ቫኲይም ዝግልጽ እዩ፣

ስነ-ፍልጠታዊ ኽልሰ-ሓሳብ (scientific theory)። ካብ መስርሕ ዝርከብ ጭብጢ ወይ ትዕዝብቲ ዝምርኰስ ጽማረ-ሓሳብ (synthesize) እዩ፣ ብሓፈሻኡ ተፈጥሮ ከመይ ኢሉ ኸም ዝኸይድ ወይ ዝሰርሕ ቀንዲን ክፍተንን ዝኽእል መግለጺ ዘቕርብ እዩ፣ ንሓደ ስነ-ፍልጠታዊ ኽልሰ-ሓሳብ ብዝተፈላለየ መገዲ ኸተዳቕቖ ወይ ከተቃልሎ ኣይከኣልን’ዩ፣ ግን ንሓደ መሰረታዊ ኣሰራርሓ ናይ ሓደ ነገር ወይ ተፈጥሮ ኽገልጽ ይኽእል፣

ክልተኦም ንመሰረታዊ ስነ-ፍልጠታዊ መገዲታት ተኸቲሎም ይኸዱ፣ መንቀሊ ሓሳብ ይፈጥር። ፈተነ የካይድ። ጭብጢታት ድሕሪ ምድላይ ከኣ ናብ መደምደምታ ይበጽሕ፣

ሓዳስ ኤርትራ 23 ታሕሳስ 2015 - ገጽ 8

ምብራር ሞሪኖ፡ ቀንዲ መዛረቢ ዛዕባ ማዕከናት
ዜና ኮይኑ’ዩ ቀንዩ። ዓበይቲ ጋዜጣታት ኤውሮጳ
ብሓፈሻ ናይ ስጳኛ ድማ ብፍላይ፡ ፍሉይ ኣተኩሮ
ክህባኦ ተራእየን።
ማርካ፡ ‘ሞሪኖ ነጻ ኮይኑ’ ብዝትርጎም ኣርእስቲ፡
ሰፊሕ ሸፈነ ብምሃብ፡ ፕረዚደንት ሪያል ማድሪድ
ፍሎረንቲኖ ፐረዝ፡ ነቲ ጉዳይ ኣመልኪቱ ንራድዮ
ካደና ሴር ኢልዎ ዝበለቶ ጠቒሳ፡ ዓቢ ስእሊ ሞሪኖ
ኣሰንያ’ያ ብዓርቢ ንንባብ በቒዓ። እቲ ጥቕሲ
“ሞሪኖስ ናብ ማድሪድ? መጻኢ ወላ ሓደ ክእምት
ዝኽእል የለን፡” ይብል።
ኣስ፡ ዝተባህለት ሓንቲ ካብ ዓበይቲ ጋዜጣታት
ስጳኛ ከኣ ተመሳሳሊ ናይ ማርካ ‘ሞሪኖ ነጻ ኮይኑ’
ዝብል ኣርእስቲ ኣሰንያ፡ ንምስንባት ሞሪኖ ካብ
ፕሪመር ሊግ ዓቢ ሸፈነ ሂባቶ። እታ ጋዜጣ ወሲኻ፡
እዚ ኩነታት ንቕድመ- እዋን ምስንባት በኒተዝን
ተኽእሎ ምምላስ ሞሪኖ፡ናብ በርናቡን ከስዕብ ከም
ዝኽእል ግምታ ሂባ።
ፕረዚደንት ማድሪድ ነበር ራሞን ካልዴሮን፡
ዝሓለፈ ወርሒ ንቢኢንስፖርት ኣብ ዝሃቦ ሓበሬታ፡
“ፕረዚደንት ፕረዝ ፍሉይ ፍቕሪ ሞሪኖ ስለዘለዎ፡
ሞሪኖ ኣብ ቸልሲ እንተዘይጥዒምዎን በኒተዝ ኣብ
ማድሪድ ከም ዝሓሰቦ እንተዘይኮይኑሉን ሞሪኖ
ኣብ ክራማት ናብ በርናቡ ምምላሱ ዘይተርፍ እዩ፡”
ክብል ገሊጹ ነይሩ። እዘን ጋዜጣታት ነዚ ምርኩስ
ብምግባር እየን ሞሪኖ ኣብ ክራማት ናብ ማድሪድ
ከምርሕ ከም ዝኽእል ዝገልጻ ዘለዋ።
ሓንቲ ካብ ዓበይቲ ጋዜጣታት ፈረንሳ ዝኾነት
ለ ኢኲፕ ንጉዳይ ሞሪኖ ብዝተፈልየ ኣገባብ
እያ ሸፈነ ሂባቶ። እታ ጋዜጣ ንምብራር ሞሪኖ
“ጽፍዒት” ክትብል’ያ ገሊጻቶ።
ኣብ ኢጣልያ እትሕተም ቱቶ ስፖርት ብወገና
ኣብ ገጻታ ንጉዳይ ሞሪኖ ዝምልከት ጽሑፍ
ኣስፊራ ኣላ።

ብዛዕባ ምብራር ሞሪኖ

ካብ ዝተባህሉ

“የቐንየለይ ምባል እኹል ኣይመስልን።
እተዘሕዝን መዓልቲ’ያ። ሓለቓይ ክናፍቐካ እየ።
ቅድሚ ሕጂ ካብ ዝነበሩኒ ኣሰልጠንቲ ፈጺሙ
ዝበለጸ። ኣብ መንጎና ዘይርሳዕ ተዘክሮ ኣሎ።

ተስፋኣለም ገብረዮሃንስ (ኲባ)

ሓለቓይ፡ ዓርከይ።” ሓለቓ ጋንታ ቸልሲ ጆን
ቴሪ፡ ሓሙስ ምሸት ምብራር ሞሪኖ ምስ ተገልጸ፡
ንጽባሓይቱ ዓርቢ ናብ ልምምድ ቅድሚ ምእታዉ፡
ኣብ ማሕበራዊ ድሕረ ገጽ ዘስፈሮ ጽሑፍ’ዩ።
ተኸላኻላይ ሴዛር ኣዝፒሊኮይታ “ሎሚ
እተሕዝን መዓልቲ እያ። ኣብ ዝሓለፉ ዓመታት
ንዘስተምሃረኒ፡ ንክለብ ቸልሲ ስለ ዝገበሮ ውዕለት
ብወግዒ የቐንየለይ ክብሎ እደሊ። ምስኡ ኮይንና
ኣገደስቲ ዋናጩ ኣልዒልና ኢና። እዚ ድማ ኣብ
ታሪኽ ቸልሲ ንመዋእል ዝነብር ተዘክሮ ክኸውን
እዩ። የቐንየለይ ሚስተር።”
ሰስክ ፋብሪጋስ ናይ “ጽቡቕ ዕድል” መልእኽቲ
እዩ ኣመሓላሊፉ። ንሱ ኣብ ትዊተር፡ “ንዝገበርካለይ
ኩሉ የቐንየለይ። ብዙሕ ትእውደኒ ኢኻ። ኩልና
ክናፍቐካ ኢና። ንመጻኢ ጽቡቕ ዕድል እምነየልካ።”
ብምባል’ዩ ጽሒፉ።
ካብ ቫንሃል ጀሚርካ ኩሎም ኣሰልጠንቲ
ክለባት ፕሪመር ሊግ ንምብራር ሞሪኖ ዳርጋ
ብሓደ ቓል “ዘስንብድ!” ክብሉ እዮም ገሊጾሞ።
ቫንሃል “ኣብ ኩዕሶ እግሪ ዓለም ከም ናቱ
ክብረወሰን ዘለዎ ካልእ ኣሰልጣኒ የለን። ኣብ ቸልሲ
ንዘሎ ኩነታት ዝፈልጦ እኳ እንተዘይኮንኩ፡ እቲ
ፍጻመ ግን ኣሰንቢዱኒ እዩ፡” ኢሉ።
“እቲ ቀንዲ ብቐዳምነት ውጽኢት’ዩ፣ ካልኣይ
ደረጃ ከኣ ውህደት ኣብ መንጎ ተጻወትቲ፡
ኣሰልጣኒን ስታፉን እዩ።”
ስላቭያን ቢሊች ናይ ዌስትሃም ብግደኡ “
ንሱ (ሞሪኖ) ኣብዚ ዓውዲ ዝበለጸ እዩ። ብዙሓት
ሕማቕካ ዝደልዩ ሰባት ክህልዉ ይኽእሉ እዮም።
ከም ዝመስለኒ ዋላ እቶም ዝጸልእዎ ሰባት፡ ሎሚ
ሓዚኖም ኣለዉ። ምኽንያቱ፡ ነዚ ሊግ ዓቢ ክሳራ
ብምዃኑ፡” ይብል።
ናይ ቶተንሃም ፓቸቲኖ ንናይ ቢሊች ኣገላልጻ
ተለቂሑ “ኣዝየ ተገሪመን ሓዚነን። ዓቢ ክሳራ
ንፕሪመር ሊግ እዩ።” ክብል ንምብራር ሞሪኖ
ገሊጽዎ።
ናይ ማንቸስተር ሲቲ ማኑኤል ፐለግሪኒ “ጸላእየይ
ኣይኮነን። በቲ ዘጋጠመ ተገሪመ ኣለኹ።” ኢሉ።
ወናኒ ክለብ ቸልሲ ሮማን ኣብራሞቪች፡ ንሞሪኖ
ከባርሮ ድልየት ከም ዘይነበሮ ገሊጹ።
ሓሙስ ንሞሪኖ ዝሰጎገ ኣብራሞቪች፡ ንጽበሓይቱ
ዓርቢ ናብ ሜዳ ልምምድ ቸልሲ ብምኻድ
ንተጻወትቱ፡ ቸልሲ ንታሽዓይ ግዜኣ ብምስዓራ
ንሞሪኖ ናይ ምጽናሕ ኣማራጺታት ስለ
ዝተጸንቀቖ ክሰጎ ከም ዝወሰነ ገሊጹሎም።
ኣብራሞቪች ብተወሳኺ፡ ተጻወትቱ
ካብ ዘለውዎ ኩነታት ወጺኦም ብሓድሽ
መንፈስ ናብ መንገዲ ዓወት ክምለሱ
ተላብይዎም። ድሕሪ ሞሪኖ ኣብ ዘካየድዎ
ግጥም ኣንጻር ሳንደርላንድ ከኣ ሰሊጥዎም
ተዓዊቶም።

ጠንቂ ምብራር

ሞሪኖ እንታይ እዩ

ሞሪኖ ንተጻወትቱ “ንስኻትኩም
ክሒድኩምኒ ኢኹም። ጠሊምኩምኒ፡
በቃ ከዲዕኩም።” ኢልዎም። ዝብል
ሓበሬታ፡ ቅድሚ ግጥም ኣንጻር ለስስተር
ሲቲ ከም ዝለሓዂ፡ ጸሓፊ ኩዕሶ እግሪ
ደይሊ ሚረር ጆን ክሮስ ንቢኢንስፖርት
ሓሙስ 17 ታሕሳስ 2015 ገሊጹ።
ቅድሚ ሓደ ወርሒ ኣቢሉ ኣከፋፋሊ
ቸልሲ ፋብሪጋስ፡ “ንሞሪኖ ንምዕላው
ሽርሒ ይኣልም ኣሎ።” ተባሂሉ
ንዝተጋወሐ ዘረባ፡ እቲ ተጻዋታይ ‘ኣነ
ኣይኮንኩን’ ዝብል ጽሑፍ ኣብ ትዊተር
ብምዝርጋሕ ምስ ሞሪኖ ጽቡቕ ምድና

ከም ዘለዎ ገሊጹ ነይሩ።
እዛ ቅድሚ ግጥም ኣንጻር ለሰስተር፡ ሞሪኖ
ንተጻወትቱ ኢልዎም ተባሂሉ ዝተገልጸ ሓበሬታ፡
ምንጩ ሕጂ’ውን ፋብሪጋስ ምዃኑ’ዩ ዝሕበር።
ይኹን እምበር ጆን ክሮስ ኣብቲ ብቐትታ
ብቴለቭዥን ዝተመሓላለፈ መደብ ቀሪቡ ከም
ዝገለጾ፡ ዋና ምንጪ ሓበሬታ መን ምዃኑ’ኳ
እንተዘይጠቐሰ፡ ካብ እሙናት ተጻወትቲ
ቸልሲ ዝተረኽበት ምዃና ካብ ምግላጽ ግን
ኣይተቖጠበን።
ሞሪኖ ንኹሎም ተጻወትቱ ብወግዒ ኣኪቡ

ድዩ ከምኡ ኢሉ ገሊጹሎም ወይስ ንገለ
ውሑዳት ጥራይ’ዩ ኢልዎም ከይተነጸረ እንከሎ፡
እቲ ኣሰልጣኒ ድሕሪ ግጥም ኣብ ዝግበር ናይ

ገምጋም ርክብ፡ (team talk) ንኹሎም ተጻወትቲ
ኣኪቡ ‘ጠላማት ከሓድቲ!’ ብምባል ብነቐፌታ
ከም ዝተሳህሎም ደይሊ መይል ገሊጻ።
መልእኽቲ እቲ ዘረባ ብጥቕልሉ ግን፡ እቶም
ተጻወትቲ፡ ‘ንሱ ከምዚ እናበለና ኣይንጻወትን’
ብዝብል ስምዒት ከም ዝንቀሳቐሱን ንጋንታኦም
ብለሰስተር ግዳይ ስዕረት ከም ትኸውን ከም
ዝገበሩ’ዩ ተንቲኑ።
በዚ ምኽንያት ወናኒ ክለብ ሮማን ኣብራሞቪች
ምስ ቦርድ ዕጽዉ ኣኼባ ብምክያድ ንሞሪኖ
ከባርሮ ከም ዝተደረኸ ይንገር ኣሎ።
ሞሪኖ ንዝቕጽል ኣርባዕተ ዓመታት ዘጽንሖ
ሓድሽ ዝተመሓየሸ ውዕል ብለሰስተር ከቲሙ
እዩ። እዚ ከም ዘለዎ እናሃለወ ድማ’ዩ ኣብራሞቪች
ንሞሪኖ ዘባረሮ።
ኣብ’ዘን ዝሓለፋ ሰለስተ ኣዋርሕ፡ ሞሪኖ
ንመቐየሪ ክፍሊ ቸልሲ ክቆጻጸሮ ብዝይምኽኣሉ
ናብ ምብራር ከም ዝበጽሐ ይእመን። ምቁጽጻር
መቐየሪ ክፍሊ ማለት ከኣ ኩለንትናዊ ኩነታት
ጋንታኻ ምፍላጥን ምምሕዳርን ማለት እዩ።

ከምቲ ቫንጋል ንምብራር ሞሪኖ ክገልጽ ከሎ
“ብቐዳምነት ውጽኢት ካልኣይ ደረጃ ድማ
ስጡም ውህደት ተጻወትቲ ምስ ኣሰልጣኒ፡ ስታፍ
ኣስልጠንቲን ኩሎም ኣባላት ጋንታን” ዝበሎ’ዩ።
ኣብ ቀዳመይቲ ሰሙን ነሓሰ ሞሪኖ፡ ሓኪም
ተጻወትቲ ቸልሲ ንዝነበረት ኢቫ ካኔሮ ኣብ
ዘይግቡእ ግዜ ናብ ሜዳ ኣቲኺ ንሃዛርድ
ከይተሃስየ ከሎ ስለ ዘውጻእክዮ ምስቲ ኣቐዲሙ
ዝተሰጎገና ተጻዋታይ፡ ጋንታና ናብ ሸሞንተ ከም
ትጎድል ገይርክያ’ ብምባል ብቖይቊ ተሳሂልዋ።
ኣብ መወዳእታ ድማ እታ ዶክተር ካብታ ክለብ

ከም እትባረር ገይሩ።
ዝኾነ ሓኪም ናብ ሜዳ ክኣቱን ዘይክኣቱን
ብፍቓድ ማእከላይ ዳኛ ናይታ ግጥም’ዩ ዝውሰን።
እዚ ማለት ከኣ ዳኛ ፈለማ ነቲ ተሃስየ ዝበለ
ተጻዋታይ ኩነታቱ ይውከሶ። ብድሕሪኡ’ዩ ሓኪም
ናብ ማእከል ሜዳ ክኣቱ ዘፍቅድ። ዶክተር ኢቫ
ነዚ መስርሕ እዚ’ያ ተኸቲላ።
ብመሰረት ደይሊ መይል፡ እቲ ዝሓለፈ ዓመት
20 ሸቶታት ብምምዝጋብ ኮኾብ ተጻዋታይ ዝነበረ
ሃዛርድ፡ ‘ጠንቂ ምብራር ካርኔሮ ኣነ እየ።፡ ኢሉ
እናሓሰበ ክጻወት ስለ ዝተገብረ ቁመናኡ ከም
ዝነከየ ትገልጽ።
ኣብ መጀመርያ መስክረም ኣብ ግጥም ኣንጻር
ማንቸስተር ሲቲ፡ ሞሪኖ ንሓለቓ ጋንታ ጆን ቴሪ፡
ኣብ መንጎ ጸወታ ቀይሩ ከም ዘውጸኦ ይዝከር።
ዝኾነ ኣሰልጣኒ ንዝደለዮ ተጻዋታይ ከእቱን
ከውጽእን ስርሑ እዩ። ኣብ ከም ግጥም ኣንጻር
ማንቸስተር ሲቲ፡ ነቲ ቅድሚ ሸውዓተ ኣዋርሕ
ትምከሓሉ ዝነበርካ እሞ ድማ ሓለቓ ጋንታ፡
ኣብ ፍርቂ ናይ ጸወታ ክፍለ ግዜ ምቕያር፡ ኣብ
ኣተሓሳስባ ዝተረፉ ተጻወትቲ ዝፈጥሮ ጽልዋ
ርዱእ ይኸውን።
ማይክል ኮክስ፡ ጸሓፊ ኩዕሶ እግሪ ኣብ

ኢኤስፒኤን’ዩ። ንሱ ንኩነታት ሞሪኖ ኣብ ኣርባዕተ
ነጥብታት ከፋፊሉ እዩ ዝገልጾ። ባዕላዊ ኩነታት
ሞሪኖ፣ ታክቲካዊ ኣቀራርባ፣ ኣካላዊ ብቕዓት፣ ናይ
ምንቕቓሕ (ምትብባዕ) ኩነታት።
ሞሪኖ “ዝሓለፈ ዓመት (ሻምፕዮን ኣብ ዝነበረሉ)
ሓደ ኣዝዩ ዓቢ ስራሕ እየ ሰሪሐ። ንሱ ድማ
ንተጻወትተይ ናብቲ ሎሚ ዓቕሞም ከምዘይኮነ
ዝፈለጥክዎ ደረጃ ብቕዓት ኣብጺሐዮም።” ክብል
ኣብ ቴለቭዥን ቀሪቡ ብዛዕባ ዝገበሮ ስራሕ ገሊጹ።
“እዚ ሞሪኖ ንነብሱ ዝገልጸሉ ልሙድ ኣገባብ’ዩ፡
” ዝበለ ኮክስ፡ ሓደ ጽቡቕ ነገር ክመጽእ ከሎ፡
እቲ ክብሪ ንዕኡ ከም ዝግባእ ከእምን ይዛረብ።
ሕማቕ ኩነታት ክመጽእ ከሎ ድማ ንተጻወትቲ
የልግበሎም። ኮክስ ቀጺሉ ‘ኣብ 2007 ክላውድ
ማከለለ፡ ካብ ቸልሲ ክፋኖ ከሎ ዘልዓሎ ኣብነት ነዚ
የራጉድ።’ ይብል። ሽዑ ማከለለ “ንሱ (ሞሪኖ) ናቱ
ሜላ እምበር፡ ውልቀ ተጻወትቲ ንጋንታ ብዝግባእ
ከም ዘይሰርሑ’ዩ ዝኣምን።” ኢሉ ንባህርያት ሞሪኖ
ከም ዝገለጾ ማይክል ኮክስ ይጠቕስ። ንታክቲካዊ
መዳይ ኣልዒሉ ክገልጽ ከሎ ኮክስ፡ ‘ፋብሪጋዝ ኣብ
ቀዳሞት ኣዋርሕ ናይ ዝሓለፈ ዓመት ዝወሃቦ
ዝነበረ ቦታ፡ ሎሚ ዓመት ክደግሞ ስለ ዘይከኣለ
ማቲች ግዳይ ኮይኑ።’ ምስ በለ ‘ሃዛርድ ዝሓለፈ
ዓመት ዝስለፈሉ ዝነበረ ቦታ ብዝሒ ሸቶ ከፍሪ
ኣኽኢልዎ ነይሩ። ይኹን እምበር፡ ሎሚ ዓመት
ብቕዓቱ ነክዩ እዩ።’ ኢሉ። ምናልባት ኣብ ላዕሊ
ዝተገልጸ ኩነታት ጸልዮዎ ክኸውን ከም ዝኽእል
ከኣ ይእመን። ኮክስ ‘ሞሪኖ ንፔድሮ፡ ራሚረስ፡
ማቲች፡ ዊልያን፡ ኦስካር ብቕድሚኦም’ ብሜላ
4-4-1-1 ብምግባር ክፍትን ከም ዝነበሮ ድማ
ሓሳቡ ይህብ። ንኣካላዊ ብቕዓት ብዝምልከት ከኣ
ኮክስ፡ “ጆን ቴሪን ኢቫኖቪችን ዝሓለፈ ዓመት
ቸልሲ ካብ ዘካየደቶ ኩሉ ግጥማት ዝተሰለፉ
እዮም። ሞሪኖ ንዓቕሞሞ ጸሚቑ ተጠቒሙሉ
እዩ። ኣብ ምጅማር ናይዚ ዓመተ ስፖርት ነዞም
ተጻወትቲ ዝሕግዝ ኣገባብ ዑደታዊ ኣጸዋውታ
ኣይተጠቕመን።” ኢሉ።
ንኣጠቓቕማ ምትብባዕን ምንቕቓሕን ሞሪኖ፡
ዝምልከት ራብዓይ ነጥቢ ከኣ ማይክል፡ “ሞሪኖ
ንሓጺር እዋን እምበር ንንውሕ ዝበለ ዓመታት
ኣብ ሓንቲ ጋንታ ብዓቕሊ ክሰርሕ ከም ዘይክእል
ዘረጋገጸሉ ኣካይዳ እዩ ዘለዎ።” ኢሉ። ኣብ
ፖርቶ ዝነበሮ ስብእና ኣብተን ካልኦት ከርእዮ
ኣይከኣለን። ኣብ ኢጣልያ “ንኩዕሶ እግሪ ኢጣልያ
ኣይፈትዎን እየ። ንሳቶም ከኣ ኣይፈትውንን
እዮም።” ክሳብ ምባል ዝበጽሓሉ ኣብነት ኣሎ።
ኣብ ስጳኛ ንኣሰልጣኒ ባርሰሎና ዝነበረ ቪላኖቫ፡
ዓይኑ ብምንቋር ኣብ መንጎ ተጻወትቲን ስታፍን
ማድሪድን ባርሰሎናን ንዝተፈጥረ ዕግርግር ኣብ
ምምሕዳር እዩ ኣትዩ። ኣብ እግሊዝ ድማ ምስ
ዶክተር ኢቫ ካርኔሮን ካልኦትን ዝኣጎዶ ሓዊ፡
ምጥቃስ ይከኣል። እዚ ድማ ኣብ ሳልሰይቲ ዓመት
ዘልዕሎ ባህርያት ብምዃኑ ኣብ ምንቕቓሕን
ምትብባዕን ተጻወትቱ ኣብ ክንዲ ምትኳር ናብ
ካልእ ስለ ዘምርሕ መንበሩ ክሕደግ ይረአ።
ብምባል ማይክል ኮክስ ብሰፊሑ የብርህ።
ጸሓፊ ኮሬሮዴሎ ስፖርት ዝኾነ ገብሪኤል
ማርኮቲ ብወገኑ፡ ሞሪኖ፡ ካብቲ ኣብ ፋልማይ
እግሩ ሎሚ ዓመት ዝተፈልየት ቸልሲ እያ
ጸኒሓቶ። ኣማኻሪት ኣብራሞቪች ዝኾነት ማርያና
ግራንሶቭካያን ቴክኒካል ዳይረክተር ኢሚናሎን፡
ንቸልሲ ብሓደ ሰብ ጥራይ ትመሓደር ክለብ
ዘይኮነትስ ብጽሑፍን ብሕጊን እትምራሕ ክለብ
ገይሮም ሒዞማ ምጽንሖም፡ ነቲ ኣሰልጣኒ ከም
ድላዩ ነታ ጋንታ ከሽከርክራ ከም ዘይክእል
ገይሮሞ ይብል። ናይዚ ኣብነት ከቕርብ ከሎ
ድማ ማርኮቲ “ደሞወዝ ተጻወትቲ ክትቆጻጸሮ
ብዝኽእል ኣገባብ እዩ ተታሒዙ። ውሳነ መስርሕ
ምስግጋር ተጻወትቲ ድማ ናይ ሓባር ውሳነታት
ከም ዝወሃቦ ዝገብር ኣገባብ ኮይኑ እዩ ተቐሪጹ
ዝሰረሓሉ ዘሎ።” ይብል።

ሓዳስ ኤርትራ 23 ታሕሳስ 2015 - ገጽ 9

ዮናታን ገብረሂወት yogh@zena.gov.er

ኣርሰን ቨንገር፡ ክለቡ ኣርሰናል ኣብ’ዚ
ዓመተ-ስፖርት ዋንጫ ፕሪመር ሊግ ናይ
ምዕታር ተኽእሎ ከምዘለዋ ተኣማማኒ ኮይኑ
ምህላዉ ይግለጽ - ድሕሪ መሳጢ ዓወት ኣብ
ልዕሊ ማንቸስተር ሲቲ እዩ፣
“ካብ ሲቲ ዝወሰድናዮ ነጥቢ፡ ነታ ካብ ነዊሕ
ጀሚርና ዝሰኣንናያ ዋንጫ ፕሪመር ሊግ ሎሚ
ዓመት ክንዕወተላ ከምእንኽእል ንእምነትና
አሐይልዎ ኣሎ፣ ንቐጻሊ ኣብ ነፍሲ-ወከፍ
ጸወታ ከምዚ ዓይነት ቃልሲ’ዩ ዘድልየና፡ ካብ
ቅድም’ኳ ሕጂ ዝያዳ በሲልና ኣለና፣” ድሕሪ
ምባል፡ “ ህንጡይነት ኣለና፡ እንተኾነ ከም’ዚ
እትርእይዎ ፕሪመር ሊግ ኣዝዩ ኣትዓቢ’ዩ፡
ጥንቃቐ የድልየና፣ ኣንጻር ሲቲ ጽቡቕ ኢና
ነይርና፡ የግዳስ ኣብ ዝስዕብ ጸወታና ኣንጻር
ሳውዛምፕተን ንዕኡ ክንደግሞ ኣለና፣” ይብል፡
እቲ ወዲ 66 ዓመት ፈረንሳዊ ኣሰልጣኒ፣
ብቕድሚ ትማሊ ምሸት፡ ኣርሰናል ኣብ
ሜዳኣ ኢመረይትስ ብጸወታ ዓብላሊት
ንዝነበረት ማንቸስተር ሲቲ ብሜላ መልሰ
መጥቃዕቲ ብምድህላል ቅድሚ ዕረፍቲ ዘውዲ
ናይ ምድፋኣ ተኽእሎኣ ከተዕቢ ኣኻሊ ነበረ፣
ሸቶታት ቲዮ ዋልኮትን ኦሊቨር ጂሩድን ነታ
ጽምኢ ጽዋእ ፕሪመር ሊግ ዘለዋ ጋንታኦም
ካብ መራሒት ዘላ ሌስተር ብክልተ ነጥቢ
ጥራይ ክትፍለ ኣውሒሰን፣
መሱት ኦዚል፡ ሰብኣይ ናይቲ ግጥም (man
of the match) እዩ ነይሩ፣ ኣብቲ ጸወታ ክልተ
ናይ ሸቶ ሓገዛት (assists) ብምግባሩ፡ ንናይ’ዚ
ወቕቲ ናይ ፕሪመር ሊግ ሓገዛቱ ናብ 15
ኣብጺሑ - ካብ ወቕታዊ ክብረ-ወሰን ቴሪ ሄንሪ
ብሓሙሽተ ጥራይ ይድሕር፣ ኣብ ግጥም
ኣንጻር ሲቲ ማን ኦፍ ዘማች ድማ ነበረ ኣብዚ
እዋን እቲ ጀርመናዊ፡ ኣብ ኤውሮጳ ድሕሪ
2008 ልዕሊ ዝኾነ ካልእ ተጻዋታይ ዝለዓለ

ብፈደረሽን ቅድድም ብሽክለታ
ተወዲቡ፡ ብ6 ታሕሳስ ዝጀመረን ኣርባዕተ
መድረኻት ዝሸፈነን ፍሉይ ቅድድም
ብሽክለታ ማለት “ከዋኽብቲ ዞባ ማእከል
2015”፡ ብሰንበት 20 ታሕሳስ ኣብ ከባቢ
ጎደና ኣፍዓበት (እንዳማርያም) ተዛዚሙ፣
ውድድር ጭራ ቑረጽ ንተዓዛቢ ክዕዘቦ
ተባሃጊ፡ ተቐዳደምቲ ድማ ብኣንጻሩ
ማለት ኣብ ነፍሲ-ወከፍ ዝግበር ቅጽበታዊ
ውድድር ድሕሪት ወይ ጭራ ዝወጽአ
ይግለፍ ስለዝኾነ ንብምሉኦም ተቐዳደምቲ
ጸቕቲ ዝፈጥር ብምዃኑ በዳሆ እዩ፣
ዝበዝሑ ናይ ውልቂ ተቐዳደምቲ
ቀዳማይ ዲቪዥን በቲ ውድድር
ኣቐዲሞም ግዲ ርዒዶም ኣብ መበገሲ ቦታ
ኣይተረኽቡን፣ ኣብ ጋንታታት ዝሕቆፉ
ተቐዳደምቲ፡ ኣብ ክለብ ኤምቲኤን
ተጸንቢሩ ዝወዳደር ዝነበረ ተስፎን
ዑቕባማርያም፡ ምስ ቢለጁማዊት ክለብ
ዝወዳደር ኤልያስ ኣፈወርቂን ውሑዳት
ናይ ውልቂን’ዮም ተሳቲፎምን፣
20 ኪሎ ሜተር መረሳሰኒ ድሕሪ
ምኻግዶም እዩ ቅጽበታዊ ውድድር ጭራ
ቑረጽ ዝተጀመረ፣ ተቐዳደምቲ በብሓደ
ካብ መወዳደሪ ጽርግያ ተገሊፎም፣
ተስፎም ዑቕባማርያም ቀላሲ ናይቲ
ውድድር ኮይኑ ነቶም “ሕጂዶ ይግለፍ”
እናበሉ ዝሽቑረሩ ዝነበሩ ተቐዳደምቲ
መሪሑ ብተደጋጋሚ ግዜ ክመሉቕ
ፈቲኑ፣ ኣብ መወዳእታ ዘካየዶ ፈተነ ሰዓቢ
ስለዘይረኸበ ድማ ብዘይዝኾነ ተቓጻጺ
ኮኾብ ጭራ ቑረጽ ብምዃኑ ተሸላሚ 10
ሽሕ ናቕፋን ዋንጫን ክኸውን በቒዑ፣
ካብ ደቂ ኣንስትዮ፡ ሳልሳይን
ካልኣይን ዲቪዥናት ብናይ ሰለስተ
መድረኻት ውህሉል ነጥቢ ዝተዓወቱ
እዮም ተሸሊሞም፣ ውድድር ደቂ
ኣንስትዮ ብተቐዳደምቲ ጋንታ ዓራግ’ኳ
እንተተባሕተ፡ ብዘይካ ንስክላ ዝወጽአት
ሞሳና ደበሳይ ካልኦት ብምሉአን
ተቐዳደምቲ ብዳንጋ ተቐዳዳሚት ጋንታ
ዓራግ ዮሃና ዳዊት እየን ብዙርያ ምድራብ
ተገሊፈን፣ ብውህሉል ነጥቢ ድማ
ቀዳመይቲ ዮሃና ዳዊት ክትዕወት እንከላ፡
ሞሳና ደበሳይን ወጋሕታ ገብረሂወትን
ካብ ጋንታኣ ዓራግ ስዒበንኣ ተሸለምቲ
ኮይነን፣ ኣብነታዊት ኮይና ኣብ ውሽጥን
ወጻእን ጽቡቕ ብቕዓት ዘመዝገበት
ተቐዳዳሚት ጋንታ ጋላ-ነፍሒ ወሓዚት
ኪዳነ፡ ብዘይተፈልጠ ምኽንያት ኣብ’ዚ
ናይ “ከዋኽብቲ” ዘይምስታፋ ንመቐረት
ውድድር ደቀንስትዮ ጸልዩዎ እዩ፣
ተቐዳደምቲ ካልኣይ ዲቪዥን
ብውህሉል ነጥቢ ተዓዊቶም ናብ ፖድዮም
ዝደየቡ፡ ቀዳማይ ኣቤል ተወልደመድህን
ካብ ኣስቤኮ፡ ሲራክ ተስፎምን ሳሙኤል
ደብረጽዮንን ክልቲኦም ካብ ኤሪቴል
ድማ ስዒቦሞ ተሸሎሚም፣
ብኣሳሒታን ዛዕዛዕታን ተዓጂቦም
ኣንጊሆም በዳሂ ውድድር ዘካየዱ
ተቐዳደምቲ ሳልሳይ ዲቪዥን ብሰንኪ
ጠሊ ዝፈጠሮ ጠንቂ ልዕሊ 50
ተቐዳደምቲ ብምውዳቖም በዳሂ ውድድር
ኣካይዶም፣ ኣብ’ቲ ናይ ሰንበት ዘርኣይዎ
ሓያል ትብዓትን ብቕዓት ብሽክለታን
ዝሓትት ውድድር ድማ ብተዓዘብቲ
ሞጎስ ረኺቦም፣ ካብዞም ተቐዳደምቲ
ብውህሉል ዝተዓወቱ፡ ቀዳማይ ሃገር
ዓንደማርያም ብውልቂ ዝወዳደር፡ ካልኣይ
ተመስገን ክብሮም ካብ ገዛባንዳ፡ ሳልሳይ
ፊልሞን ብውልቂ እዮም፣
ብሉጽ ኦሎምፒካዊ ተቐዳዳማይ
ኣፍሪቃ 2015 ዳንኤል ተኽለሃይማኖት፡
ሓጎሱ ምስ ተቐዳደምቲ ኮይኑ ንምጽንባል
ኣብቲ ናይ ሰንበት ውድድር ኣርባዕተ
ዋናጩ ኣበርኪቱ፣ ፈደረሽን ብሽክለታ
ዞባ ማእክለ ብዓወት ዳንኤል ሓበን
ስለዝተሰምዖ ኣብቲ ኣጋጣሚ ብስም ዞባ
ማእከል ዋንጫ ኣበርኪቱሉ፣
ኣብ መወዳእታ እዞም ኣቐዲሞም
ዝተረቑሑ ዕዉታት፡ ካብ ኢድ ሓላፊ
ጨ/ኮሚሽን ስፖርት ዞባ ማእከል ኣቶ
እንድርያስ ኣስመሮም፡ ፕረዚደንት
ፈደረሽን ናይ’ቲ ዞባ ኣቶ የማነ ነጋሲን
ምክትል ፕረዚደንት ፈደረሽን ብሽክለታ
ኤርትራ ኣቶ ተኽሊት ኢሳቕን ሽልማቶም
ተቐቢሎም፣
ህ/ር/ፈ/ቅ/ብሽ/ዞ/ማእከል

ከዋኽብቲ ዞባ ማእከል ተዛዚሙ

ተስፎም ዑቕማባርያም
ተዓዋቲ ጭራ ቑረጽ ኮይኑ ሓገዛት ዘበርከተ ኮይኑ ንረኽቦ - ልዕሊ ሊዮነል

መሲ፡ ክሪስቲያኖ ሮናልዶን ሰስ ፋብሪጋስን፣
ኣርሰን ቨንገር፡ ጋነርስ ካብ 2004 ንንዮ
ፋልመይቲ ዋንጫ ፕሪመር ሊግ ክትጭብጥ
ሎሚ ኣብ ዘተኣማምን ደረጃን ዘተስፉ ቦታን
ከምዘላ ይምድር፣ “ኣብ ሕጂ ኴንካ ብዛዕባ
ዋንጫ ክትዛረብ’ኳ ገና’ዩ፡ ግና ናብ’ቲ ቦታ
ነማዕዱ ኣለና፣ ምኽንያቱ እነመዝግቦ ዘለና
ዓወት ተኣማንነት ፈጢሩልና’ሎ፣ ኣዝዩ
ሓያል መንፈስ ከምዘለና ከኣ’የ ዝኣምን፡ ኣብዛ
ጋንታ ፍሉይ ሂወት ኣሎ፣ ብምሉኡ ዓወት
ድማ ንእምነትካ የዕብዮ - ዋላ ንከም’ዚ ዓወትና
(ናይ ማን.ሲቲ ማለቱ’ዩ)፣ ብሓቂ ገለ ፍሉይ
ነገር’ሲ ኣሎና፣” ኢሉ፣
ንሱ ኣስዒቡ፡ ንሲቲ ኣብ ዝረትዕሉ፡ ሓያል
መንፈስ፡ ውዳበን ብልሒን ከምዘርኣዩ ጠቒሱ፡
ኩሉ ተደሚሩ ሰለስተ ነጥቢ ዘሕፈሶም ረቋሒ
ምንባሩ ከምዝኣምን ድማ ገሊጹ፣
ስታተስቲክስ እዘን ክለባት ከምዘረድኦ፡
ኣርሰናል ኣብ ኢመረይትስ ኣንጻር ሲቲ
ካብ ዘካየደቶ 19 ጸወታታት ፕሪመር ሊግ
ሓንሳብ ጥራይ ተሳዒራ፣ ማን.ሲቲ ካብ ሜዳኣ
ወጺኣ ኣብ ዘሰላሰለቶ ሓሙሽተ ዳሕረዎት
ጸወታታት ፕሪመር ሊግ’ዚ ወቕቲ ፈጺማ
ዓወት ኣየመዝገበትን፣
ኣርሰናል ኣብ መዓልቲ ቦክሲን (Boxing
Day) ናብታ ኣብ መበለ 12 ደረጃ ተሰሪዓ
እትርከብ ሳውዛምፕተን ተጓዒዛ እተካይዶ
ጸወታ ይጽበያ - ክልተ መዓልቲ ድሒራ
ንቦርንማውዝ ቅድሚ ምእንጋዳ እዩ፣
ማንቸስተር ሲቲ ከኣ ኣብ ሜዳኣ ንሳንደርላንድ
ዓዲማ ክትገጥም መደብ ተሰሪዑላ ኣሎ፣
ብድሕሪ’ዚ ካብ ሜዳኣ ወጻኢ 28 ታሕሳስ
ኣንጻር መራሒት’ቲ ውድድር ሌስተር ሲቲ
ክትራኸብ’ያ፣

ሊግ ዘተኣማምን’ዩ” ቨንገር

ቸልሲ ንኣሰልጣኒ ባየር ሙኒክ ፐፐ ጓርዲዮላ
ናብ ስታምፎርድ ብሪጅ ከተምጽኦ ትፍትን
ከምዘላ ጋዜጣታት እንግሊዝ ገሊጸን፣
‘ብሉስ’ ዝሓለፈ ሰሙን ንጆሰ ሞሪኖ ዘይከም
ቅድም ኣብዚ ወቕቲ ብዘርኣዮ ድኹም
ኣጀማምራ ድሕሪ ምብራራ፡ ንነዊሕ እዋን
ዘሳልያ ሓድሽ ኣሰልጣኒ ሃሰው ኣብ ምባል
ትርከብ፣ ንጉስ ሂድኒክ ከም ግዚያዊ ኣሰልጣኒ
ዝቖጸረት ቸልሲ ሕጂ ላዕልን ታሕትን ትብል
ዘላ፡ ዝመጽእ ዓመተ-ስፖርት ኣብ ዝተፈላለየ
ውድድራት ኩዕሶ እግሪ ተወዳዳሪት ክገብራ
ዝኽእል ቀዋሚ ዓላም ንምርካብ እዩ፣
ጸብጻባት ደይሊ መይል ከምዘረድኦ፡ ወናኒ
እታ እንግሊዛዊት ክለብ ሮማን ኣብራሞቪች
ኣብዚ ግዜ ጠመትኡ ኣብ ልዕሊ ጓርዲዮላ
ኮይኑ ኣሎ፣
እቲ ስጳኛዊ ኣሰልጣኒ ኣብ መወዳእታ ናይ’ዚ
ዓመተ-ውድድር ካብ ባየር ሙኒክ ጠቕሊሉ
ከምዝወጽእ ርጉጽ ክሳብ ዝኾነ፡ ማንቸስተር
ሲቲ ንምፍራሙ ኣብ ዝግበር ዘሎ ውድድር
ትመርሕ ምህላዋ ይሕበር፣ እንተኾነ ቢልዮነር
በዓል ጸጋ ቸልሲ፡ ጓርዲዮላ ናይ ዓለም ዝለዓለ
ደሞዝ ዝኽፈል ኣላዪ (manager) ኮይኑ ናብ
ስታምፎርድ ብሪጅ ክመጽእ ንኣካየድቲ’ታ

ክለብ ፈቒዱ ኣሎ፣ ናብ ለንደን ክመጽእ
እንተድኣ ተሰማሚዑ፡ ኢብራሂሞቪች
እንተላይ ንምሉእ ምትዕርራይ’ታ ጋንታ
ዝኸውን ገዚፍ መካየዲ ገንዘብ ነቲ ኣሰልጣኒ
ክስልዓሉ ምዃኑ እውን ይመባጻዕ፣
ኣብራሞቪች ኣብ 2012 እታ ክለብ
ንውድድር ሻምፕዮንስ ሊግ ድሕሪ ምዕዋታ፡
ንጓርዲዮላ ናብ ቸልሲ ክስሕብ ፈቲኑ እዩ፣
ሮበርቶ ዲ ማትዮ ንናይ ነዊሕ ዓመታት
ሕልሚ’ታ ክለብ ዘስመረ ምስ ምንባሩ ግን
ንዕኡ ቀዋሚ ኣሰልጣኒ ክኸውን ቀጠልያ
መብራህቲ ወሊዑ ካብ ጉዳይ ጓርዲዮላ
ከንሳሕብ ተገዲዱ፣
ዋላ’ኳ ቸልሲ ልዑል ተገዳስነት ኣሕዲራ
እንተላ፡ እቲ ናይ ቅድም ኣሰልጣኒ ባርሴሎና
ኣብ ኢትሓድ ከሰልጥን ናይ ነዊሕ ባህጊ ክሳብ
ዝሃለዎ፡ ማንቸስተር ሲቲ ንጉዳዩ ኣብ መዓልቦ
ንምብጻሕ ኣብ ዝለዓለ ደረጃ ከምእትርከብ
ይንገር፣
ብኻልእ ወገን፡ በዓልቲ ቤት ጓርዲዮላ
ክሪስቲና ሲራ ዝመጽእ ክረምቲ ንሙኒክ ምስ
ገደፉ ኣብ ለንደን ክቕመጡ ከምእትመርጽ
ተፈሊጡ ብምህላዉ ከኣ ንቸልሲ ተስፋ ዝሃበ
ዜና ኮይኑ ኣሎ፣

ኣሰልጣኒ ስጳኛ ቪሰንተ ደል ቦስክ፡
ዝመጽእ ክረምቲ ኣብ ፈረንሳ ዝእንገድ ዋንጫ
ሃገራት ኤውሮጳ 2016 ድሕሪ ምዝዛሙ፡ ናይ
ምስልጣን ስርሑ ከቋርጽ ምምዳቡ ቢቢሲ
ሓቢሩ፣
ናይ ቅድም ኣሰልጣኒ ሪያል ማድሪድ ወዲ
64 ዓመት ደል ቦስክ፡ ንስጳኛ ኣብ ክልቲኡ
- ዋንጫ ዓለም 2010 ከምኡ ድማ ዋንጫ
ኤውሮጳ 2012 መሪሑ ኣንጸባራቒ ዓወት

ናይ ቅድሚት ተጻዋታይ ኣርሰናል ቲዮ
ዋልኮት፡ ኣብ ክረምቲ ዝተጸንበሮም ሓላው
ልዳት ፒተር ቸክ ንኣርባዕተ ናይ ድሕሪት
ተጻወትቲ’ታ ክለብ ምሉእ-ብምሉእ
ብምቕያሩ ክብሪ ዝግብኦ እዩ ኢሉ፣
ካብ ናይ ለንደን መቐናቕንቲ ኣርሰናል
ዝኾነት ክለብ ቸልሲ ዝመጽአ ቸክ፡
ዝሓለፈ ሳምንቲ እታ ብኣርሰን ቨንገር
እትእለ ጋንታኡ ኣብ ልዕሊ ኣስቶን ቪላ
ናይ 2ብ0 ዓወት ኣብ ዘመዝገበትሉ፡ ናይ’ዚ
ዓመት ሻውዓይ ሸቶ ዘይተመዝገበሉ
ጸወታ ሰኒዱ’ዩ፣ እዚ፡ እቲ ወዲ 33 ዓመት
ሓላው ልዳት ኣብ መድረኽ ፕሪመር ሊግ
ንመጋጥምቱ ንመበል 169 ግዜኡ ሸቶ ካብ
ምምዝጋብ ዝዓገተሉ ግጥም ነይሩ፣ ምስ’ቲ
ብዴቪድ ጄምስ ዝተታሕዘ ክብረ-ወሰን
ብዝሒ ምዕጋት (shutout) ክመዓራረ ድማ
ኣኽኢልዎ ኣሎ፣

ቸክ፡ ኣብ ሜዳ ስታምፎርድ ብሪጅ
ናይ ቁጽሪ ሓደ ቦታኡ ብቲበት ኮርቱይስ
ድሕሪ ምምንጣሉ፡ ብ11 ሚልዮን ፓውንድ
ካብ ምዕራብ ናብ ሰሜን ለንደን ምስግጋሩ
ይዝከር፣ እንሆ ድማ ሎሚ ንናይ ነዊሕ
ወቕቲ ጸገም ቦታ (ሓላው ልዳት) ኣርሰናል
ክፈትሕ ይርአ፣
ኣብ ድሕሪት ንዝስለፉ ኣርባዕትተ
ተኸላኸልቲ ጋነርስ ብምምሕያሹ ድማ
ብወዲ ጋንታኡ ዋልኮት ፍሉይ ኣድናቖት
ረኺቡ’ሎ፣ ዋልኮት ነቲ ቸክ ሪፓብሊካዊ፡
ኣብ ሜዳን ካብ ሜዳ ወጻኢን ከም መራሒ
ገይሩ እዩ ዝገልጾ፣
“ኣብ ድሕሪት ብፍጹም ቀይርና’ዩ፡
ተዛራባይ፡ ኣዛዚ፡ መራሒ’ውን’ዩ፣ ኣበርክቶኡ
ከምቲ ኣብ ቸልሲ ኣብ’ዛ ጋንታ ዕዙዝ
ምህላዉ ከኣ ኩልና እንርድኦ እመስለኒ”
ይብል እቲ እንግሊዛዊ፣

ፍጹም ቀይርዎም’ዩ
ምምዝጋቡ ይዝከር፣
ቦስክ፡ “ስርሐይ ዘቋርጸሉ ግዜ ተቓሪቡ’ዩ፣
ኩሉ ነገር ብመሰረት ዝወጠንክዎ እንተደኣ
ከይድለይ፡ ዩሮ 2016 ዛዛሚት ስርሐይ
ክትከውን’ያ” ይብል፣
ኣሰልጣኒ ባርሴሎና ልዊስ ኤንሪኲ ዝሓለፈ
እዋን ከምዝገለጾ፡ ንሱ ንደል ቦስክ ተኪኡ
ኣሰልጣኒ’ታ ሃገራዊት ጋንታ ኮይኑ ክዓዪ
ፍታው ኣለዎ፣

ደል ቦስክ ካብ ምስልጣን ክሰናበት

ፕረዚደንት ፊፋ ሰፕ ብላተርን መጣምትቱ
ፕረዚደንት ዩዌፋ ሚሸል ፕላቲኒን
ብቕጽበታዊ ውጽኢት ኣብ ኩሉ ምስ
ኩዕሶ እግሪ ዝተኣሳሰር ንጥፈት ንኸይዋስኡ
ንሸሞንተ ዓመት ከምዝተኣገዱ ኣማሓዳሪ
ኣካል ናጻ ስነ-ምግባር ኮሚተ ኩዕሶ እግሪ ዓለም
ብሰኑይ ኣረጋጊጹ፣
ክልቲኦም ሰበ-ስልጣን ኩዕሶ እግሪ ዝሓለፈ

ብላተርን ፕላቲኒን ተኣጊዶም

ጥቅምቲ ምስ ክፍሊት ብዝዛመድ ጉዳይ
ካብ ስርሖም ጠጠው ኢሎም ምንባሮም
ይፍለጥ፣
መስርሕ ምርጫ ፕረዚደንት ዝመጽእ
ለካቲት ቅድሚ ምክያዱ መዝነቱ ምሕዳጉ
ኣቐዲሙ ዝገለጸ ወዲ 79 ዓመት ሽወደናዊ
ብላተር፡ 50 ሽሕ ከምኡ ድማ ፕላቲኒ 80 ሽሕ
ባጤራ ስዊዝ ፍራንክስ ተቐጺዖም ኣለዉ፣

ሓዳስ ኤርትራ 23 ታሕሳስ 2015 - ገጽ 10

ዞባ ማእከል ኣስመራ

ወ/ሮ ለምለም ተስፋሚካኤል ካሳ
ምባል ተሪፉ፡ ለምለም ባህታ ካሳ ተባሂሉ
ይተኣረመለይ ስለዝበላ፣ ዝቃወም እንተሎ፡
ን14/1/16 ኣብ 1ይ ቤ/ፍ 1ይ መጋባኣያ
ይቕረብ።

ወ/ሮ ለተኺዳን ብርሃነ ተወልደ ምባል
ተሪፉ፡ ወ/ሮ ሰለማዊት ብርሃነ ተወልደ
ተባሂሉ ይተኣረመለይ ስለዝበላ፣ ዝቃወም
እንተሎ፡ ን6/1/16 ኣብ 1ይ ቤ/ፍ 3ይ
መጋባኣያ ይቕረብ።

ኣቶ ጊለ ሃይለ ዓንደሚካኤል ምባል
ተሪፉ፡ ጊላዝጊ ሃይለ ዓንደሚካኤል ተባሂሉ
ይተኣረመለይ ስለዝበሉ፣ ዝቃወም እንተሎ፡
ን11/1/16 ኣብ 1ይ ቤ/ፍ 9ይ መጋባኣያ
ቁ.49 ይቕረብ።

ቀሺ ክብርኣብ ኣስመላሽ ገብረትንሳኤ
ምባል ተሪፉ፡ ቀሺ ክብርኣብ ኣስመላሽ
ገብረእግዚኣብሄር ተባሂሉ ይተኣረመለይ
ስለዝበለ፣ ዝቃወም እንተሎ፡ ን12/1/16 ኣብ
1ይ ቤ/ፍ 5ይ መጋባኣያ ቁ.39 ይቕረብ።

ኣብ መንጎ ከሳሲ ባንክ ኣባይትን ንግድን
ኤርትራን ተኸሳሲት ወ/ሮ ብስራት ገ/
ማርያም ዘ/የውሃንስን ዘሎ ናይ ሲቪል
ክርክር ጉዳይ፡ ተኸሳሲት ወ/ሮ ብስራት ገ/
ማርያም ዘ/የውሃንስ ብመጸዋዕታ ክትቀርብ
ስለዘይከኣለት ተጸዊዓ ን12/1/16 ኣብ
ላ/ቤ/ፍ ንግዲ መጋባኣያ ቁ.40 ትቕረብ።
እንተዘይቀሪባ ጉዳያ ኣብ ዘየለወትሉ ክረአ
ምዃኑ ነፍልጥ።

ኣብ መንጎ ከሳሲ ባንክ ኣባይትን ንግድን
ኤርትራን ተኸሰስቲ 1.ኣቶ ጎይትኦም ወ/
ስላሰ ደበሳይ +3 ዘሎ ናይ ሲቪል ክርክር
ጉዳይ፡ ተኸሳሲ 1.ኣቶ ጎይትኦም ወ/ስላሰ
ደበሳይ ብኣድራሻኡ ክርከብ ስለዘይተኻእለ
ተጸዊዑ ን12/1/16 ኣብ ላ/ቤ/ፍ ንግዲ
መጋባኣያ ቁ.40 ይቕረብ። እንተዘይቀሪቡ
ጉዳዩ ኣብ ዘየለወሉ ክረአ ምዃኑ ነፍልጥ።

ኮማዊ ቤት ፍርዲ

ማእከል ከተማ

ኣቶ የውሃንስ ተስፋይ ኣለሙ፡ ወላዲት
ኣደይ ኣዜብ ገብሪሂወት ኣጽባሃ ስለዝሞተት፡
ኣነ ጥራይ ናይ ኣደይ ወራሲ ምዃነይ
ይረጋገጸለይ ስለዝበሉ፣ ዝቃወም እንተሎ፡
ን21/1/16 ኣብ ቤ/ፍ ይቕረብ።

ኮማዊ ቤት ፍርዲ ገዛ

ባንዳ

ወ/ሮ ማርቸላ ዶናቲ ጂዘፐ፡ ኣደይ ወ/ሮ
ደመቀሽ ወልደገብርኤል ጭፉ ስለዝሞተት፡
ኣነ ጥራይ ወራሲት ምዃነይ ይረጋገጸለይ
ስለዝበላ፣ ዝቃወም እንተሎ፡ ን19/1/16 ኣብ
ቤ/ፍ ይቕረብ።

ዳሃብ ዳዊት - ቤተልሄም ታደሰ

ሰመያዊት ሓይለኣብ
ኮማዊ ቤት ፍርዲ

ኣባሻውል

ኣብ መንጎ ከሳሲ እምባቆም ሰመረን
ተኸሳሲት ገነት ኪዳነን ዝነበረ ውዕል መሸጣ
ናይ ገዛ መኪና ዓይነታ ፎርድ ቁ/ሰሌዳ
ER-1-08288 ዝኾነት፡ ተኸሳሲት ገንዘባ
ብምሉኡ ተኸፊላ ናይታ መኪና ልብሬቶ
ኣረኪባትኒ ናብ ስመይ ከየመሓላለፈትለይ
ካብ ሃገር ስለዝወጸት ንጹር ኣድራሽኣ
እውን ስለዘይብለይ፡ ን21/1/16 ንኣካል ወይ
ብወኪላ ኣብ ቤ/ፍ ትቕረብ። እንተዘይቀሪባ
ግን ቤ/ፍ ኣብ ዘየላትሉ ክርእዮ ምዃኑ
ንሕብር።

ኮማዊ ቤት ፍርዲ

4 ኣስመራ

ወ/ሮ ጸጋ ክፍለእየሱስ ወልደገብረኤል
በዓል ቤተይ ኣቶ ተስፋይ ገብረዮናስ
ተስፋማርያም ስለዝሞተ፡ ንዓይ ናይ መጻምዲ
መሰለይ ይተሓለወለይ፡ 6 ደቅና ድማ ወረስቲ
ምዃኖም ይረጋገጸሎም ስለዝበላ፣ ዝቃወም
እንተሎ፡ ን14/1/16 ኣብ ቤ/ፍ ይቕረብ።

ወ/ሮ ክብራ እየራም ሃብተሚካኤል በዓል
ቤተይ ኣቶ ገብረሚካኤል ዓንደመስቀል
በራኺ ስለዝሞተ፡ ንዓይ ናይ መጻምዲ
መሰለይ ይተሓለወለይ፡ 7 ደቅና ድማ ወረስቲ
ምዃኖም ይረጋገጸሎም ስለዝበላ፣ ዝቃወም
እንተሎ፡ ን12/1/16 ኣብ ቤ/ፍ ይቕረብ።
ኣቶ ሃብቶም ገብረድንግል ሃይለሚካኤል፡
ኣሞይ ወ/ሮ ለታይ ሃይለሚካኤል ሚኪኤል
ብዕለት 6/1/1998 ዝገደፈትለይ ውህብቶ
ይጽደቐለይ ስለዝበሉ፣ ዝቃወም እንተሎ፡
ን21/1/16 ኣብ ቤ/ፍ ይቕረብ።

ኮማዊ ቤት ፍርዲ

ማይተመናይ ፖራዲዞ

ጸጸራት

ኣቶ መርሃዊ ፍስሃየ ዑቕባሚካኤል፡ ጓልና
ኤሊም መርሃዊ ፍስሃየ ስለዝሞተት፡ ኣነ ምስ
በዓልቲ ቤተይ ጥራይ ወረስታ ምዃንና
ይረጋገጸልና ስለዝበሉ፣ ዝቃወም እንተሎ፡
ን21/1/16 ኣብ ቤ/ፍ ይቕረብ።

ኮማዊ ቤት ፍርዲ

ጎዳይፍን ሰምበልን

ኣብ መንጎ ከሳሲት ወ/ሮ ሮዛ ቢንያም
ገብራይን ተኸሳሲ ኣቶ ተስፋስላሴ ሕሩይ
ገብረሃንስን ዝቐረበልና ሲቪላዊ ክሲ ጉዳይ
ሰብኣይን ሰበይትን ኮይኑ፡ ተኸሳሲ ኣብ
ኣድራሽኡ ክርከብ ስለዘይከኣለ ን21/1/16
ኣብ ቤ/ፍ ይቕረብ። እንተዘይቀሪቡ ኣብ
ዘየለወሉ ውሳኔ ክዋሃብ ምዃኑ ነፍልጥ።

ኮማዊ ቤት ፍርዲ

እምባደርሆ

ወ/ሮ ኣልጋነሽ መዓሾ ሓጎስ፡ ወለድና
1.ኣቶ መዓሾ ሓጎስን 2.ወ/ሮ ለተስላሴ
ዳምርን ስለዝሞቱ፡ ኣነ ምስ 5 ኣሕዋተይ
ጥራይ ወረስቲ ምዃንና ይረጋገጸልና
ስለዝበላ፣ ዝቃወም እንተሎ፡ ን16/1/16 ኣብ
ቤ/ፍ ይቕረብ።

ዞባ ዓንሰባ ከረን

በረኸትኣብ ተኽለሃይማኖት ተኽለኣብ
ምባል ተሪፉ፡ በረኸት ተኽለሃይማኖት
ተኽለኣብ ተባሂሉ ይተኣረመለይ ስለዝበለ፣
ዝቃወም እንተሎ፡ ን11/1/16 ኣብ ቤ/ፍ
ይቕረብ።

ወ/ሮ ንጽህቲ ዑቅባይ ገብረመድህን፡ ነፍ/
ለተሃይማኖት ዓንደጽዮን ባህታ ብዕለት
8/10/2009 ብቁ.መዝገብ 248/09
ዝሃበትኒ፡ ኣብ ከረን ከባቢ 02 ዝርከብ
ብምስክር ወረቐት ቁጽሪ 302049 መወከሲ
ቁጽሪ 303451/303452 ምስ ኣሕዋታ
ዋንነት ዝተራእየሉ ገዛ ብፍቶታ ብውህብቶ
ስለዝሃበትኒ ይጽደቐለይ ስለዝበላ፣ ዝቃወም
እንተሎ፡ ን19/1/16 ኣብ ቤ/ፍ ይቕረብ።

ኮማዊ ቤት ፍርዲ

ምምሕዳር ከባቢ

ዒላበርዕድ 01

ወሃቢት ውህብቶ ወ/ሮ ኣምለሰት ዓንዶም
ረድኢ ዝተባህለት ኣብ ኤደን ምምሕዳር
ከባቢ 01 ን/ዞባ ዒላበርዕድ ዝርከብ ገዛይ፡
2 ክፍሊ ገዛን ክሽነን ስሩሕ ገዛ ብውህብቶ
ንደቀይ 1.ወ/ሮ ሮዚና ተላ ዘርአን 2.ወ/ሮ
ልኡላ ፍስሃየ ተስፋይን ብውህብቶ ፈትየ
ረድየ ምስ ምሉእ ኣእምሮይ ከለኹ እህበን
ስለዘለኹ፡ ስለዚ ውህብተአን ይጽደቀለን
ስለዝበላ፣ ዝቃወም እንተሎ፡ ን19/1/16 ኣብ
ቤ/ፍ ይቕረብ።

ዞባ ደቡብ ደቀምሓረ

መንግስትኣብ መሓሪ ሃይለሚካኤል ምባል
ተሪፉ፡ መንግስትኣብ መሓሪ ሃብተሚካኤል
ተባሂሉ ይተኣረመለይ ስለዝበለ፣ ዝቃወም
እንተሎ፡ ን13/1/16 ኣብ ቤ/ፍ ይቕረብ።

ዓረዛ

ኣብርሀት ግደ ተስፋጽዮን ምባል
ተሪፉ፡ ኣብርሀት ግደ ፍስሃጽዮን ተባሂሉ
ይተኣረመለይ ስለዝበለት፣ ዝቃወም እንተሎ፡
ን30/12/15 ኣብ ቤ/ፍ ይቕረብ።
ኣሕመድ ሓቢብ በሽር ምባል ተሪፉ፡ ነጋሽ
ብርሃኑ ካሳ ተባሂሉ ይተኣረመለይ ስለዝበለ፣
ዝቃወም እንተሎ፡ ን12/1/16 ኣብ ቤ/ፍ
ይቕረብ።

ዓዲ ዃላ

ኣቶ ተስፋይ ወልደትንሳኤ ደስታ፡ በዓልቲ
ቤተይ ዝነበረት ካብ 1983 ኣትሒዛ ካብ
ማይኣልባ ምስ ጠፍአት ደሃያ ስለዘይብለይ
ናይ ጥፍእቲ ውሳነ ይወሃበኒ ስለዝበሉ፣
ዝቃወም እንተሎ፡ ን12/1/16 ኣብ ቤ/ፍ
ይቕረብ።

ዓዲ ቐይሕ

ኣቶ ተኽሊት ግርማይ ርእሶም፡ ኣብ ክንዲ
ትሕቲ ዕድመ ጓለይ ሚካል ተኽሊት ግርማይ
ምባል ተሪፉ፡ ዮልያና ተኽሊት ግርማይ
ተባሂሉ ይተኣረመለይ ስለዝበሉ፣ ዝቃወም
እንተሎ፡ ን14/1/16 ኣብ ቤ/ፍ ይቕረብ።

ኮማዊ ቤት ፍርዲ

ዓዲ ኽሳድ

ወ/ሮ ውዳሰ ተኽለማርያም መኮነን
በዓል ቤተይ ኣቶ ኣረፋይነ በርሀ ኣለማዮ
ስለዝተሰውአ፡ ንዓይ ናይ መጻምዲ መሰለይ
ይተሓለወለይ፡ 6 ደቅና ድማ ወረስቲ
ምዃኖም ይረጋገጸሎም ስለዝበላ፣ ዝቃወም
እንተሎ፡ ን14/1/16 ኣብ ቤ/ፍ ይቕረብ።

ኮማዊ ቤት ፍርዲ

ምድፋእ ዋልታ

ከሳሲ ኣቶ ሽማይ ሓድሽ ብርሃነ ምስ
ተኸሳሲት በዓልቲ ቤተይ ወ/ሮ ኣልማዝ
ግርማይ ጎይትኦም ኣብ 2009 ተመርዒና
ቆልዓ ግን ኣይወለድናን። እንተኾነ እዛ
ተኸሳሲት ኣነ ናብራና ከነመሓይሽ ኣብ
ስራሕ ከለኹ ካብዚ ሃገር ወጺኣ ሕጂ ግን
እንተስ ባዕላ እንተስ ብወኪላ ን10/1/16 ኣብ
ቤ/ፍ ትቕረብ። ምስ ዘይትቐርብ ግን ጉዳይ
ኣብ ዘየለወትሉ ክረአ ምዃኑ ንሕብር።

ኮማዊ ቤት ፍርዲ

ምምሕዳር ከባቢ

ደቀምሓረ

ትሕቲ ዕድመ ኤቨን መድሃኔ ደበሳይ
ብሞግዚታ ወ/ሮ ሰናይት ምስግና በራኺ
ኣቢሉ፡ ኣቦይ ኣቶ መድሃኔ ደበሳይ ኣስፍሃ
ስለዝተሰውአ፡ ኣነ ምስ 4 ኣሕዋተይ ወረስቲ
ምዃንና ይረጋገጸልና ስለዝበለት፣ ዝቃወም
እንተሎ፡ ን16/1/16 ኣብ ቤ/ፍ ይቕረብ።

ኮማዊ ቤት ፍርዲ ከተማ

መንደፈራ

ወ/ሮ ትዕግስቲ ኪሮስ ቦኽረጽዮን በዓል
ቤተይ መም/ኢሳቕ ገብረመስቀል ስለዝሞተ፡
ንዓይ ናይ መጻምዲ መሰለይ ይተሓለወለይ፡ 9
ደቅና ድማ ኣብ ዝንቀሳቐስ ኮነ ዘይንቀሳቐስ
ንብረት ወረስቲ ምዃኖም ይረጋገጸሎም
ስለዝበላ፣ ዝቃወም እንተሎ፡ ን15/1/16 ኣብ
ቤ/ፍ ይቕረብ።

ኮማዊ ቤት ፍርዲ

ሓውሲ ከተማ ጸሮና

ወ/ሮ ሳራ መስፍን ገብረስላሴ፡ ወላዲና
መስፍን ገብረስላሴ ስለዝሞተ፡ ኣነ ምስ 5
ኣሕዋተይ ወረስቲ ምዃንና ይረጋገጸልና፡
ከምኡ’ውን በዓልቲ ቤቱ ወላዲትና ወ/ሮ
ዘውዲቱ ተክለ ናይ መጻምዲ መሰላ
ይተሓለወላ ስለዝበላ፣ ዝቃወም እንተሎ፡
ን15/1/16 ኣብ ቤ/ፍ ይቕረብ።

ኮማዊ ቤት ፍርዲ ሓጺና

ከሳሲት ወ/ሮ ፍዮሪ ጠዓመ ገብረሂወት፡
ተኸሳሲ በዓል ቤተይ ኣቶ ተኹሉ
ተስፋማርያም ገብረማርያም ዝተባህለ 5
ዓመት ደሃይ ስለዘይገበረለይ ሕጋዊ ፍትሕ
ይጽደቐለይ ስለዝበላ፣ ተኸሳሲ ብኣካል ወይ
ብወኪሉ፡ ን14/1/16 ኣብ ቤ/ፍ ይቕረብ።

ኮማዊ ቤት ፍርዲ ሕረት

ከሳሲት ሂወት ግርማይ ሃይለ፡ ተኸሳሲ
በዓል ቤተይ ኣብርሃ ኣርኣያ ገረመድህን
ሕጋዊ በዓል ቤተይ ኮይኑ 1 ቆልዓ ወሊድና።
እንተኾነ ግን 15 ዓመት ካባይ ካብ ዝፍለ ምስ
ወደይ ክኣልየንን ከነባብረንን ስለዘይከኣለ፡
ተኸሳሲ ባዕሉ ወይ ወኪሉ ን30/1/16 ኣብ
ቤ/ፍ ይቕረብ። እንተዘይቀሪቡ ሕጋዊ ፍትሕ
ክውሰነለይ።

ሓዳስ ኤርትራ 23 ታሕሳስ 2015 - ገጽ 11

ኮማዊ ቤት ፍርዲ ባጽዕ

ምምሕዳር 02

ወረስቲ ነፍ/ሃብተማርያም ግደ +3፡
ተጸዋዕቲ ወራሲት ነፍ/ሃብተማርያም ግደ
ደቃ 1.ሚኪኤል እስቲፋኖስ 2.ሰናይት
እስቲፋኖስ 3.ኤደን እስቲፋኖስ 4.ዮርዳኖስ
እስቲፋኖስ ብተደጋጋሚ መጸዋዕቲ
ተላኢኹሎም ስለዘይቀረቡ ባዕሎም ወይ
ብሕጋዊ ወኪሎም፡ ን14/1/16 ኣብ ቤ/ፍ
ይቕረቡ። ምስ ዘይቀርቡ ኣብ ዘይተረኽብሉ
ክፍጸም ምዃኑ ንሕብር።

ሸሪዓ ዓሰብ

ወ/ሮ ለይላ መሓመድ ዓሊ፡ ኣደና ሰልማ
እብራሂም ስለዝሞተት፡ ኣነ ምስ 2 ኣሕዋተይ
ወረስቲ ምዃንና ይረጋገጸልና ስለዝበላ፣
ዝቃወም እንተሎ፡ ን26/12/15 ኣብ ቤ/ፍ

ሸሪዓ ዓሰብ ይቕረብ።

ኮማዊ ቤት ፍርዲ ጎሊጅ

ኣቶ ሃብቶም ፍቓዱ ወልደዝጊ በዓልቲ
ቤተይ ወ/ሮ ሄዋን ተስፋማርያም ብርሃነ
ስለዝሞተት፡ ንዓይ ናይ መጻምዲ መሰለይ
ይተሓለወለይ፡ 1 ጓልና ድማ ወራሲት ምዃና
ይረጋገጸላ ስለዝበሉ፣ ዝቃወም እንተሎ፡
ን4/1/16 ኣብ ቤ/ፍ ይቕረብ።

ዞባ ተሰነይ

ተኸሳሲ ኣቶ በርሀ ኪዳነ፡ ብከሳሲት ወ/ሮ
ለተብትሃን ገብረትንሳኤ ናይ ኣቦነት ክሲ
ቀሪቡልካ ስለዘሎ፡ ን15/1/16 ኣብ ቤ/ፍ
ቅረብ። እንተዘይቀሪብካ ጉዳይካ ንስኻ ኣብ
ዘይብሉ ክውሰን ምዃኑ ንሕብር።

ምልክታ ንደለይቲ ስራሕ

ፋብሪካ መለስለሲ ቆርበት ኣስመራ ናይ ጉልበት ሰራሕተኛታት ክቖጽር ስለዝደለየ፡ ኣብ ውሽጢ 15 መዓልቲ ኣብ ናይ ስራሕ ሰዓታት ኣብ ፋብሪካ መጺኹም ክትምዝገቡ ከምእትኽእሉ ንሕብር።

ዓይነት ስራሕ፡ ናይ ጉልበት ሰራሕተኛታት
ብዝሒ፡ 20
ዕድመ፡ ካብ 20 – 50 ዓመት
ጾታ፡ ኣይፈልን
ደሞዝ፡ ብናይ ትካል መሳልል ደሞዝ መሰረት

ቦታ ስራሕ፡ ፋብሪካ መለስለሲ ቆርበት ኣስመራ (መንገዲ ቪላጆ)
ፋብሪካ መለስለሲ ቆርበት ኣስመራ ሓ.ዝ.ብ.ማ

ናብ ኩሉኹም ደገፍቲ ኣዱሊስ ስፖርት ክለብ፡ ን27/12/2015 ሰንበት ሰዓት 9 ቅ/ቀ ኣብ ኣዳራሽ ኣዱሊስ ስፖርት ክለብ ብዛዕባ 2014 – 2015 ዓ.ም ጸብጻብ ከምኡ’ውን ብዛዕባ ጋንታና ኣዱሊስ ክንዛረብ ስለዝኾንና፡ ኩሉኹም ደገፍታ ኣብዚ ዝተባህለ ዕለትን ክትርከቡልና ንዕድም።

ኣዱሊስ ስፖርት ክለብ

ሓድሽ ምዝገባ ቋንቋ ጀርመን ኣብ

ኤርትሮ - ጀርመን

ትምህርቲ ቋንቋ ጀርመንን ጀመርትን ንዝቕጽሉን ኣብ ኤርትሮ - ጀርመን ኣስመራ ኣብ ሓድሽ ዓመት፡ ሓደሽቲ ኮርስ፡ ክንጅምር ስለዝኾንና ክትምዝገቡ ንዕድም።

• ምዝገባ ካብ ዕለት 17/12/2014 – 31/12/2015
• ትምህርቲ ዝጅምረሉ ዕለት 4/1/2016
• ትምህርቲ ደረጃ A1 & A2
• ሰዓታት ናይ ምሸት ካብ 17፡30 – 19፡00

ንዝኾነ ሓበሬታ ቁ.ቴሌ (122193)
(ቋንቋ ትምህርቲ ጀርመን) ማሕበር ኤርትሮ - ጀርመን ኣስመራ

ምልክታ

ኣብ ዞባ ማእከል ከተማ ኣስመራ ን/ዞባ ደ/ምዕራብ ምም/ከባቢ ጸጸራት IB3882 ጎደና 3882-43 ቁ.ገዛ 122 ብቁ. 1፡004819 ዝተመዝገበ ንብረት ብስም ኣቶ ገሪማ ገብረመስቀል ንጉሰ ዝተመዝገበ መንበሪ ገዛ ሰነድ ዋንነት ሊብሬቶ ኦሪጂናል ስለዝጠፍኣና፡ ረኺበዮ ወይ ድማ ብዕዳ ከም ትሕጃ ሒዘዮ ዝብል ሰብ ብቑጽሪ ተሌፎን 162219 ወይ 07154942 ምልክታ ካብ ዝወጸሉ ዕለት ኣብ ውሽጢ ሓደ ወርሒ ክሕብረና። እዚ ምስዘይከውን ግን ሓድሽ መተካእታ ቅያር ከነውጽእ ምዃንና ንሕብር።

ገሪማ ገበረመስቀል ንጉሰ
ወኪል ኣኽበረት ሃይለመለኮት ካሕሳይ

ወ/ሮ ለተዮናስ ተኽለሃይማኖት ብርሃነ +5 ዝኾና ብስም ወላዲና ን/ሄር ኣስገዶም ለገሰ ገበረመስቀል ዝተመዝገበ መንበሪ ገዛ ኣብ ኣስመራ ምም/ገጀረት ዝርከብ ቁ.ዋንነት ኣባይቲ 105758 መወከሲ ቁ.111478 ኣብ ቤጽ/ ካዳስተር ብቁ/መዝገብ 42626/65238 ዝተመስገበ ቁ.ገዛ 7 ስፍሓቱ 301.75 ት/ሜ ዝኾነ ብውርሲ ዝብጽሓና ገዛ ከነመሓላልፍ ስለዝደለና፡ ዝቃወም እንተሎ፡ ካብ ዝምልከቶ ቤ/ፍ መኣገዲ ሒዙ ኣብ ውሽጢ 30 መዓልቲ ኣብ ቤት ጽሕፈት ኖታሪ ዞባ ማእከል ይቕረብ።

ኣመልካቲት ለተዮናስ ተኸለሃይማኖት +5

ኣነ ኣቶ ተስፋዝጊ ሃብተማርያም ጭሩም ዝተበሃልኩ ኣብ ኣስመራ ምም/ን/ዞባ ኣባሻውል ዞባ 7 ምም/ 17 ጎደና “ፈ” ቁጽሪ ገዛ 21 ዝርከብ ብኮምሽን ኣባይቲ ዋንነተ ደብተር ቁጽሪ 117401 ብመወከሲ ቁጽሪ 118312 ዝተመዝገበ ኣብ ውሽጡ ቀንዲ ክፍልታት 2 ዝሓዘ ካብ ወ/ሮ ለተስላሴ ለባሲ ወልዳይ ብሕጋዊ መሸጣ ውዕል ዝዓደግክዎ ዘይንቀሳቐስ ንብረት ገዛ ናብ ስመይ ከመሓላለፈለይ ስለዝደለኹ፡ እቃወም እየ ዝብል ወገን እንተሎ፡ ካብ ዝምልከቶ ቤት ፍርዲ መአገዲ ሒዙ ኣብ ውሽጢ 30 መዓልቲ (ሓደ ወርሒ) ኣብ ቤ/ጽ/ ፓፕሊክ ኖታሪ ካዳስተር ይቕረብ።

ሃለቃ ተስፋዝጊ ሃብተማርያም

ምልክታ ንኸፈልቲ ግብሪ

ከፈልቲ ግብሪ ትኽክለኛ ዓመታዊ ኣታዊኦም ብምግላጽ ግብሪ ዝኸፍልሉ ግዜ ኣብ ኣዋጅን ሕጋጋትን ኣታዊ ግብሪ በብደረጃ ተፈልዩ ብንጹር ሰፈሩ ኣሎ። ብመሰረት እዚ ናይ ዓመተ ግብሪ 2015 ካብ ወርሒ ጥሪ 2016 ጀሚሩ፡ ኣብ ታሕቲ ቀሪቡ ብዘሎ ግዜ ሰሌዳ መሰረት በብደረጃኹም ኣብ መላእ ሃገር ኣብ ዘለዋ ኣብያተ ጽሕፈት ኣታዊ ውሽጢ ሃገር ቀሪብኩም ዓመታዊ ግብሪ ንኽትከፍል ንሕብር።

ደረጃመኽፈሊ ግዜ

ደረጃ “ሐ”ን ክራይ ግብርን
ወርሒ ጥርን ለካቲትን

ደረጃ “ለ”
ካብ ወርሒ ጥሪ ክሳብ ወርሒ መጋቢት

ደረጃ “ሀ”
ካብ ወርሒ ጥሪ ክሳብ ወርሒ ሚያዝያ

ኣብዚ ዝተመደበ ግዜ ቀሪብካ ግብሪ ዘይምኽፋል ተወሳኺ መቕጻዕቲ ስለዘስዕብ፡ ዝኾነ ከፋል ግብሪ ነዚ ተገንዚቡ በቲ ዝተመደበሉ ግዜ ቀሪቡ ግብሪ ክኸፍል ንሕብር።
ርሑስ ሓድሽ ዓመት!

ሚኒስትሪ ፋይናንስ
ክፍሊ ኣታዊ ውሽጢ ሃገር

ንኻልኣይ ግዜ ዝወጸ ምልክታ ጨረታ

ሚኒስትሪ ትምህርቲ ንኣሕዳሪ ቤት ትምህርቲ ሰውራ ጻብራ ናቕፋ ንተማሃሮ ዝኸውን ኣሕምልትን ስጋን ካብ 01/2016 - ሰነ 2016 ከምኡ’ውን ካብ መስከረም 2016 ክሳብ ታሕሳስ 2016 ዘቕርቡ ሕጋውያን ነጋዶ ንኻልኣይ ግዜ ንጨረታ ይዕድም።

ተጫረትቲ ከማልእዎ ዘለዎም ረቛሒታት

- ናይ 2014 ዝተሓደሰ ፍቓድ ንግድን ናይ መንነት ወረቐት ፎቶ ኮፕን የቕርብ።
- መኽበሪ ጨረታ 50,000.00 ናቕፋ (ሓምሳ ሽሕ ናቕፋ) ዝተረጋገጸ ቸክ (C.P.O) ወይ ከኣ ቸክ የትሕዝ።
- ምልክታ ጨረታ ኣብ ጋዜጣ ካብ ዝወጻሉ ን10 መዓልቲ ክፉት ኮይኑ ይጸንሕ።
- ሳንዱቕ ጨረታ ንጽባሒቱ ኣብ ናይ ስራሕ ሰዓታት ሰዓት 10:00 ቅ.ቀ ተጫረትቲ ወይ ሕጋውያን ወከልቶም ኣብ ዝተረኽብሉ ኣብ ሚኒ/ትምህርቲ ቁ.20 ይኽፈት።
- ንተወሳኺ መግለጽን ሓበሬታን ብ ቁ.ቴ 200593 ብምድዋል ወይ ኣብ ቤ/ጽ/ቁ 20 ብኣካል ብምቕራብ ምውካስ ይከኣል
- ሚኒስትሪ ትምህርቲ ዝሓሸ ኣማራጺ እንተረኺቡ ነዚ ጨረታ ብኸፊል ወይ ብምሉእ ናይ ምስራዝ መሰሉ ዝተሓለወ እዩ።

ሚኒስትሪ ትምህርቲ

ሓዳስ ኤርትራ 23 ታሕሳስ 2015 - ገጽ 12

Sabur Printing Services

ታደሰ ተኽለ፡ ጀማል መሓመድ ኣማን

ሕብረት ኤውሮጳ፡ ዘይሕጋውን
ዘይውጽኢታውን እገዳ ከናውሕ ክንዲ
ምጉያይ፡ ምስቲ ሩስያ እተካይዶ ዘላ
ስርሒት ኣንጻር ግብረ ሽበራ ክተሓባበር
ከምዝግባእ መንግስቲ ሞስኮ ወቒሱ።
ሚኒስትሪ ጉዳያት ወጻኢ ሩስያ፡
ድሕሪ’ቲ ኣብዚ ቅንያት ኣብ ልዕሊ ሩስያ
ብሕብረት ኤውሮጳ ዝተገብረ ምንዋሕ እገዳ
ኣብ ዘውጽኦ መግለጺ፡ እቲ ኣብ ብራሰልስ
ዝመደበሩ ኮሚሽን ሓጺር-ሓጺር ብምሕሳብ
ዝኽተሎ ዘሎ ናይ ተጻብኦ ፖሊሲ፡ ንጉዳይ
ሶርያ ብዝምልከት ኣብ መንጎ ሓያላን
ሃገራት ተፈጢሩ ንዘሎ ምትፍናን ነዳዲ ካብ
ምውሳኽ ሓሊፉ ዝፍይዶ ከምዘየለ ገሊጹ።
እቲ ሚኒስትሪ ብተወሳኺ፡ “ሕብረት
ኤውሮጳ ንሩስያ ብእገዳ ኣንበርኪኹ
ካብ መስመራ ከውጽኣ ምህቃኑ ግጉይ
ቅማረ ምዃኑ ብምጥቃስ፡ “ነቲ ተግባር
እንተቐጺሉዎ፡ እቲ ሕብረት ጅሆ ናይ

ወቐሳ ሩስያ ኣብ ልዕሊ ሕብረት ኤውሮጳ

ውሳነታቱ ጥራይ’ዩ ክኸውን” ክብል
ከምዘጠንቀቐ ተለቪዥን ሩስያ ቱደይ
ሓቢራ።
ሕብረት ኤውሮጳ ብሰኑይ ኣብ ዘካየዶ
ኣኼባ፡ ሩስያ ኣብ ዩክረይን ናይ ዝቕጽል
ዘሎ ኲናት ቀንዲ ተዋሳኢት ምዃና
ብምኽሳስ፡ ነቲ ኣብ ልዕሊኣ ኣጽኒዕዎ

ዝጸንሐ ቁጠባዊ እገዳ ብሽዱሽተ ወርሒ
ከምዘናወሖ ከምዝገለጸ ይፍለጥ።
ሩስያ ኣቐዲማ ኣብ ልዕሊ ኣባል ሃገራት
ሕብረት ኤውሮጳ ኣብ ሕርሻዊ ምህርቲ፡
መግቢን ካልእ ዝተፈላለየ ጥረ ነገራትን
ዝቐንዐ እገዳ ከምዘጽንዐት ጸብጻባት
የመልክቱ።

ኣብ ሰሜናዊ ናይጀርያ፡ ኣብ ልዕሊ
ሰላማውያን ሰባት ክካየድ ብሰንኪ ዝጸንሐ
መጥቃዕትታትን ተጻብኦታትን ካብ
ትምህርቶም ተሰናኺሎም ዘለዉ ህጻናት
ልዕሊ ሓደ ሚልዮን ከምዝበጽሑ፡ ንማዕከን
ትምህርትን ህጻናትን ውድብ ሕቡራት

ናይጀርያ፡ ሚልዮን ህጻናት ብሰንኪ ኲናት

ካብ ትምህርቶም ይሰናኸሉ

ሃገራት (ዩኒሴፍ) ብምጥቃስ ሽንሁዋ
ኣፍሊጡ።
ኣብ ናይጀርያ ብሰንኪ ሕጽረት ኣብያተ
ትምህርቲ፡ ዕድል ትምህርቲ ተሓሪምዎም
ዝጸንሐ ሚልዮናት ህጻናት ከምዘለዉ ዝገለጸ
ሽንሁዋ፡ ኣብቲ ትምህርቲ ኣለዎ ዝበሃል

ምስጢራዊ ናይ ብሕትን መንግስታውን
ሰነዳት ካብ መዝገብቲ ኮምፒተራት
ብምስራቕ ዝፍለጥ ብኣመሪካ ዝድለ ዘሎ
ብሪጣንያዊ፡ ኣመሪካ ኣብ ጠፈር ሕቡእ
ወተሃደራዊ መዓስከራት ከም ዝተኸለት
ዘረድእ ሰነዳት ምርካቡ ኣብዚ ቕንያት
ኣፍሊጡ ክብላ ማዕከናት ዜና ብሪጣንያ
ኣቃሊሐን።
ጋሪ ማክኪኖን መዛግብቲ ወተሃደራዊ
ኮምፒተራት ብምስርሳር፡ ኣብ ታሪኽ
መዳርግቲ የብሉን ዝተባህለ ስርቂ ሰነዳት
ዝፈጸመን ብኣመሪካ ክድለ ዝጸንሐን
ኰይኑ፡ ሚኒስትሪ ውሽጣዊ ጉዳያት
ብሪጣንያ ስለ ዝተኸላኸለሉ ካብ ሃገሩ
ኣይተጠረዘን፡ ናብ ቤት ፍርዲ እውን
ኣይቀረበን።

እናሓደረ ምስጢራት ዘውጽእ

ሰራቒ መዝገብ

እቲ ወዲ 49 ዓመት ሰርሳሪ: ኣመሪካ
ሕቡእ ወተሃደራዊ መደባት እተካይደላ
ኣብ ሃዋህው እትዝንቢ መርከብ ከምዘላታ
ዘረድእ ሰነዳት ምንባቡ ሪች ፕላነት
ንዝተባህለ መደበር ዜና ብምጥቃስ
ምንጭታት ይሕብሩ።
ጌሪ ማኪኖን ንሓያሎ ኣዋርሕ
ምስጢራዊ ሰነዳት ኣመሪካ ብምስርሳር
ከይተፈልጠ ከንብብ ከም ዝጸንሐን ኣብ
2012 ክጥረዝ ተሓቲቱ ምንባሩ እቶም
ምንጭታት የረድኡ።
ማኪኖን “ክኢላ ኮምፒተር” ስለ ዝዀነ
ኣብዚ እዋን እዚ ትካል ኣገልግሎት
መርበብ ሓበሬታ ከፊቱ ኣብ ናይ ብሕቲ
ስራሕ ተዋፊሩ ከም ዘሎ ቢቢሲ ወሲኹ
ይሕብር።

ባይዱ ዝተባህለ ኣብ ቻይና ዝርከብ ትካል
ኣፍራዪ መካይን ብዘይ መራሒ እትኸይድ
ሓዳስ መኪና ሰኒዑ ከም ዝፈተነ ጸብጻባት
እቲ ከባቢ ሓቢሮም። እታ BMW 3
ተባሂላ እትጽዋዕ መራሒ ኣልቦ መኪና፡
ነቲ ዝተሓላለኸ ናይ ትራፊክ ብድሆታት
ዘለዎ ናይ 30 ኪሎሜተር ፈተነ ብግቡእ
ከም ዝወደኣቶ ተፈሊጡ።
ከም በይጂንግ ዝኣመሰለ ጥዉይዋይ
ዝበዝሖ ጽርግያታት ዘለወን ከተማታትን
ብሰንኪ ተለዋዋጢ ባህርያት ዘለዎም
ዘወርቲ መካይን ኣብ ጎደናታት ክፍጠር
ዝኽእል በዳሂ ኩነታት ንምግጣም ርእሳ
ክኢላ ትጓዓዝ መኪና ኣገዳሲ ግደ ክህልዋ
ከምዝኽእል ሰብ መዚ ትካል ባይዱ
ይገልጹ።

ውድድር ፍርያት መራሒ

ኣልቦ መካይን

ብኻልእ ወገን ድማ ኣብ ዝውንኖ
ትካል ሳምሱንግ ብዘይመራሒ ንዝጓዓዛ
መካይን ዝኸውን ናውቲ ዝሰርሕ ጨንፈር
ኣዳልዩ ከም ዘሎ ገሊጹ። ቅድሚ ቍሩብ
ግዜ እውን ጀርመናዊ ኣፍራዪ መኪና
ዳይምለር ብዘይ መራሒ ትጓዓዝ መኪና
ምፍታኑ ይፍለጥ።
ሓያሎ ትካላት ተመሳሳሊ ፍርያት
ንምዝርጋሕ ኣብ ዝቀዳደማሉ ዘለዋ ግዜ፡
ኩባንያ ጉግል እውን መራሒ ኣልቦ
መኪና ሰኒዑ ምፍታኑ ይዝከር። ጉግል
ዝፈተና መኪና ኣብ ጎደናታት ትሸዓተ
ሓደጋ ከም ዘውረደት ዝፍለጥ ኰይኑ፡
እቲ ሓደጋ ሰኣን ዓቕሚ ናይታ መኪና
ዘይኰነስ ብሰባት ብዝተፈጠረ ዕንቅፋት
ዘጋጠመ ምዃኑ እቲ ትካል የረድእ።

ከባቢታት’ውን ብሓያሎ ኣማኢት ኣሽሓት
ዝቑጸሩ ህጻናት ንልዕሊ ሓደ ዓመት ካብ
መኣዲ ትምህርቶም ተመዛቢሎም ምህላዎም
እምብዛ ዘተሓሳስብ ምዃኑ ኣብሪሁ።
ኣብ ናይጀርያ፡ ካሜሩን፡ ጫድን ኒጀርን
ብሰንኪ መጥቃዕትታት ቦኮ ሓራምን
ኣንጻር’ቲ ጥሩፍ ግብረሽበራዊ ሓይሊ
ዝካየድ ዘሎ ኲናትን ብድምር ልዕሊ 12
ሚልዮን ህጻናት ትምህርቶም ከቋርጹ
ተገዲዶም ከምዘለዉ ጸብጻብ ዩኒሴፍ
የነጽር።
ኣብ ናይጀርያ ጥራይ ኣብቲ ኲናት
ዝካየደሉ ዘሎ ዞባ ዝርከባ፡ ብኣማኢት ዝቑጸራ
ኣብያተ ትምህርቲ መባእታ ብዕጡቓትን
በጋሚንዶታትን ከምእተዘርፋን ሓያሎ
መማህራን ከምእተጨውዩን እቲ ጸብጻብ
ብተወሳኺ የነጽር።

ካብ ብሉጻት ኣሳእል 2015

ቅልስ ኣፍራስ፡- ኣብ ዓለማዊ ውድድር ስእሊ ካብ ብሉጻት 10 ኮይና ዝተዓወተት፡ ኣብ ቦዝንያ ሀርዞጎቪና እተወስደት ስእሊ